روزاني
سنڌيار
سکر
ايڊيٽر:
اعجاز مهر
Daily SINDHYAR Sukkur
www.dailysindhyar.com
(جلد 02) آچر 24 سيپٽمبر 2023ع بمطابق 07 ربيع الاول 1445ھ (قيمت 05 روپيا) شمارو 119

حيدرآباد_سکر موٽروي جو ڪم شروع ڪريو: نگران وڏو وزير

مون کي خبر آهي ته ايم_6 جي اڏاوت کي ان وقت روڪيو ويو هو جڏهن زمين تي قبضي جو اسڪينڊل سامهون آيو هو: جسٽس (ر) مقبول باقر

هاٿي ڪمشنر جي سربراهي ۾ هڪ ڪميٽي جوڙي آهي جيڪا گڏيل ڊجيٽل سروي ذريعي زمين حاصل ڪرڻ جي عمل کي مڪمل ڪندي

ايم_9 جي زمين حاصل ڪرڻ وارو عمل فنڊن جي غبن سبب عارضي طور تي روڪيو ويو آهي: وڏي وزير کي بريفنگ

ڪمشنر حيدرآباد جي ماتحت هڪ ڪميٽي ڊجيٽل ڪوآرڊينيٽس سان گڏيل سروي/تازو حد بندي مڪمل ڪئي آهي

چيف سيڪريٽري وفاقي حڪومت سان ڳالهائي ۽ ايم_6 تي معطل ٿيل ڪم کي ڀيهر شروع ڪري: نگران وڏو وزير

بجلي چوري خلاف مهم کي وڌيڪ مضبوط بڻايو وڃي ۽ ذخيرو ڪرڻ ۽ منافع خورن خلاف پرائس ڪنٽرول آپريشن ڪيو وڃي

چامشورو/سيوهڻ (رپورٽرز) سنڌ جي نگران وڏي وزير جسٽس مقبول باقر وفاقي حڪومت تي زور ڏنو آهي ته حيدرآباد_سکر موٽر وي (ايم_6) تي ڪم شروع ڪيو وڃي گهٽ ۾ گهٽ انهن سيڪشنن تي جتي زمين حاصل ڪرڻ جا مسئلا حل ٿي ويا آهن. مون کي خبر آهي ته ايم_6 جي اڏاوت کي ان وقت روڪيو ويو هو جڏهن زمين تي قبضي جو اسڪينڊل سامهون آيو هو پر هاٿي ڪمشنر جي سربراهي ۾ /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 05

ڪنهن کي به سياست کان ناهي روڪيو پر 9 مئي واقعن ۾ ملوث عنصرن خلاف ڪارروائي ٿيندي: نگران وزيراعظم

ڪوشش آهي ته چونڊن تائين ملڪ ۾ ڪجهه نجڪاري ٿئي، پرڏيهي سيڙپڪاري اچي چڪي آهي ته جيئن نئين حڪومت کي پنهنجو منشور اڳتي وڌائڻ ۾ سولائي ٿئي

کنڊ ۽ ڪڻڪ مافيا خلاف ڪارروائي ڪري قيمتن ۾ هٿرادو واڌ تي ضابطو آڻي ورتو آهي، ڊالر جو اگهه به گهٽجڻ لڳو آهي

چونڊن جي تاريخ جو جلد اعلان ڪيو ويندو، ڪنهن به سياسي جماعت کي سياست کان ناهي روڪيو، پر 9 مئي جي واقعن ۾ ملوث عنصرن خلاف قانون پٽاندڙ ڪارروائي ٿيندي

جنرل اسيمبلي ۾ پاڪستان جو موقف ڀرپور نموني پيش ڪيو آهي، ڪشمير، موسمي تبديلين ۽ فلسطين جي حوالي سان پنهنجو موقف پيش ڪيو

پاڪستان ٻن ڏهاڪن کان ڀارتي دهشتگردي جو نشانو بڻجي رهيو آهي، ڪئناڊا ۾ سک اڳواڻ جي قتل بعد ڀارت تي سنجيده نوعيت جا سوال اٿاريا پيا وڃن: نيويارڪ ۾ پريس ڪانفرنس

نيويارڪ (م د) نگران وزيراعظم انوار الحق ڪاڪڙ چيو آهي ته ڪنهن به سياسي جماعت کي سياسي عمل کان نه پيو روڪيو وڃي پر 9 مئي وارن واقعن ۾ ملوث عنصرن خلاف قانون مطابق ڪارروائي ٿيندي. نيويارڪ ۾ پريس ڪانفرنس ڪندي نگران وزيراعظم انوار الحق ڪاڪڙ چيو ته ڪوشش آهي ته چونڊن تائين ملڪ ۾ ڪجهه نجڪاري ٿئي، پرڏيهي سيڙپڪاري اچي چڪي آهي ته جيئن نئين حڪومت/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 03

نيويارڪ: نگران وزيراعظم انوار الحق ڪاڪڙ پريس ڪانفرنس دوران ڳالهائي رهيو آهي

پي ٽي آءِ اڳواڻ اعجاز چوڌري ۽ محمودالرشيد جوڊيشل ريمانڊ تي جيل روانا

دهشتگردي جي انت واري عدالت جي ايڊمن جج عبهر گل ماڊل ٽائون ۾ سياسي پارٽي جي آفيس کي ساڙڻ واري ڪيس جي ٻڌڻي ڪئي

ٻڌڻي دوران جاچ آفيسر محمودالرشيد ۽ اعجاز چوڌري جي وڌيڪ جسماني ريمانڊ جي استدعا ڪئي جنهن کي عدالت رد ڪري ڇڏيو

عدالت پي ٽي آءِ جي ٻنهي اڳواڻن کي 14 ڏينهن جي جوڊيشل ريمانڊ تي جيل اماڻي ڇڏيو

لاهور (م د) دهشتگردي جي انت واري عدالت پي ٽي آءِ اڳواڻ اعجاز چوڌري ۽ محمودالرشيد کي جوڊيشل ريمانڊ تي جيل اماڻي ڇڏيو آهي. دهشتگردي جي انت واري عدالت جي ايڊمن جج عبهر گل ماڊل ٽائون ۾ سياسي پارٽي جي آفيس/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 08

پي ٽي آءِ اڳواڻ اعجاز چوڌري ۽ محمودالرشيد

بيوروڪريسي ۾ وڏي اٿل پٿل، 120 مختيارڪارن جون بدليون

اليڪشن ڪميشن جي منظوري بعد مختيارڪارن جي مقررين ۽ بدلين جو نوٽيفڪيشن جاري

پوسٽنگ جي انتظار ۾ ويٺل 75 مختيارڪارن کي به مختلف تعلقن ۾ مقرر ڪيو ويو

ڪراچي (رپورٽر) سنڌ جي بيوروڪريسي ۾ وڏي اٿل پٿل جاري آهي، روينيو کاتي جي 120 مختيارڪارن جون بدليون ۽ مقرريون ڪيون ويون آهن، سينيئر ميمبر بورڊ آف روينيو اليڪشن ڪميشن جي منظوري بعد مختيارڪارن /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 11

بجلي وڌيڪ 3 روپيه 28 پئسا في يونٽ مهانگي ڪري ڇڏي

نيپرا طرفان بجلي 3 رپيا 28 پيسا في يونٽ مهانگي ڪرڻ جو نوٽيفڪيسن جاري ڪيو ويو

بجلي اگهن ۾ اضافو ته ماهي فيول ايڊجسٽمينٽ جي مد ۾ ڪيو ويو آهي: نوٽيفڪيشن

فيصلو نگران وفاقي سرڪار ڏانهن موڪليو ويو آهي، جنهن جي منظوري بعد اضافي اگهه لاڳو ٿيندا

اسلام آباد (م د) نيپرا 3 رپيا 28 پيسا في يونٽ بجلي مهانگي ڪرڻ جي منظوري ڏئي ڇڏي. نيپرا طرفان بجلي 3 رپيا 28 پيسا في يونٽ مهانگي ڪرڻ جو نوٽيفڪيسن جاري ڪيو ويو نوٽيفڪيشن موجب بجلي اگهن ۾ اضافو ته /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 14

پابندي مڙهيل ٽي ٽي پي لاءِ ڀتو وٺندڙ سرگرم ڪارڪن گرفتار، ڇرڪائيندڙ انڪشاف سامهون اچي ويا

ڳجهن اطلاعن جي بنياد تي پابندي مڙهيل تنظيم جي لاءِ ڀتو وٺندڙ سرگرم گروپ جي ڪارڪنن کي گرفتار ڪيو ويو

گرفتار ڪيل تنظيم جا ڪارڪن ڪافي وقت کان مختلف طريقن سان ٽي ٽي پي کي ڀتو ڏئي مدد ڪندا هئا

جوابدارن ٽي ٽي پي جي ڪمانڊر جي افغانستان ۾ موجودگي جي به تصديق ڪري ڇڏي

اسلام آباد (م د) ٽي ٽي پي جي لاءِ ڀتو وٺندڙ سرگرم گروپ جي ڪارڪنن کي گرفتار ڪيو ويو آهي جنهن جاچ دوران ڇرڪائيندڙ انڪشاف ڪيا آهن سيڪيورٽي ادارن ٽي ٽي پي جي خلاف وڏي ڪاميابي حاصل ڪري ورتي آهي. ڳجهن /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 17

عدالت پاران ٻارڙي
حسينه ڪوسو جي قبر
کشائي جو حڪم

جيڪب آباد (رپورٽر) جيڪب آباد جي عدالت زيادتي بعد قتل ڪيل ٻارڙي حسينه ڪوسو جي قبر کشائي جو حڪم ڏئي ڇڏيو، عدالت پوسٽ مارٽم ۾ لاپرواهي جي الزام هيٺ آيل ڊاڪٽر ثمينه، سول سرجن، پوليس سرجن ۽ ايم ايس خلاف ڪارروائي جي به هدايت ڪئي آهي، سول جج/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 19

اسلام آباد: پابندي مڙهيل ٽي ٽي پي لاءِ ڀتو وٺندڙ گرفتار ڪيل پوليس حراست ۾ بيٺل آهن

نگران حڪومت عوام کي رليف ڏيڻ بدران معاشي مسئلن ۾ اضافو ڪري رهي آهي: امتياز شيخ

بجلي جي اگهن ۾ اضافو ناقابل برداشت ٿي ويو آهي، فيول ايڊجسٽمينٽ جي نالي تي بجلي جي اگهن ۾ واڌ سان عوام جي زندگي تباهه ڪري ڇڏي آهي

ڏ وفاق کي متبادل توانائي ۽ ٻين ذريعن کان سستي بجلي فراهم ڪري ٿي، ان جي بدلي ۾ وفاقي حڪومت عوام کي مهانگي بجلي ڏئي ٿو

ڪراچي (رپورٽر) پيپلز پارٽي جي اڳواڻ ۽ اڳوڻي توانائي واري صوبائي وزير امتياز شيخ چيو آهي ته نگران حڪومت عوام کي رليف ڏيڻ بدران معاشي مسئلن ۾ اضافو ڪري رهي آهي. امتياز شيخ بجلي جي اگهن ۾ واڌ تي سخت ردعمل جو اظهار /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 22

فاطمه قتل ڪيس: فياض شاهه 5 ڏينهن جي جسماني ريمانڊ تي پوليس حوالي

جوابدار فياض شاهه ۽ جوابدار منصور بٽ کي دهشتگردي جي انت واري عدالت ۾ پيش ڪيو ويو

پوليس طرفان 14 ڏينهن جي جسماني ريمانڊ جي استدعا ڪئي وئي هئي ٻنهي جوابدارن کي سخت سيڪيورٽي ۾ ٿاڻي منتقل ڪيو ويو

مقتول فاطمه جي وارثن جي خدشن تي خانواهڻ جي ايس ايڇ او کي معطل ڪيو آهي: ايس ايس پي عابد بلوچ

خيرپور (رپورٽر) راڻيپور ۾ تشدد ڪري ماريل معصوم ٻارڙي فاطمه قتل ڪيس جي جوابدار فياض شاهه سميت ٻن جوابدارن کي 5 ڏينهن جي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 31

خيرپور: جوابدار فياض شاهه ۽ جوابدار منصور بٽ کي دهشتگردي جي انت واري عدالت ۾ پيش ڪرڻ لاءِ آندو پيو وڃي

سائفر ڪيس: عمران خان جي ضمانت واري درخواست ٻڌڻي لاءِ مقرر

اسلام آباد هاءِ ڪورٽ جي رجسٽرار ايندڙ هفتي جي ڪاز لسٽ جاري ڪري ڇڏي

چيف جسٽس اسلام آباد هاءِ ڪورٽ عامر فاروق ٻڌڻي ڪندو

اسلام آباد (م د) اسلام آباد هاءِ ڪورٽ سائفر ڪيس ۾ پي ٽي آءِ چيئرمين عمران خان جي ضمانت واري درخواست ٻڌڻي جي لاءِ مقرر ڪري ڇڏي آهي، اسلام آباد هاءِ ڪورٽ جي رجسٽرار ايندڙ هفتي جي ڪاز لسٽ جاري ڪري ڇڏي آهي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 29

بجلي چوري خلاف آپريشن: 7 ارب روپين کان وڌيڪ وصول ڪرڻ جي دعويٰ

بجلي چورن کان 7 ارب 88 ڪروڙ 90 لک روپيه وصول ڪيا ويا آهن ۽ هينئر تائين 2301 بجلي جا چور گرفتار ڪيا ويا

بجلي چورن جي خلاف 15 هزار 47 ايف آءِ آرز داخل ٿي چڪيون آهن: توانائي بابت سيڪريٽري

اسلام آباد (م د) ملڪ ۾ بجلي جي چورن خلاف آپريشن دوران هينئر تائين 7 ارب کان وڌيڪ جي وصولين جي دعويٰ ڪئي وئي آهي، ٽوئٽر تي بجلي بابت سيڪريٽري راشد لنگڙيال بجلي چوري جي خلاف آپريشن جا انگ اکر پيش ڪندي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 28

منظور وسان عام چونڊون 28 جنوري 2024 تي ٿيڻ جي اڳڪٿي ڪري ڇڏي

عام چونڊن ۾ پ پ ۽ (ن) ليگ ۾ سخت مقابلو ٿيندو سنڌ ۾ پيپلز پارٽي جي خلاف سمورين پارٽين جو اتحاد ٺهندو: منظور وسان

گرينڊ ڊيموڪريٽڪ الائنس (جي ڊي اي) جو سنڌ مان صفايو ٿي چڪو آهي، هن ڀيري پ پ سنڌ ۾ ڪلين سوئيپ ڪندي

ٻين صوبن مان به پاڪستان پيپلز پارٽي وڌيڪ سيٽون کٽندي، احتساب صرف مخصوص ماڻهن جو نه پر سڀني جو ٿيڻ گهرجي

ڪراچي (رپورٽر) پاڪستان پيپلز پارٽي جي اڳواڻ منظور وسان عام چونڊون 28 جنوري 2024 تي ٿيڻ جي اڳڪٿي ڪري ڇڏي آهي، پنهنجي هڪ بيان ۾ منظور وسان چيو آهي ته عام چونڊن ۾ پ پ ۽ (ن) ليگ ۾ سخت مقابلو ٿيندو سنڌ ۾ پيپلز پارٽي جي خلاف سمورين پارٽين جو اتحاد ٺهندو هن چيو ته گرينڊ ڊيموڪريٽڪ الائنس (جي ڊي اي) جو سنڌ مان/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 02

ڪراچي: اطلاعات بابت نگران وفاقي وزير مرتضيٰ سولنگي ميڊيا سان ڳالهائي رهيو آهي

ايندڙ مهيني پيٽرول 12 روپيه سستو ٿيڻ جو امڪان

روپئي جي قيمت ۾ اضافي سبب پيٽروليم شين جي قيمتن ۾ لاٿ جو امڪان

پهرين آڪٽوبر کان ايندڙ 15 ڏينهن جي لاءِ پيٽرول جي في ليٽر قيمت گهٽتائي ٿيندي

اسلام آباد (م د) پيٽرول جي قيمتن ۾ ايندڙ مهيني 12 روپيه لاٿ جو امڪان ظاهر ڪيو ويو آهي، ٿاڻي واري وزارت جي اختيارين موجب روپئي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 10

اليڪشن رُولز جي 18 شقن ۾ ترميمون، 5 نوان فارم به جاري

سياسي جماعتون ترميم ڪيل شقن تي 15 ڏينهن اندر اعتراض جمع ڪرائي سگهن ٿيون: اليڪشن ڪميشن

چونڊن جي خرچن لاءِ بينڪ اڪائونٽ بابت رولز به تبديل ڪيا ويا آهن

اسلام آباد (بيورو رپورٽ) اليڪشن ڪميشن اليڪشن رُولز جي 18 شقن ۾ ترميمون ڪري ڇڏيون، 5 نوان فارم به جاري ڪيا ويا آهن. اليڪشن /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 13

اسلام آباد: صدر عارف علوي سان تعليم وارو نگران وفاقي وزير مدد علي سنڌي ملاقات ڪري رهيو آهي

لاهور: ڊرون ذريعي منشيات اسمگلنگ ڪندڙ هڪ ٻيو گروهه گرفتار

نٽي نارڪوٽڪس فورس پنجاب رينجرز سان گڏجي بدين چيڪ پوسٽ لاهور رٽ گڏيل ڪارروائي ڪئي

خانيوال جي رهواسين 3 جوابدارن کي گرفتار ڪري 2 گاڏين مان 6 ڪلو هيروئن ۽ هڪ ڊرون هٿ ڪيو ويو

لاهور (م د) اينٽي نارڪوٽڪس ۽ رينجرز ڪارروائي ڪندي ڊرون اسمگلنگ ڪندڙ هڪ ٻئي گروهه کي گرفتار ڪري ورتو آهي. اي اين ايف /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 18

اسان چونڊن لاءِ تيار آهيون، اسان هميشه چونڊون وڙهون ۽ کٽيون آهن: سراج دراني

اسان کي اليڪشن ڪميشن جي فيصلي تي اعتراض آهي

اليڪشن ڪميشن چونڊن جي تاريخ نه پر صرف مهيني ڏني آهي

سنڌ اسيمبلي اسپيڪر آغا سراج دراني

ڪراچي (رپورٽر) سنڌ اسيمبلي جي اسپيڪر آغا سراج دراني چيو آهي ته اسان کي اليڪشن ڪميشن جي فيصلي تي اعتراض آهي. ڪراچي ۾ ميڊيا سان ڳالهائيندي هن چيو ته اليڪشن ڪميشن چونڊن جي تاريخ نه پر صرف مهيني ڏني آهي، اسان چونڊن لاءِ تيار آهيون، اسان هميشه چونڊون وڙهون ۽ کٽيون آهن. آغا سراج دراني جو چوڻ آهي ته اسان چونڊون وڙهندا رهيا آهيون، بينظير شهيد جي دور ۾ پنجاب مان سوئيپ ڪيو. منهن ٽرڙ ڳالهيون سياسي گيمنگ /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 20

سکر ۾ گئس سلينڊرز ڌماڪو، زخمي ٿيل ٻارڙي فوت

ڌماڪي ۾ زخمي ٿيل ٻارڙو شهريار پيو به زندگيءَ جي جنگ هارائي ويٺو

ڌماڪي دوران سڙي زخمي ٿيل جميل ۽ نعيم به گمبٽ جي گمس اسپتال ۾ دم ڏنو

سکر (رپورٽر) سکر ۾ ايل پي جي دڪان ۾ گئس سلينڊرز جي ڌماڪي ۾ زخمي ٿيل ٻارڙو شهريار پيو به زندگيءَ جي جنگ هارائي ويٺو. جنهن/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 24

لاڙڪاڻي مان پيٽرول پمپ مئنيجر مبينا طور اغوا

لطف علي ڪنهن ڪم سانگي لاڙڪاڻي آيو هو گذريل ڏينهن کان گم ٿي ويو

گم ٿي ويل لطف علي جي ڪار ذوالفقار باغ مان لاوارث حالت ۾ هٿ آئي

لاڙڪاڻو (رپورٽر) لاڙڪاڻي مان قنبر سعيد خان واسي پيٽرول پمپ مئنيجر مبينا طور اغوا ٿي ويو آهي لطف علي مگسي جي وارثن جو چوڻ آهي ته لطف/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 26

ملڪيت لاءِ پٽ جيئري پيءُ کي مئل قرار ڏئي ڇڏيو

مئل قرار ڏيڻ تي 88 ورهين جو پيءُ بيماري جي حالت ۾ پاڪستان پهچي ويو

برٽس نيشنل پيءُ عدالت ۾ بيان قلمبند ڪرايو ته "مان جيئرو آهيان"

جهلم (م د) پنجاب جي شهر جهلم ۾ ملڪيت قبائڻ لاءِ حقيقي پٽ برٽس نيشنل پيءُ کي مئل قرار ڏئي ڇڏيو، مئل قرار ڏيڻ تي 88 ورهين جو پيءُ/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 27

نوازشريف حڪومتي اجازت سان ٻاهر ويو، واپسي تي قانون موجب ڪارروائي ڪئي ويندي: مرتضيٰ سولنگي

آزاد صحافت تي يقين رکون ٿا. صحافين سان زيادتي تي خاموش نه رهنداسين

ملڪ ۾ چونڊون هجن يا نه هجن. پر ڪراچي پريس ڪلب ۾ چونڊون هميشه ٿينديون آهن

صحافين جا بهبود اولين ترجيحات ۾ شامل آهن. اظهار جي آزادي لاءِ ڪراچي پريس ڪلب جو اهم ڪردار آهي

ڪراچي (رپورٽر) اطلاعات بابت نگران وفاقي وزير مرتضيٰ سولنگي چيو آهي ته نوازشريف جيل /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 04

پاڪستان ۾ فائيو
جي متعارف ڪرائڻ
جون تياريون شروع

اسلام آباد (م د) انفارميشن ٽيڪنالوجي (آءِ ٽي) واري وزارت ۽ ٽيلي ڪميونيڪيشن فائيو جي کي/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 01

جامشورو: سنڌ جو نگران وڏو وزير جسٽس (ر) مقبول باقر اجلاس دوران ميڊيا سان ڳالهائي رهيو آهي

اڳوڻي چيف جسٽس ۽ جسٽس اعجاز الاحسن خلاف مس ڪنڊڪٽ جون شڪايتون بي بنياد قرار

سپريم جڊيشل ڪائونسل اڳوڻي چيف جسٽس عمر عطا بنديال ۽ جسٽس اعجاز الاحسن خلاف شڪايت جو فيصلو ڪري ڇڏيو

جسٽس سردار طارق مسعود ٻن ججن خلاف مس ڪنڊڪٽ جي شڪايتن کي بي بنياد قرار ڏئي ڇڏيو

ٻنهي ججن خلاف شڪايتون عام شهرين داخل ڪيون هيون، جسٽس سردار مسعود ٻنهي شڪايتن تي قانوني راءِ ڏئي ڇڏي: ذريعا

اسلام آباد (م د) نئين چيف جسٽس جي ايندي ئي سپريم جڊيشل ڪائونسل متحرڪ ٿي وئي ۽ اڳوڻي چيف جسٽس عمر عطا بنديال ۽ جسٽس اعجاز الاحسن خلاف مس ڪنڊڪٽ جي شڪايت بي بنياد قرار ڏئي وئي آهي. سپريم جڊيشل /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 07

رضوانه تشدد ڪيس: جوابدار سول جج عاصم حفيظ 2 مهينا گذرڻ باوجود جاچ ۾ شامل نه ٿيو

اسلام آباد پوليس طرفان عاصم حفيظ کي ڪيترائي ڀيرا طلب ڪيو ويو: پوليس ذريعا

معاملو خط ڪتابت ۽ حدن ۾ الجهي ويو ڪيس جو چالان عدالت ۾ جمع ڪرايو ويو آهي

جوابدار سول جج عاصم حفيظ کي جاچ ۾ شامل ڪرڻ لاءِ رڪاوٽن کي منهن ڏيڻو پئجي رهيو آهي

اسلام آباد (م د) رضوانه تشدد ڪيس جو جوابدار سول جج عاصم حفيظ 2 مهينا گذرڻ جي باوجود به جاچ ۾ شامل نه ٿيو آهي، پوليس ذريعن /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 09

آمريڪي سينيٽر ۽ سنڌس
گهر واري تي رشوت وٺڻ جي
الزام هيٺ فرد جرم لاڳو

واشنگٽن (م د) آمريڪي سينيٽر باب مينن ڊيز ۽ سندس گهر واري تي رشوت وٺڻ جي الزام هيٺ /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 12

رضوانه تشدد ڪيس جو جوابدار سول جج عاصم حفيظ جيڪو ڪيس ۾ پيش نه پيو ٿئي

نيب ٻن ڏينهن دوران 44 ريفرنسز جو رڪارڊ احتساب عدالتن ۾ جمع ڪرائي ڇڏيو

نيب جي هفتيوار موڪل هجڻ سبب وڌيڪ ريفرنسز جو رڪارڊ احتساب عدالتن ۾ جمع نه ٿي سگهيو

رهيل ريفرنسز جو رڪارڊ سومر تي جانچ پڙتال کان پوءِ جمع ڪرايو ويندو: نيب

ڪوشش هوندي ته سومر جي ڏينهن سمورن 80 ريفرنسز جي جاچ مڪمل ڪئي وڃي

اسلام آباد (م د) قومي احتساب بيورو (نيب) طرفان ٻن ڏينهن دوران 44 ريفرنسز جو رڪارڊ اسلام آباد جي احتساب عدالتن ۾ جمع ڪرايو ويو آهي. تفصيل موجب اڄ نيب جي هفتيوار موڪل هجڻ سبب وڌيڪ ريفرنسز جو رڪارڊ احتساب /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 15

ن ليگ پاران قائد نواز شريف جي ڏيهه واپسي کان اڳ لاهور ۾ 7 جلسا ڪرڻ جو فيصلو

سڀني جلسن سان پارٽي جي چيف آرگنائيزر مريم نواز ۽ نائب صدر حمزا شهباز خطاب ڪندو

پهريون جلسو اين اي 123 ۽ اين اي 124 ۾ گڏيل طور ڪيو ويندو، ٻيو جلسو نواز شريف جي اباڻي تڪ اين اي 125 ۽ اين اي 126 ۾ ٿيندو

ن ليگ جو ٽيون جلسو اين اي 127 ۽ اين اي 128 ۾ ٿيندو، جڏهن ته اين اي 135 ۽ اين اي 136 جو الڳ جلسو ڪيو ويندو

لاهور (م د) ن ليگ پنهنجي قائد نواز شريف جي ڏيهه واپسي کان اڳ لاهور ۾ 7 جلسا ڪرڻ جو فيصلو ڪري ورتو جلسن جي شيڊيول جو ٽاسڪ لاهور جي صدر سيف کوکر کي ڏنو ويو آهي. سڀني جلسن سان پارٽي جي چيف آرگنائيزر مريم /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 16

لاهور: جماعت اسلامي جا اڳواڻ مهانگائي خلاف گورنر هائوس اڳيان ڌرڻو هڻي ويٺل آهن

وڏي وزير جي قلندر تي
حاضري، ترقياتي ڪم
تيز ڪرڻ جو حڪم

سيوهڻ (رپورٽر) سنڌ جي وڏي وزير رٽائرڊ جسٽس مقبول باقر سيوهڻ جو دورو ڪيو ۽ قلندر جي درگاهه تي حاضري ڀري گلن جي چادر چاڙهي. نگران وڏي وزير ازل واهه جو دورو ڪري بحاليءَ واري ڪم بابت بريفنگ ورتي. وڏي وزير رٽائرڊ جسٽس مقبول باقر سيوهڻ جي عبدالله شاهه انسٽيٽيوٽ جو دورو به ڪيو. وڏي وزير/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 21

لاهور ۾ تيز برسات سبب هيٺاهين وارا علائقا پاڻي هيٺ اچي ويا

هيٺاهين وارا علائقا پاڻي هيٺ اچي ويا جنهن کان پوءِ واسا ۽ ضلعي انتظاميه جون ٽيمون پاڻي ڪڍڻ ۾ مصروف

ڪيترن ئي ڪلاڪن کان لاڳيتو برسات جي نتيجي ۾ جوهر ٽائون، گلبرگ، گارڊن ٽائون ۾ پاڻي جمع ٿي ويو

گلشن راوي، رستم پارڪ ۾ برسات جو پاڻي گهرن ۾ داخل ٿي ويو برسات کان پوءِ ضلعي انتظاميه ۽ واسا جي ٽيمون کي فيلڊ ۾ متحرڪ ڪيو ويو

لاهور (م د) صوبائي گادي واري شهر ۾ طوفاني برسات سبب شهر جا هيٺاهين وارا علائقا پاڻي هيٺ اچي ويا. گذريل ڏينهن لاهور ۾ شروع ٿيندڙ تيز برسات اڄ صبح تائين جاري رهي جنهن سبب ڪيترن ئي هنڌن تي پاڻي جمع ٿي ويو جڏهن ته هيٺاهين وارا علائقا پاڻي هيٺ اچي ويا جنهن کان پوءِ واسا ۽ ضلعي انتظاميه جون ٽيمون پاڻي ڪڍڻ ۾ مصروف آهن ڪيترن ئي ڪلاڪن/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 23

نوجوانن ۾ خودڪشي جو رجحان خطرناڪ حد تائين وڌي رهيو آهي: ڊاڪٽر سعد خالد نياز

سماج کي نفسياتي پريشانين ۾ مبتلا ماڻهن کي سمجهڻ ۽ انهن جي مدد ڪرڻ جي ضرورت آهي

سنڌ حڪومت ۽ سنڌ جي عوام ۾ ڪو به فرق نه آهي، خودڪشي جو وڌندڙ رجحان انتهائي ڳڻتي جوڳو آهي

جيڪي خودڪشي ڪرڻ جي ڪوشش ڪن ٿا يا ارادو ڪن ٿا انهن سان ڳالهه ٻولهه ڪرڻ تمام ضروري آهي

ڪراچي (رپورٽر) سنڌ جي صحت، سماجي ڀلائي ۽ پبلڪ هيلٿ انجنيئرنگ واري نگران وزير ڊاڪٽر سعد خالد نياز چيو آهي ته سنڌ حڪومت ۽ سنڌ جي عوام ۾ ڪو به فرق نه آهي. خودڪشي جو وڌندڙ رجحان انتهائي ڳڻتي جوڳو آهي ان کي روڪڻ انتهائي ضروري آهي. جيڪي خودڪشي ڪرڻ جي ڪوشش ڪن ٿا يا ارادو ڪن ٿا انهن سان ڳالهه ٻولهه ڪرڻ تمام ضروري آهي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 25

نارڪوٽڪس ڪنٽرول ڊرگس، اوور پرائسنگ،
ايڪسپائرڊ ۽ سيونگ ڊرگز جي ذخيرو ڪندڙن
خلاف ٻئي ڏينهن به ڪارروايون جاري

ڪراچي (رپورٽر) ڏکڻ ضلعي جي ڊپٽي ڪمشنر جي هدايتن تي اسسٽنٽ ڪمشنر لياري، اسسٽنٽ ڪمشنر سول لائن ۽ اسسٽنٽ ڪمشنر گارڊن سان گڏ ڊرگ ڪنٽرول ايڊمنسٽريشن جي ٽيم ۽ مقامي پوليس ڏکڻ ضلعي ۾ ڪارروايون ڪري رهيا آهن. جنهن دوران 20 ميڊيڪل اسٽورن تي 3 لک 80 هزار رپيا/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 30

ڪراچي: سنڌ جي صحت، سماجي ڀلائي ۽ پبلڪ هيلٿ انجنيئرنگ وارو نگران وزير ڊاڪٽر سعد خالد نياز افتتاحي تقريب کي خطاب ڪندي

جهڏو ويجهو ڪٽياڻ مائنر اٿلي پئي، ديهه 205 جا درجنين ڳوٺ پاڻي هيٺ اچي ٻڏي ويا

ڳوٺاڻن جا سوين گهر ۽ هزارين ايڪڙن تي بيٺل فصل ٻڏي تباهه ٿي ويو، رهواسين پاران احتجاج

ناصر آباد ۾ ڳوٺاڻن محمد اڪرم آرائين، انور راجپوت، حڪيم لغاري جي اڳواڻي ۾ ڌرڻو هنيو ويو

هزارين ايڪڙن تي بيٺل مرچ، ڦٽي، ڪمند، ٽماٽو، ٻاجهن جا فصل پاڻي هيٺ اچي ٻڏي تباهه ٿي ويا: مظاهرين

جهڏو (رپورٽر) جهڏو ويجهو ڪٽياڻ مائنر اٿلي پئي، ناصر آباد جي ديهه 203 ۽ 205 جا درجنين ڳوٺ پاڻي هيٺ اچي ٻڏي ويا. ڳوٺاڻن جا سوين گهر ۽ هزارين ايڪڙن تي بيٺل فصل ٻڏي تباهه ٿي ويو. متاثر ڳوٺاڻن جو ناصر آباد مين روڊ تي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 23

جهڏو: ڪٽياڻ مائنر اوور ٽاپ ٿيڻ سبب ڪيترائي ڳوٺ ٻڏي وڃڻ خلاف رهواسي احتجاج ڪندي

ڪٽڙ لڳ سيري ٽاٽي جي حد
مين ٽنڊو محمد خان روڊ تان
هٿيار بندن جي ڦر

حيدرآباد (رپورٽر) ڪٽڙ لڳ سيري ٽاٽي جي حد مين ٽنڊو محمد خان روڊ تان ڪيٽل ڪالوني پرسان لاجي شاگرد امجد حسين بروهي ۽ ساجد بروهي کان ٻه نامعلوم ڦورو هٿيارن جي زور تي 1 عدد موٽرسائيڪل ٻه موبائيل فون ۽ ڪيش رقم ڦري آساني سان فرار ٿي ويا. تفصيل موجب گذريل رات 10 بجي لاجو شاگرد امجد حسين /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 24

ڪراچي سچل ٿاڻي جي پوليس پاران ٻاٿرجي چرچ تي ڳوٺ تي چڙهائي، 5 پورهيت گرفتار

ٻاٿرجي چرچ تي سچل ڳوٺ نرسري تي چڙهائي ڪري پنجن پورهيتن کي پوليس گرفتار ڪيو

پنجن پورهيتن کي بيگناهه ڪنيي ڪٽي وئي جن کي بعد ۾ پوليس رشوت وٺڻ عيوض آزاد ڪيو

ڪراچي (رپورٽر) ڪراچي سچل ٿاڻي جي پوليس جي ٻاٿرجي چرچ تي سچل ڳوٺ نرسري تي چڙهائي پنجن مزدورن کي ڪنيي ڪٽي وئي رشوت عيوض آزاد خبرموجب ڪراچي سچل ٿاڻي جي پوليس ٻاٿرجي چرچ تي سچل ڳوٺ نرسري تي چڙهائي ڪري پنجن پورهيتن عارف جسڪاڻي مومن ڪانڌڙو ڪرم ڪانڌڙو ڪفايت علي ۽ مظهر ڪانڌڙو کي ڪٽي وئي جن کي بعد ۾ رشوت/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 25

ڪراچي واٽر اينڊ سيوريج ڪارپوريشن بنا ڪنهن وقفي سهولتون ڏئي ٿي: صلاح الدين احمد

پاڻي سياسي بنيادن تي نه پر عوامي بنيادن تي فراهم ڪندي پاڻي جي منصفاڻي ورڇ ڪنداسين

اجلاس دوران سي اي او واٽر ڪارپوريشن پاران وفد کي سمورين شڪايتن جي فوري حل جو يقين ڏياريو

نئين عزم ۽ نئين سجاڳپ سان گڏ شهرين جي ڀرپور خدمت ڪرڻ لاءِ ڏينهن رات ڪم ڪري رهي آهي

ڪراچي (رپورٽر) ميئر ڪراچي بئريسٽر مرتضيٰ وهاب جي خاص هدايتن تي ڪراچي واٽر اينڊ سيوريج ڪارپوريشن شهرين کي بنا ڪنهن رقفي پاڻي جي فراهمي ۽ ان جي منصفاڻي ورڇ کي يقيني بڻائڻ لاءِ هر ممڪن قدم کڻي رهي آهي ۽ ان سلسلي ۾ واٽر ڪارپوريشن سياست، مذهب، قوم، ذات پات ۽ نسل جي بنا ڪنهن فرق سمورن شهرين کي پاڻي جي فراهمي ۽ نيڪالي/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 26

ڪراچي: واٽر اينڊ سيوريج ڪارپوريشن جي ڪوٺايل گڏجاڻي جو ڏيک

ٺري ميرواهه ۾ رحمت العالمين
حضرت محمد صلي الله عليه وآله
وسلم جي آمد تي ريلي

ٺري ميرواهه (رپورٽر) ٺري ميرواهه ۾ رحمت العالمين حضرت محمد صلي الله عليه وآله وسلم جي آمد تي عاشقان رسول پير سيد ميران شاهه جيلاني جي سربراهي ۾ ريلي ڪڍي وئي ريلي تعلقي ٺري ميرواهه جي ڳوٺ ساوڙي مان نڪتي جيڪا مختلف علائقن کان ٿيندي شهر ٺري ميرواهه جي بازار مان مرحبا يا مصطفيٰ جا نعرا هڻندي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 27

نياڻي ٻه اسان جي قتل ٿي آهي نوجوان ٻه اسان جا گرفتار ڪيا ويا آهن: نوشهروفيروز ۾ احتجاجي مظاهرو

نوشهروفيروز پوليس بااثر قاتلن کان رشوت وٺي کين آزاد ڪري ڇڏيو آهي: ڳوٺ موليداد مري جا رهواسي

خير محمد- مرتضي- سيفل- مولا بخش- وحيد مري بيگناهه نياڻي فهميده کي گولين هڻي قتل ڪري ڇڏيو هو

صاف شفاف انڪوائري ڪرائي قاتلن کي گرفتار انصاف ڏياريو وڃي نه ته ايس ايس پي آفيس ڌرڻو هنيو ويندو: چتاءُ

نوشهروفيروز (رپورٽر: منظور ملڪ) نياڻي ٻه اسان جي قتل ٿي آهي نوجوان ٻه اسان جا گرفتار ڪيا ويا آهن نوشهروفيروز پوليس بااثر قاتلن کان رشوت وٺي کين آزاد ڪري ڇڏيو آهي ڳوٺاڻن جو پوليس جي زيادتين خلاف احتجاج صاف شفاف انڪوائري ڪرائي انصاف ڏيارڻ جو مطالبو ناڻگر شاهه سوري پرسان ڳوٺ موليداد مري سان تعلق رکندڙ 3 مهينا اڳ بيدردي سان قتل ٿيل عورت مسمات/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 28

فاطمه قتل ڪيس جي فريادي شبنم ڦرڙو کي قتل جون ڌمڪيون ڏيندڙ ايس ايڇ او خانواهڻ معطل

ايس ايس پي عابد علي بلوچ ميڊيا ۾ آيل خبرن جو نوٽيس وٺندي عبدالغني دايو کي معطل ڪيو

سب ڊويزنل پوليس آفيسر امداد علي سولنگي کي ڌمڪيون ملڻ جي انڪوائري لاءِ مقرر ڪيو ويو

خانواهڻ عبدالغني دايو مون کي اغوا ڪرڻ ۽ جان کان مارڻ جون ڌمڪيون ڏئي رهيو آهي: شبنم ڦرڙو

نوشهروفيروز (رپورٽ منظور ملڪ) فاطمه قتل ڪيس جي فريادي شبنم ڦرڙو کي قتل جون ڌمڪيون ڏيندڙ ايس ايڇ او خانواهڻ معطل ايس ايس پي نوشهروفيروز عابد علي بلوچ ميڊيا ۾ آيل خبرن جو نوٽيس وٺندي فاطمه جي ماءُ فاطمه/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 29

نوشهروفيروز: ايس ايس پي پاران معطل ڪيل ايس ايڇ او خانواهڻ عبدالغني دايو

گهوٽڪي ۾ نوجوان ليکڪ
سليم فضل ڪلهوڙو کان ڦر،
اغوا ڪرڻ جي ڪوشش

گهوٽڪي (رپورٽر) گهوٽڪي ۾ نوجوان ليکڪ سليم فضل ڪلهوڙو کان ڦر، اغوا ڪرڻ جي ڪوشش، ڌاڙيلن جي گرفتاري لاءِ صحافين ۽ سول سوسائٽي پاران پريس ڪلب اڳيان احتجاجي مظاهرو جوابدار گرفتار ڪرڻ جي گهر، احتجاجي مظاهرو جي اڳواڻي سيد غضنفر شاهه بخاري، عبدالرئوف پارس دايو، اياز لطيف دايو /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 30

شاگردن جون ڊگريون روڪڻ وارو عمل غير قانوني ۽ عدالت کان مٿانهون فيصلو آهي: جلال شاهه بخاري

يونيورسٽي ۾ ثقافتي ڏهاڙو ملهائڻ جي ڏوهه ۾ اسانجي ساٿين جيل ڀوڳي عدالتن ۾ بري ٿي آيا آهن

ارسلان آريسر سميت ٻين مختلف شاگرد تنظيمن جي تقريبن 10 شاگردن جون ڊگريون روڪيون ويون آهن

يونيورسٽي جو وائيس چانسلر ۽ لاڳاپيل اختياريون معاملي جو نوٽيس وٺي شاگردن کي فوري ڊگريون جاري ڪن

ڪراچي (رپورٽر) سنڌ يونائيٽيڊ اسٽوڊنٽس فيڊريشن جي مرڪزي صدر سيد جلال شاهه بخاري ۽ سيڪريٽري جنرل جام آڪاش ديڊڙ پنهنجي پريس بيان ۾ چيو آهي آهي ته سنڌ يونيورسٽي انتظاميا طرفان شاگردن جون ڊگريون روڪڻ وارو عمل غير قانوني ۽ عدالت کان مٿانهون فيصلو آهي اڳواڻن جو چوڻ آهي ته يونيورسٽي ۾ ثقافتي ڏهاڙو ملهائڻ جي ڏوهه ۾ اسانجي/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 31

پريا سٽي ويجهو روهڙي ڪئنال پل قاسم ڪاهي ۾ پوليس پاران ڪارروائي، هٿيار هٿ ڪرڻ جي دعويٰ

ميمڻ ۽ شهواڻي ڌرين ۾ 63، ايڪڙ زرعي زمين جي قبضي واري معاملي تان پوليس ڪارروائي ڪري هٿيار هٿ ڪيا

پوليس پاران 2 عدد ريپيٽر، هڪ جي ٿري رائيفل، مارڪ فائيو، 30 ڪارتوس وڏي تعداد ۾ گوليون پڻ هٿ ڪيون آهن

جوابدار بااثر آهن سندن خلاف ڪارروائي ڪري کين جلد گرفتار ڪري اسان کي تحفظ فراهم ڪيو وڃي: فخرالنسا شهواڻي

نوشهروفيروز (رپورٽ منظور ملڪ) پريا سٽي ويجهو روهڙي ڪئنال پل قاسم ڪاهي ۾ پريا پوليس ٻن ڌرين ميمڻ ۽ شهواڻي ڌرين ۾ 63، ايڪڙ زرعي زمين جي قبضي واري معاملي تان پريا سٽي پوليس ڪارروائي ڪندي قبضي واري مورچي مان غيرقانوني هٿيار جن ۾ 2 عدد ريپيٽر، هڪ جي ٿري رائيفل، مارڪ فائيو، 30 ڪارتوس وڏي تعداد ۾ گوليون پڻ هٿ ڪيون آهن/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 32

نوشهروفيروز: پوليس گرفتار ڪيل جوابدار ۽ هٿ ڪيل هٿيار پيل آهن

نواب شاهه جي علائقي تاج
ڪالوني جي رهواسي پاران بااثرن
خلاف احتجاجي مظاهرو

نواب شاهه (رپورٽر) نواب شاهه جي علائقي تاج ڪالوني جي رهواسي غلام حيدر لاشاري نواب شاهه پريس اڳيان احتجاج ڪندي ڏانهنيو آهي ته نياز خاصخيلي فياض خاصخيلي رحيم بخش خاصخيلي ۽ ٻيا ناجائز مون سان وڙهيا آهن ۽ مون تي ايف آئي آر داخل ڪرائي هئي جنهن سبب مان 17 ڏينهن جيل ڪاٽي آهي ان چيو ته مان /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 33

يوسي جهمپير جي ڪيٽرن ٽي ڪوهستاني ڳوٺن کي نئين ڪيل تڪبندين بعد ڪٽ

جنگهڙي ۾ شامل ڪرڻ واري عمل توڙي ۽ سمورين بنيادي سهولتون مهيا ڪرڻ لاءِ گڏجاڻي ٿي

ٻارڙن جي تعليم متاثر ٿيڻ سان گڏ نه ڪوهستاني ڳوٺ پڪا ٿي سگهيا آهن ۽ نه سهولتون مليون

تڪبنديون بحال رکڻ سميت ڳوٺ وڪيو جاکرو ۽ ڳوٺ محمود برفت ۾ پولينگ اسٽيشنون قائم ڪرڻ جي گهر

ٺٽو (رپورٽر: جاويد لطيف ميمڻ) يوسي جهمپير جي ڪيٽرن ٽي ڪوهستاني ڳوٺن کي نئين ڪيل تڪبندين ۾ يوسي جهمپير مان توڙي يوسي جنگهڙي ۾ شامل ڪرڻ واري عمل توڙي ڪوهستان واسين کي سمورين بنيادي سهولتون مهيا ڪري بند پيل اسڪول ڪولرائي معصوم ٻارڙن کي تعليم جهڙي زيور سان سنوارڻ لاءِ متاثر ڪوهستان واسين جو هڪ ڪٽ ڳوٺ حاجي/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 34

بدين ۾ ناري مڙس جي غير موجودگي ۾ گهر اندر ڦاهو ڪائي آپگهات ڪري ڇڏيو

شادي شده ناري 20 ورهين جي رامي ڏي ڏاهيو ڪولهي زندگي جو انت آڻي ڇڏيو

پوليس ڳوٺ دليل خان چانديو پهچي ضروري ڪاروائي بعد لاش وارثن حوالي ڪري ڇڏيو

بدين (رپورٽ مرتضيٰ ميمڻ) 20 ورهين جي نوجوان شادي شدا عورت مڙس جي غير موجودگي ۾ گهر اندر ڦاهو ڪائي آپگهات ڪري ڇڏيو تفصيل موجب گولاڙچي لڳ امام واهه شاخ جي ڳوٺ دليل چانديو ۾ شادي شده ناري 20 ورهين/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 02

دڙو ۾ مهانگائي خلاف شهرين جو مرلي وڄائي زهريلا نانگ ڪڍي انوکو احتجاج

بدترين وڌندڙ مهانگائي خلاف عوام نانگ ڪڍي روڊن تي اچي ويو آهي: شهرين جو احتجاج

غلط پاليسن سبب عوام پنڻ تي مجبور آهي، مهانگائي ختم ڪري بک وگهي مرڻ کان بچايو وڃي

دڙو (رپورٽ: شوڪت ميمڻ) دڙو ۾ بدترين مهانگائي خلاف شهرين جو مرلي وڄائي زهريلا نانگ ڪڍي انوکو احتجاجي مظاهرو، حڪمرانن جي پاليسن خلاف نعرا، رپورٽ موجب دڙو ۾ بدترين وڌندڙ مهانگائي خلاف عوام نانگ ڪڍي روڊن/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 04

دڙو: مهانگائي خلاف شهري مرلي وڄائي نانگ ڪڍي انوکو احتجاج ڪري رهيا آهن

ڪردارن جي مضبوطي موثر مڪالما بازي ڪهاڻي ۾ نهايت ضروري آهي: سچل پٽي

جاندار ڪردار نگاري نٿو ڪري ته پوءِ سندس ڪهاڻي پڙهندڙ يا ٻڌندڙ کي اهو مزو نٿو اچي

ڪهاڻيڪار لاءِ ڪهاڻي جي صنف جي سمورين گهرجن کي پورو ڪرڻ لازمي آهي: گڏجاڻي ۾ اظهار

سکر (بيورو رپورٽ) ڪردارن جي مضبوطي موثر مڪالما بازي ۽ جاندار ڪلائيمڪس هر ڪهاڻي ۾ نهايت ضروري آهي. ڪهاڻيڪار جيسيتائين پنهنجي/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 06

سکر ۾ ٿهر جي ڀيل برساتن ۾ لکين غريب ماڻهن جا ڪري پيل گهر ٺهي نه سگهيا

هٿنڊس کي برسات متاثرين لاءِ گهر ٺاهي ڏيڻ جون ذميواريون ملڻ باوجود گهر ٺهي نه سگهيا

سابق حڪمرانن لاءِ ايندڙ اليڪشن ۾ عوام جي دروازن تي وڃڻ ڏکيو امتحان هوندو: سماجي اڳواڻ

سکر (بيورو رپورٽ) گذريل سال ٿهر جي ڀيل برساتن ۾ سکر ضلعي ۾ لکين غريب ماڻهن جا ڪري پيل گهر ٺهي نه سگهيا. ٻاهرين ملڪن پاران مليل امدادي رقم غائب. اين جي او (هٿنڊس) کي برسات متاثرين لاءِ گهر ٺاهي ڏيڻ جون /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 08

گورنمينٽ مخدوم ابوالحسن ٺٽوي بوائز هاءِ اسڪول مڪلي پاران سيمينار منعقد

ٻارن جي حفاظت ۽ تحفظ جي موضوع تي سيمينار ڊيٽرڪ سينٽر ٺٽو ۾ منعقد ڪيو ويو

ان ۾ ڪو شڪ ناهي ته جنسي ۽ نفسياتي واقعات هڪ عالمي مسئلو آهي: بشارت الياس

ٺٽو (رپورٽر: جاويد لطيف ميمڻ) گورنمينٽ مخدوم ابوالحسن ٺٽوي بوائز هاءِ اسڪول مڪلي پاران چائلڊ پروٽيڪشن ڊپارٽمينٽ ٺٽو رائٽ /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 10

ٺٽو: گورنمينٽ مخدوم ابوالحسن ٺٽوي ۾ ڪوٺايل سيمينار جو ڏيک

سکر جي رستن جي حالت ۽ صفائي سٿرائي جي نظام ۾ ڪا به بهتري نه آئي آهي: مشرف محمود

مختلف علائقن مان نڪتل جلوس جي رستن سميت مختلف علائقن جا منظر خراب نظر اچي رهيا آهن

شهر جي گهٽين ۽ پاڙن ۾ گندگي جا ڍير ۽ لڳل آهن. گڏجاڻيون ٻه روز جو معمول بڻجي ويون آهن

سکر (بيورو رپورٽ) جمعيت علماءِ پاڪستان جي صوبائي اڳواڻ ۽ اهلسنت تنظيمن جي چيئرمين مشرف محمود قادري پنهنجي جاري ڪيل بيان ۾ چيو آهي ته ڪمشنر سکر، ڊپٽي ڪمشنر سکر، ايڊمنسٽريٽر سکر، ميونسپل ڪمشنر/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 13

ڊپٽي ڪمشنر ٺٽو جي هدايت تي ضلعي جي مختلف شهرن ۾ صفائي هلندڙ

چيف ميونسپل آفيسر ٺٽو سميت مڪلي ۽ گهارو جي ٽائون آفيسرن کي هدايتو جاري

تعلقن جي مختلف علائقن ۾ صفائي سٿرائي مهم جي شروعات ڪئي وڃي: اسد علي خان

ٺٽو (رپورٽر: جاويد لطيف ميمڻ) ڊپٽي ڪمشنر اسد علي خان اسسٽنٽ ڪمشنر ٺٽو ۽ ميرپور ساڪرو، چيف ميونسپل آفيسر ٺٽو سميت مڪلي ۽ گهارو جي ٽائون آفيسرن کي هدايت ڪئي آهي ته هو پنهنجي تعلقن جي مختلف علائقن /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 15

ٺٽو: ڊي سي جي هدايتن تي عملو صفائي سٿرائي ڪري رهيو آهي

دادو ۾ سماجي تنظيم پاران مرغين جي سارسنڀال، انهن جي رهائش، کاڌ خوراڪ جو سامان تقسيم

معاشي وسيلو بڻائڻ ڪڪڙين جي ورڇ ۾ ڊاڪٽر بينجمن برڪت ۽ فيصل رضا شاهه سهڪار ڪيو

ورهاست دوران ڊاڪٽر نثار احمد لغاري، زندگي ڊولپمينٽ آرگنائيزيشن جي عمران ڪورائي شرڪت ڪئي

دادو (رپورٽ عزيزالله خاصخيلي) دادو ضلعي جي يونين ڪائونسل ڪمال خان ۾ ٻوڏ متاثر غريب خاندانن کي ذريعا معاش لاءِ ڪڪڙيون ڏنيون ويون جن جا ڪڪڙ ۽ روزي جو سامان تازو آيل ٻوڏ ۾ تباهه ٿي ويو. انهن 200 خاندانن ۾ ريڊز پاڪستان/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 17

خانگڙهه جي رهواسي پسند جي شادي ڪندڙ جوڙي پاران احتجاجي مظاهرو

مسمات ٻيبل ڌيءُ قربان علي پنهنجي مڙس محمد عارف سان گڏجي مظاهرو ڪيو

پرڻو ڪيو آهي جنهن ڪانپوءِ اسان ٻئي خوشحال زندگي گذاري رهيا آهيون: مسمات ٻيبل

سکر (بيورو رپورٽ) پسند جي شادي ڪندڙ جوڙي گهوٽڪي تعلقي خانگڙهه جي رهواسي نوجوان قربان علي ۽ مسمات ٻيبل اعليٰ اختيارين کان تحفظ جو مطالبو ڪيو آهي. ان سلسلي ۾ ڳوٺ ملو ماڇي جي رهواسڻ مسمات ٻيبل /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 19

بدين نيشنل پريس ڪلب بدين جي صدر نفيس ميمڻ ۽ پوليس ۾ تڪرار ختم

وڏو منشي حنيف پنهور، محمد علي چانديو، مشتاق جکرو ۽ ٻيا اڳواڻ شريڪ ٿيا

انيس ميمڻ، غلام مرتضا ميمڻ ۽ نيشنل پريس ڪلب بدين جا عهديدار ۽ ميمبر هئا

بدين (رپورٽ مرتضي ميمڻ) بدين جي صحافين جي جدو جهد رنگ لاتو پوليس اهلڪارن نيشنل پريس ڪلب پهچي صحافين سان معذرت ڪئي تفصيل موجب نيشنل پريس ڪلب بدين جي صدر خبرون ۽ خبرين اخبارن جي ضلع رپورٽر نفيس/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 21

دڙو ۾ بينظير انڪم سپورٽ پروگرام جي وظيفي واري رقم نه ملڻ خلاف احتجاجي مظاهرو

ڊوائيس هولڊر مافيا تي وڏي پئماني تي ڪٽوتي ڪرڻ سميت رقم جاري نه ڪرڻ جا الزام هنيا ويا

مختلف ڳوٺن کان آيل سوين مستحق عورتن پاران مين بس اسٽاپ روڊ ڌرڻو هڻي روڊ بلاڪ ڪيو ويو

ايجنٽ مافيا 2 هزارن کان وڌيڪ ڪٽوتي ڪرڻ باوجود پئسن لاءِ رلائي رهيا آهن: مظاهرين جون ڳالهيون

دڙو (رپورٽ: شوڪت ميمڻ) دڙو ۾ بينظير انڪم سپورٽ پروگرام جي وظيفي واري رقم نه ملڻ خلاف سوين مستحق عورتن پاران احتجاجي ڌرڻو، ڪراچي، ٺٽو، دڙو روڊ بند، ڊوائيس هولڊر مافيا تي وڏي پئماني تي ڪٽوتي ڪرڻ سميت رقم /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 01

دڙو: بي آءِ ايس پي جي رقم مان ڪٽوتي خلاف مستحق عورتون احتجاج ڪري رهيون آهن

وارهه ۾ بااثر قبضا
مافيائن خلاف ڳوٺاڻي
طرفان احتجاجي مظاهرو

وارهه (رپورٽ طالب حسين چانڊيو) وارهه بااثر قبضا مافيائن خلاف ڳوٺاڻي طرفان احتجاج يوسي غيبي ديرو جي رهواسي عبدالغفار ڀرڙو طرفان تعلقه پريس ڪلب وارهه اڳيان احتجاج انصاف جي گهر گذريل ڇهن سالن کان بااثرن منهنجي موروثي زرعي تي قبضو ڪيو آهي متاثر ڳوٺ شهلاڻي ڀرڙو جو رهواسي عبدالغفار ولد/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 03

دادو ۾ رحماني ننگر (سيتا روڊ) ريلوي اسٽيشن تي ٽرينن جي بحالي لاءِ احتجاجي مظاهرو

ٽرينن جي بحالي لاءِ فورم جي سرواڻ مشهور ميمڻ جي اڳواڻي ۾ 243 هين ڏينهن به احتجاج

سرتاج علي غلام سرور لاکو، شهزاد ميمڻ، قمرالدين چهواڻ 'غلام حسين ملڪ ۽ ٻيا شريڪ ٿيا

دادو (رپورٽ عزيزالله خاصخيلي) دادو ۾ رحماني ننگر (سيتاروڊ) ريلوي اسٽيشن تي موئن جو دڙو ايڪسپريس بحال ٿيڻ بعد بولان ميل ۽ خوشحال خان ختڪ مسافر ٽرينن جي بحالي لاءِ فورم جي سرواڻ مشهور ميمڻ جي اڳواڻي ۾ 243 هين ڏينهن به احتجاج احسان علي سومرو سرتاج علي سومرو ' غلام سرور لاکو، شهزاد ميمڻ، قمرالدين چهواڻ 'غلام حسين ملڪ ' شريڪ/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 05

نوابشاهه ۾ ڇاتي جي ڪينسر ۽ عورتن جي ٻين بيمارين جي حوالي سان سيمينار منعقد

شهيد بينظير آباد جي ايجوڪيشن شعبي يونيورسٽي ڪيمپس ۾ آگاهي سيمينار جو انعقاد ڪيو

ڇاتيءَ جي ڪينسر کان ڊڄڻ جي ڪا به ضرورت ناهي هن بيماريءَ جو نالو ئي انسان کي ڏيڄاريندو آهي

بريسٽ ڪينسر جي روڪٿام ۽ علاج ۾ اهڙن جاڳرتا سيمينارن جي ضرورت آهي: ڊاڪٽر فريده فاروق وگڻ

نوشهروفيروز (رپورٽ منظور ملڪ) ڇاتي جي ڪينسر ۽ عورتن جي ٻين بيمارين جي حوالي سان عورتائي تنظيم انرويل ڪلب نواب شاهه جي سهڪار سان شهيد بينظير ڀٽو يونيورسٽي شهيد بينظير آباد جي ايجوڪيشن شعبي پاران يونيورسٽي ڪيمپس ۾ آگاهي سيمينار جو انعقاد ڪيو ويو جنهن ۾ سوين شاگردياڻين شرڪت ڪئي. ان موقعي تي پيپلز ميڊيڪل يونيورسٽي/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 07

نوشهروفيروز: ڇاتي جي ڪينسر جي حوالي سان ڪوٺايل سيمينار جو ڏيک

ڊپٽي ڪمشنر ٿرپارڪر جو ضلعي
جي تعلقه اسپتالن جو اوچتو دورو،
انتظامن جو معائنو

مٺي (رپورٽر) ڊپٽي ڪمشنر ٿرپارڪر جو ضلعي جي تعلق اسپتالن جو اوچتو دورو جاري ڊپٽي ڪمشنر ٿرپارڪر پاران تعلق اسپتال ننگرپارڪر جو اوچتو دورو ڪيو ٿرپارڪر ڊپٽي ڪمشنر ٿرپارڪر عبدالحليم جاگيراڻي پاران ٿرپارڪر ضلعي ۾ صحت جي سهولتن جو جائزو وٺڻ ۽ ان کي بهتر بڻائڻ لاءِ ضلعي جي تعلق اسپتالن جا /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 09

جمالي خاندان شرافت واري سياست ڪندي عوام جي خدمت ڪنداسين: سرفراز حيدر

شرافت واري سياست ڪندي پنهنجي علائقي جي غريب ماڻهن جي خدمت ڪئي آهي

سياسي مخالف ڪجهه به ڪن مگر اسان کين سياسي پليٽ فارم تي جواب ڏينداسين

مورو ۾ سياسي انتقام وٺندي پوئتي ڪرڻ جي ناڪام ڪوشش ڪئي وئي آهي: ڳالهيون

نوشهرو فيروز (رپورٽ منظور ملڪ) مورو جي سياسي سماجي شخصيت جمالي خاندان جي چشم چراغ پنهنجي چاچا برڪ سياستدان مرحوم رئيس خان محمد خان جمالي جي سياسي مشن کي اڳتي کڻي هلڻ جو جذبو رکندڙ رئيس سرفراز حيدر جمالي پريس ڪانفرنس ڪندي چيو آهي ته جمالي خاندان هميشا شرافت واري سياست ڪندي پنهنجي علائقي جي غريب ماڻهن جي خدمت /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 11

ڪرپشن جي خاتمي واري ادارن کي متحرڪ انداز ۾ ڪم ڪرڻ گهرجي: صلاح الدين شيخ

احتساب جي پاليسي اختيار ڪرڻ گهرجي، ته جيئن ملڪ کي وڌيڪ تباهي کان بچي سگهجي

تعلق ڪنهن به اداري يا کاتي سان هجي، انهن جي خلاف بي رحميءَ سان احتساب ڪيو وڃي

عوام دوست فيصلا ۽ ڪرپشن جي خاتمي لاءِ ڪوششون خوش آئين قدم آهن: جناح ويلفيئر اڳواڻ

سکر (رپورٽ، اماد علي گل ڪلوڙ) جناح ويلفيئر ايسوسيئيشن سکر جي صدر صلاح الدين شيخ چيو آهي ته ملڪ جي موجوده صورتحال کي نظر ۾ رکندي نگران حڪومت ۽ آرمي چيف سميت ڪرپشن جي خاتمي واري ادارن کي متحرڪ انداز ۾ /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 12

سکر: جناح ويلفيئر ايسوسيئيشن جا عهديدار پريس ڪانفرنس ڪري رهيا آهن

اينٽي ڪرپشن گهوٽڪي جي
عدالت فوتي کاتو تبديل ڪرڻ جو
ڏوهه ثابت ٿيڻ تي تپيدار کي سزا

گهوٽڪي (رپورٽر) اينٽي ڪرپشن گهوٽڪي جي عدالت فوتي کاتو تبديل ڪرڻ جو ڏوهه ثابت ٿيڻ تي تپيدار نظير احمد شيخ کي چار سال جي سزا ٻڌائيندي هٿڪڙيون هڻائي جيل موڪلي ڇڏيو، گهوٽڪي، اينٽي ڪرپشن گهوٽڪي جي عدالت عدالت ۾ اوباوڙو جي رهواسي فريادي ميان افتخار احمد جي درخواست تي ٻڌڻي شروع ٿي/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 14

ڪراچي فقيرا ڳوٺ جي رهواسين بجلي بندش خلاف رهواسين پاران احتجاجي مظاهرو

فقيرا ڳوٺ کان سوين ماڻهن سان گڏ 3 ڪلوميٽر پيادل پنڌ ڪري نعريبازي ڪئي وئي

آفيس جي سامهون سخت احتجاج ڪندي گلشن معمار روڊ تي ڌرڻو هڻي روڊ بلاڪ ڪري ڇڏيو

ڪنڊو سسٽم ناهي هر گهر جو ميٽر لڳل آهي ڳريون بلون موڪلي غريبن سان ظلم ڪري رهيا آهن

ڪراچي (باغي ساگر پنهوار) فقيرا ڳوٺ جي رهواسين بجلي بندش خلاف يوسي چيرمين چوڌري فاروق زمان، جنرل ڪائونسلر بادل خان جتوئي جي اڳواڻي ۾ فقيرا ڳوٺ کان سوين ماڻهن سان گڏ 3 ڪلوميٽر پيادل پنڌ ڪري نعريبازي ڪندي ڪي اليڪٽرڪ آفيس جي سامهون سخت احتجاج ڪندي گلشن معمار روڊ تي ڌرڻو هڻي روڊ بلاڪ ڪري ڇڏيو جنهن ڪري ايندڙ /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 16

خانپورمهر ويجهو ڳوٺ حاجي سونو قاضي ۾ اسڪول جو ڪم رولڙي جو شڪار، احتجاج

گورنمينٽ پرائمري اسڪول حاجي سونو قاضي جي استادن ۽ اسڪولي ٻارڙن احتجاجي مظاهرو ڪيو

ٺيڪيدار ڀڄي وڃڻ خلاف استاد علي اصغر قاضي، بسنت ڪمار، افروز، ڪنيزه، ملوڪان ۽ ٻين احتجاج ڪيو

اسڪول جي بلڊنگ جو ڪم ڪندڙ ٺيڪيدار امان دايو ڪم اڌ ۾ ڇڏي فرار ٿي ويو آهي، نوٽيس ورتو وڃي: مظاهرين

خانپورمهر (رپورٽ: آفتاب سيال) خانپورمهر ويجهو ڳوٺ حاجي سونو قاضي ۾ قائم گورنمينٽ پرائمري اسڪول حاجي سونو قاضي جي استادن ۽ اسڪولي ٻارڙن اسڪول جي بلڊنگ جو ڪم ڪندڙ ٺيڪيدار ڀڄي وڃڻ خلاف استاد علي اصغر قاضي، بسنت ڪمار، افروز، ڪنيزه، ملوڪان ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ احتجاج ڪيو ويو، احتجاج ڪندڙ شاگردن پاران ٺيڪيدار /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 18

خانپورمهر: ڳوٺ حاجي سونو قاضي اسڪول جا شاگرد احتجاج ڪري رهيا آهن

ٻچيري شهر جي رهواسي اکين کان
معذور پيرسن محبوب سهتو پاران
بااثر خلاف احتجاج

نواب شاهه (رپورٽر) ٻچيري شهر جي رهواسي اکين کان معذور پيرسن محبوب سهتو پنهنجي گهرواري مسمات صفوران سهتو سان گڏ ٻالو جا ٿبا ٿاڻي جي پوليس اهلڪار خلاف نواب شاهه پريس ڪلب ٻاهران احتجاجي مظاهرو ڪندي ڏانهين آهي ته ڪجهه مهينا اڳ شيخ برادري جي ميوو شيخ، لطف شيخ، صمد شيخ، بابر شيخ ۽ ٻين /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 20

سکر ۾ ربيع الاول جي مهيني جي آمد تي مسجدن، چوراهن ۽ گهٽين تي چراغان هلندڙ

اهلسنت سکر جي زير اهتمام شيخ شاهين روڊ سکر ۾ پروقار تقريب منعقد ڪئي وئي

مشرف محمود قادري، امير مرڪزي جماعت اهل سنت صوفي عبدالشڪور قادري ۽ ٻيا شريڪ

خرم رضا قادري سميت ماڻهن ۽ عاشقان رسول صلي الله عليه وآله وسلم جي وڏي انگ شرڪت ڪئي

سکر (بيورو رپورٽ) ملڪ جي ٻين شهرن وانگر ربيع الاول جي مهيني ۾ به عيد ميلاد النبي صلي الله عليه وآله وسلم عقيدت ۽ احترام سان ملهائيو پيو وڃي. مختلف هنڌن تي گنبد خضره جو جهنڊو ڦڙڪايو پيو وڃي. شهر جي مسجدن، چوراهن ۽ گهٽين تي اهلسنت سکر جي زير اهتمام شيخ شاهين روڊ سکر ۾ پروقار تقريب منعقد ڪئي وئي. تقريب جي مهمان خاص مولانا مفتي/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 22

*** روزاني سنڌيار سکر پبلشر اي حسين، سم پرنٽنگ پريس بي آر ٽاور چندريگر روڊ ڪراچي مان ڇپرائي سکر آفيس گهر نمبر سي 92، دهلي مسلم هائوسنگ سوسائٽي ايئرپورٽ روڊ سکر مان پڌري ڪئي وئي***

روزاني
سنڌيار
ايڊيٽر:
اعجاز مهر
Daily SINDHYAR
www.dailysindhyar.com
آچر 24 سيپٽمبر 2023 ع

مهانگائيءَ تي ضابطو آڻيو!

مهانگائي ته دنيا جي ٻين ملڪن ۾ به آهي پر اتي عوام کي ان کان بچائڻ لاءِ اپاءَ ورتا وڃن ٿا. سبسڊي ڏني وڃي ٿي، پر اسان وٽ ته سمورو نقصان عوام مان پورو ڪيو وڃي ٿو. ماڻهو بک ۽ بدحاليءَ سبب خودڪشيون ڪري رهيا آهن. ملڪ ۾ مهانگائي ڏينهون ڏينهن وڌي رهي آهي ۽ حالت ان حد تائين وڃي پهتي آهي، جو ماڻهن لاءِ جسم ۽ روح جو رشتو برقرار رکڻ به مشڪل بڻجي ويو آهي. ماڻهو پنهنجي ٻچن کي هڪ ويلي جي ماني به نه پيا کارائي سگهن. عام واهپي جون شيون عوام جي پهچ کان پري ٿينديون وڃن. ماڻهو ٻٽي عذاب ۾ آهن. هڪ پاسي حڪومت هر کوٽ ۽ خسارو عوام مان پورو ڪندي انهن جي جيئڻ جا گس سوڙها ڪري رهي آهي ته ٻئي طرف مختلف مافيائون مهانگائي وڌائي عوام جو رت ست نپوڙي رهيون آهن. رڳو شماريات واري وفاقي اداري جا مهانگائيءَ جي حوالي سان انگ اکر ڏسجن ته به آسانيءَ سان اندازو ٿي سگهي ٿو ته عوام کي کهڙي نموني ڦريو لُٽيو پيو وڃي. شماريات واري اداري طرفان جاري ڪيل رپورٽ موجب، ملڪ ۾ هڪ هفتي اندر مهانگائي جي شرح ۾ 0.25 سيڪڙو گهٽتائي وري اضافو ٿيڻ شروع ٿي ويو آهي هلندڙ هفتي دوران مهانگائي جي شرح ۾ 0.93 سيڪڙو اضافو ٿي ويو آهي اهڙي نموني سان سالياني بنياد تي مهانگائي 38.66 سيڪڙي جي رڪارڊ سطح تي پهچي وئي آهي. شماريات واري وفاقي اداري موجب هڪ هفتي دوران مجموعي طور تي 22 شين جي قيمتن ۾ واڌ ٿي آهي.

مهانگائيءَ کي ڪنٽرول ڪرڻ لاءِ حڪومت وٽ ڪو به مڪينزم نه آهي ۽ واپاري، بليڪ مارڪيٽنگ ۽ ذخيره اندوزي ڪندڙ عوام کي ٻنهي هٿن سان ڦري رهيا آهن. اهي جڏهن به چاهين ٿا، طلب ۽ رسد کي غير متوازن ڪري مهانگائيءَ کي مهميزون هڻي ٿا ڇڏين. حد ته اها آهي ته اٽي جي اگهن تي به حڪومت جو ڪو ڪنٽرول ڪونهي، اٽو به مسلسل مهانگو ڪيو پيو وڃي. هڪ طرف حڪومت مهانگائيءَ ۾ اضافو ڪندي وڃي ته ٻئي طرف ڍري انتظامي گرفت جو فائدو وٺي ناجائز نفعي خوري ڪندڙ واپاري ۽ دڪاندار پنهنجي طرفان اگهه وڌائي رهيا آهن. هي ملڪ تمام گهڻا معدني وسيلا رکي ٿو. جتي جي کاڻين مان سون نڪرندو هجي، جتي سامونڊي بندرگاهه هجن، جتي ڪاري سون (ڪوئلو) جا ذخيرا هجن، جتي لاتعداد سياحتي ماڳ هجن، ان ملڪ جي معيشت ڪشڪول تي آڌاريل هجي، ان لاءِ ته ذميوار اهي حڪمران آهن، جيڪي ملڪي وسيلا عوام تي خرچ ڪرڻ بدران انهن کي تين وال ڪري رهيا آهن. عالمي استحصالي ادارن ۽ سامراجي ملڪن کي ملڪي وسيلن تائين رسائي ۽ راهداري ڏيڻ کان پوءِ اسان وٽ ڪجهه به نه رهيو آهي. اهي سڀ ڪجهه کڻي ويا آهن ۽ اسان کي ڪشتو ڏيئي ڇڏيو اٿن. ڪشڪول ته هاڻي پنهنجي پٽ وڃائي ويٺو آهي، ان ڪري هاڻي حڪمرانن کي هر کوٽ عوام مان ئي پوري ڪرڻي آهي. هونئن ته هر دور ۾ سالياني بجيٽ کان پوءِ مِني بجيٽن جا سلسلا جاري رهن ٿا، پر حڪمرانن کان ڪو به پڇاڻو ڪونهي. سندن جواز اهو هوندو آهي ته، ملڪ ته هلائڻو آهي! ملڪ تڏهن ئي خوشحال سمجهيو ويندو آهي، جڏهن عوام خوشحال هوندو آهي. عوام جو رت ست نپوڙڻ سان ملڪ خوشحال ناهن ٿيندا.

هن ملڪ ۾ لاتعداد وسيلن جي هوندي به جڏهن قرض ۽ ڪشڪول تي انحصار ڪرڻو پوي ته اها صرف حڪمرانن جي ڪوتاهي آهي. هو اهي ملڪ لاءِ ڪا بهتر مستقل يا ڊگهي مدي واري معاشي رٿابندي جوڙي نه سگهيا آهن. ملڪ کي ايڊهاڪ جي بنياد تي هلايو پيو وڃي. هر حڪمران پاڻ کي صرف پنهنجي اقتداري مدي لاءِ ذميوار سمجهي ٿو ۽ ملڪي وسيلن جي استعمال لاءِ ڪا منصوبابندي جوڙڻ بدران قرض کڻي ملڪ هلائي ٿو ۽ وري ٻي حڪومت اچي خزاني خالي هجڻ جي واويلا ڪري نوان قرض کڻي ٿي. باقي کوٽ عوام مان پوري ڪئي وڃي ٿي. ان ڪري عوام تان بار گهٽايو وڃي. نهانگائي ختم ڪئي وڃي ته عوام لاءِ جيئڻ جا گس کلن.

ڊالر جي اصليت، امريڪا جي منافقي ۽ آئي ايم ايف

طفيل مگسي

ڪاغذي ڪرنسي جي حيثيت؟ Monetary and fiscal policyڇا هوندي آهي؟ڊالر ڪيئن وڌي ٿو؟بينڪ جي حقيقت ؟ Budget and trade deficut ؟Demand and supply کان ڇا مراد آهي؟ IMFاسان جي مٿان ايترا شرط ڇو مڙهي ٿو؟وغيره وغيره.(جڏهن آئي ايم ايف ڪنهن غريب ملڪ جهڙوڪ پاڪستان کي قرض ڏيندي ٿو ته ان تي سخت شرط لاڳو ڪري ٿو جيئن تيل، گئس، بجلي، ٽيڪس ۾ واڌارا ۽ نهن شرطن جا اهي مقصد آهن ته ان وڌندڙ مهانگائي، تيل بجلي ۽ ٽيڪس کان ملڻ واري سموري رقم آئي ايم .ايف جي قرضن لاهڻ ۾ خرچ ڪيا ويندا) (يعني اسان جي ملڪ جي اسٽيبلشمينٽ ،سياستدان، جاگيردار، خلائي مخلوق سرمائيدار سمورو بوجهه عوام تي وجهي ڪري آئي ايم ايف کان ملڻ واري سموري رقم فضول خرچين، ڪرپشن، ڪيسن کي گرم ڪرڻ ۽ ٻاهرين ملڪن ۾ منتقل ڪرڻ وغيره جي شڪل ۾ ڦرلٽ ڪئي ويندي ٿي). جوته آئي ايم ايف کي پنهنجن قرضن جي واپسي به ته ڪرڻي هوندي آهي ۽ آئي ايم ايف تڏهن ئي قرض ڏيندي آهي.جڏهن حڪومت هن کي اهو يقين ڏياري ته ارهان جو پئسو انهن وسيلن کان واپس اچي سگهي ٿو ۽ اهي وسيلاءِ شرط آئي ايم ايف حڪومت کي ٻڌائيندي جيئن هن وقت پاڪ حڪومت کي ٻڌائي پئي.جيڪڏهن حڪومت ۽ آئي ايم ايف انهن شرطن تي راضي ٿيا ته انهن شرطن تي ملڻ واري رقم آئي ايم ايف جي قرضن ۽ وياج جي ادائيگي ۾ استعمال ٿيندي ۽ ان ريت سموري رقم کي آئي ايم ايف يا بين الاقوامي سامراج جي غلامي ۾ داخل ڪيو وڃي ٿو). انسانن جي ارتقائي سوچ جتي وقت سان گڏ ترقي ڪئي، اتي وقت سان گڏوگڏ مختلف ايجادون واپار ۽ ،زندگي گهارڻ جي اصولن وغيره به ترقي ڪئي ۽ ارتقائي مرحلا طئي ڪيا. دنيا ۾ پهرين انسانن جي زندگي خاندانن تائين محدود هئي ۽ پوءِ وقت سان گڏوگڏ هوريان هوريان انسان خاندان کان نڪري قبيلي، ڳوٺ، علائقي، شهر، ملڪ ۽ اڄ جي دور يعني گلوبلائيزيشن تائين جا مختلف مرحلا طئي ڪيا. هن مضمون ۾ اسان جيئن ته معيشت تي فوڪس ڪنداسين.ان ڪري اچو ته مضمون جي اصليت ڏانهن اچون. اڳين زماني ۾ واپار شين جي متاسٽا سان ٿيندو هو ۽ اهو محدود ۽ ذاتي نموني جو هو جيڪو بعد ۾ ڪشادي پيماني تي ملڪن جي وچ ۾ پکڙيو جنهن کي Bartter systemسڏيو وڃي ٿو بعد ۾ سڪن وغيره جو رواج پيو ۽ پوءِ ان سان گڏ ئي دنيا ترقي ڪندي رهي ۽ متاسٽا وڏي پيماني تي ٿيڻ لڳي.ان دور کي Merchantismسڏيو وڃي ٿو مثلا هڪ ماڻهوءَ ڪنهن کي ڪڪڙ ٿي ڏني ته موٽ ۾ ٻئي ماڻهوءَ ڪيس کي جانور ٿي ڏنا وغيره يعني اهوئي وڏي پيماني تي پکڙجي ويو گڏ ئي شين جي متا ستا جي بدلي ڪانسواءِ سون وچاندي جي سڪن جي به ڏي وٺ ٿيڻ لڳي.ان ڪانپوءِ سترهين ۽ ارڙهين صدي ۾ صنعتي ترقي سان گڏ دنيا ڪافي ترقي ڪئي. صنعتي ترقي جو بنياد مشين جي ايجاد سان پيو ۽ اهو ڪم جيڪو 20 يا 30 ڪلاڪن ۾ ڪري سگهندا هئا.مشينن جي ايجاد کان اهو ڪم منٽن ۾ ٿيڻ لڳو. ان دور کي Industrilism دوريا صنعتي دور سڏيو وڃي ٿو.ان دور سان گڏ ڪيپيٽلزم جو دور به شروع ٿي وڃي ٿو ياد رکو ته ڪيپيٽلزم کان اڳ جاگيرداري نظام هو جنهن کي Fedulism سڏيو وڃي ٿو.ان جو مڪمل خاتمو ته نه ٿيو مگر يورپ ۾ ان جي خلاف انقلاب آيو ماڻهو Fedulismکان تنگ ٿي چڪا هئا ۽ ان ريت سرمائيدارن ماڻهن کي هڪ نئين سرج ۾ جڪڙي ڇڏيو Capitalsimجو معاشي نظام جيڪو ايڊم سمٿ ڏنو ۽ مختلف سرمائيدار ملڪن ان نظام کي اپنايو جيڪو هڪ اهڙو نظام هو جنهن ۾ نه صرف سرمائيدار جي تالي کي قانوني حيثيت ڏني وڃي ٿي بلڪ ماڻهن کي غلامي ڏانهن ڌڪيو وڃي ٿو ۽ ان ريت سرمائيداري نظام جنهن کي اسان ڪيپيٽلزم سڏيون ٿا.هڪ نئين شڪل ۾ وجود ۾ آيو وڃي ٿو مشين جي ايجاد جتي انسانن جا ڪم آسان ڪيا ،اتي سرمائيدارن مزدورن جو استعصال به شروع ڪيو مزور کان16 کان18 ڪلاڪ ڪم ورتو وين ۽ ان جي پيٽ ۾ مزدورن کي نهايت ئي گهٽ آمدني ملڻ لڳي.جنهن ڪري يورپ ۾ سوشلسٽ انقلاب ۽ مزدورن جي حقن جي لاءِ آواز بلند ٿيڻ شروع ٿيا ۽ اهي اهڙا حق هئا.جيڪي اسلام انسانيت کي 14 سو سال پهرين ڏئي ڇڏيا هئا. ان ريت سوشلسٽ معاشي نظام وجود ۾ آيو جنهن جو باني ڪارل مارڪس ٿيندي ٿو.جنهن تي روس ۾ انقلاب برپا ٿيندي ٿو.سوشلسٽ انقلاب ۽ مزدورن جي يونين کي ڏسي ڪري سرمائيدار وقتي طور تي يورپ امريڪا وغيره ۾ چمڪو ڏئي ڇڏي ٿو.ان سان گڏ ئي منڊي ۽ ڪاروباري رستن تي ڪنٽرول جي حاصلات جي لاءِ به عظيم جنگيون وڙهيون وڃن ٿيون. هاڻي اسان اچون ٿا اصل ٽاپڪ (Topicتي.جوته ڪاروبار شين جي متاستا يا سون تي هو ته مختلف بينڪن وجود ۾ آيون.جنهن جي لاءِ چيو ويو ته توهان انهن وٽ سون جمع ڪيو.جنهن جي انهن هڪ رسيد ناهي ٿي ڏني.جنهن رسيد کي ڪاروبار جي لاءِ استعمال ڪيو ٿي ويو ۽ بعد ۾ اها رسيد بقول بينڪن جي ساڳين بينڪن ۾ يا ٻي ڪنهن رجسٽرڊ بينڪ ۾ جمع ڪري پنهنجو سون واپس وٺي سگهو ٿا.جنهن سان ڪاروبار ڪرڻ ۾ آساني ٿي مگر انهن بينڪن دوکو ڏيڻ شروع ڪيو مثلا هڪ تولي سون جي بدلي ۾ هڪ رسيد جاري ڪرڻ گهرجي هئي مگر بينڪن ڏهن کان ويه رسيدون ڏيڻ شروع ڪيون ۽ ان ريت بينڪن پنهنجي ڦرلٽ جو ڪاروبار شروع ڪيو.بعد ۾ جڏهن ماڻهن واپس پنهنجو سون گهرڻ شروع ڪيو ته بينڪن وٽ ايترو سون نه هو يا بينڪن ڏيڻ نٿي چاهيو ۽ ان ريت بينڪن پاڻ کي ڏيوالي طور ڊڪليئر ڪري فرار ٿيون يعني ان قسم جي ڏي وٺ هئي جيئن پاڪستان ۾ ڊبل شاهه ڪيو هو.ماڻهن جا پئسا ڦري ڪري فرار ٿيو.هاڻي اچون ٿا پوائنٽ تي ته ڊالر ڪيئن وڌي ٿو؟ڇو وڌي ٿو؟ڪاغذي ڪرنسي جي حقيقت ڇا آهي؟قرضن جي حيثيت ڪيئن ڪئي وڃي ٿي؟وغيره وغيره. 1944 ع ۾ جڏهن ٻي جنگ عظيم پنهنجي پڄاڻي تي پهتي ته 44 ملڪن امريڪا جي اڳواڻي ۾ ڪاروبار جي ڏي وٺ جو هڪ طريقو چٽو ڪيو ته جن ملڪن وٽ سون گهڻو هوندو انهن ملڪن جي پئسي جو قدر وقيمت به وڌيڪ ٿيندي.يعني ڪاغذي ڪرنسي جي پليان سون هو.جيترو جنهن ملڪ وٽ سون هوندو ان ريت جيڪڏهن ملڪ ڪاروبار ڪندا ته سون جي سون جي متاستا ٿيندي،مگر ايتري گهڻي سون جي ملڪن جي وچ ۾ اچڻ وڃڻ سان مسئلا پيدا ٿيندا.(مسئلا وغيره ڪجهه نه هئا.مگر عالمي سامراجي سرمائيدار پنهنجي لاءِ گرلي رهيا هئا.جوته جيڪي 44 ملڪ شامل هئا.انهن ۾ اڪثر امريڪي سامراج جا ساٿاري ۽ ڪٺ پتلي هئا) انهيءَ ريت اهو قانون پاس ٿيو ته ملڪ پاڻ ۾ ڪاروبار جي ايڪسچينج جي لاءِ ڊالر جو استعمال ڪندا ۽ ان ڊالر جي بدلي پيو ملڪ پنهنجو سون امريڪي ريزرو بينڪ ۾ جمع ڪندو ۽ جڏهن چاهي پنهنجو سون پنهنجي ملڪ ۾ ٽرانسفر ڪري سگهي ٿو.ٻين لفظن ۾ امريڪا جي ريزو بينڪ جو ڪم ميڊيم آف ايڪسچينج هو يعني هڪ اهڙي بينڪ جنهن جي ذريعي دنيا جا سمورا ملڪ پنهنجو سون جمع ڪري ڪاروبار ڪري سگهن ٿا. ان ملڪ کي ڊالر ايشو ڪندي ۽ جڏهن چاهي امريڪي بينڪ کي ڊالر ڏئي ڪري پنهنجو سون واپس گهري سگهي ٿو.اهو سسٽم 1971 ع تائين هلندو رهيو.ان دوران ويٽنام جي جنگ شروع ٿي ته امريڪا سامراج بي حساب ڊالر ڇاپڻ شروع ڪيا.ٻين ملڪن جڏهن اهو ڏٺو ته امريڪا وٽ ذاتي طور تي ايترو سون ناهي جيتري تيزي سان ڪاغذي ڪرنسي ڇاپيندو پيو وڃي.ته انهن پنهنجي سون گهرڻ جي ڊيماند ڪئي.امريڪا جڏهن انهن حالتن کي ڏٺو ته ان ريت ته اسان جو سمورو ملڪ ڏيوالي جي ور چڙهي ويندو.ڇاڪاڻ ته ملڪ پنهنجو سون گهري رهيا هئا.جنهن جو مطلب سون جو امريڪا کان وڃڻ يعني امريڪا وٽ سون جي کوٽ سبب کان ڊالر جي ريٽ ۾ رڪارڊ گهٽتائي جيڪو تمام وڏو نقصان هو؟امريڪا پاڻ کي بچائڻ جي لاءِ ڊالر يا پئسن جي پليان سون وغيره جو 1971 ع وقتي((Temporaryخاتمو ڪيو ليڪن اڄ تائين ٻيهر ڪاغذي ڪرنسي جي پليان ڪنهن سون جو هئڻ لاڳو نه ٿيو.جنهن جي سبب کان سڄي دنيا جي معيشت لمي لڏي رهي آهي.ان ريت اڄڪلهه جيتري به ڪاغذي ڪرنسي آهي ان جي پليان صرف هڪ يقين ۽ گورنمينٽ جي آرڊر ڪانسواءِ ٻيو ڪجهه به ناهي يعني اهو فقط ڪاغذ آهي.جنهن کي گورنمينٽ اهميت ڏني آهي. بينڪ ڪيئن ڪم ڪري ٿي؟ بينڪ ڪيئن ٺهي؟ ان جو سبب مان مٿي بيان ڪري چڪو آهيان.هينئر اسان هن ڳالهه تي فوڪس ڪنداسين ته اڄڪلهه جون بينڪون ڪيئن ڪم ڪن ٿيون؟ پئسن جي ڏي وٺ جو هڪ وسيلو آهي.جتي اسان پئسا رکڻ سان گڏوگڏ اوڌر به وٺي سگهون ٿا.ڪيپيٽلزم ۾ بينڪ وياج تي نه صرف ڪاروبار ڪري ٿي بلڪ اوڌر به وياج تي ئي ڏيئي ٿي.هر ملڪ جي اندر هڪ سينٽرل بينڪ هوندي آهي.جنهن سان گڏ باقي سموريون بينڪون اٽيچ يا Connectهونديون آهن سينٽرل بينڪ يا پاڪستان جي اسٽيٽ بينڪ کي سمجهڻ کان اڳ ملڪ جي معيشت کي سمجهڻ جي ڪوشش ڪندي آهي ملڪ جي اندر ٻن قسمن جون معاشي پاليسيون هونديون آهن هڪ کي((Fiscal۽ ٻي کي((Monetrory policyسڏين ٿا. FISCAL POLICEYتي گورنمينٽ جو ڪنٽرول هوندو آهي.جڏهن ته ((Monetrory POLICEYتي سينٽرل بينڪ جنهن کي پاڪستان جي اسٽيٽ بينڪ جي نالي سان سڃاتو وڃي ٿو ڪنٽرول ڪري ٿي. Monetory policy۾ بنيادي شيءِ پئسن جو وهڪرو Flowکي مارڪيٽ جي اندر بيلنس رکڻ ۽ ان جي مطابق انفليشن ريٽ (مختصر لفظن ۾ شين جي قيمتن ۾ هيٺ مٿي ٿيڻ کي انفليشن سڏجي ٿو) ۽ وياج جي واڌ ڪرڻ مثلا جيڪڏهن پئسن جو وهڪرو مارڪيٽ ۾ گهڻو ٿي وڃي يعني وقت جي حڪومت ملڪ ۾ موجود وسيلن کان وڌيڪ پئسا Printڪري جنهن جي سبب کان پئسن جو وهڪرو مارڪيٽ جي اندر وڌيڪ ٿي ويندو ۽ شين جي قدر ۾ کوٽ اچي ويندي.ان کي انفليشن سڏين ٿا ۽ ان کي معشي Damand and supply theoryجي نالي سان به سڃاتو وڃي ٿو.ته جڏهن هڪ شيءِ جي گهرج Demand۾ واڌارو ٿي وڃي ٿو.ته ان جي قيمت Valuesوڌي وڃي ٿي نيٺ سوال پيدا ٿيندي ٿو ته مارڪيٽ جي اندر پئسن جو وهڪرو وڌي ڇو ٿو؟يا پوءِ حڪومت وڌيڪ پئسا پرنٽ ڪري؟جيئن ته مٿي بيان ٿي چڪو آهي ته 1971 ع ڪانپوءِ پئسن جي حقيقت صرف ڪاغذ جي ٻي ڪا ناهي.ان جي پليان ڪو سون يا تيل ناهي بلڪ هڪ يقين آهي ته اهو ڪاغذ مارڪيٽ ۾ قابل قبول آهي ۽ ان جي ڏي وٺ قابل قبول ڪئي وڃي ٿي. هاڻي ڊالر جي حقيقت ڏانهن اچون ٿا"هاڻي ائين ٿيو ته امريڪا پهرين کان ئي ڪافي ملڪن ۽ خاص ڪري يورپ ۽ سعودي عرب سان اهي معاهدا ڪيا ته اوهان ماڻهو واپار ۽ خاص ڪري تيل جو وڪرو ڊالر ۾ ڪندو.هن وقت سعودي عرب پهرين تيل کي امريڪي ڊالر ۾ امريڪا کي وڪرو ڪري ٿو.جنهن ڪانپوءِ امريڪا باقي دنيا کي وڪرو ڪري ٿو.ان جي بدلي ۾ امريڪا ۽ سعودي حڪومت جي وچ ۾ هڪ معاهدو ٿيو آهي ته تيل امريڪي ڊالر ۾ وڪرو ڪري مگر بدلي ۾ امريڪي ڊالر جو سعودي حڪومت جي وچ ۾ وڌيڪ فرق نه اچڻ کپي ۽ ان ريت عالمي مارڪيٽ جي اندر امريڪي سامراج جي بالادستي، ظلم ۽ ڪوڙ سان قائم آهي ۽ واپار تيل جي امريڪي ڊالر ۾ وڪرو جي سبب کان ڊالر جي گهرج عالمي مارڪيٽ ۾ وڌي وڃي ٿي ۽ ڊالر چڙهڻ لڳي ٿو يعني ڊالر جي گهرج Demand۾ واڌارو ٿيڻ ٿي.جوته هر ملڪ ڊالر کي ذخيرو ڪرڻ چاهيندو يا پنهنجي Exportوڌائيندو.ڇاڪاڻ ته جنهن ملڪ وٽ ڊالر وڌيڪ هوندو اوتري ان ملڪ جي ڪرنسي وڌيڪ هوندي.يا Exportوڌڻ سان وڌيڪ ڊالر ملڪ جي اندر ڦلو ڪندي.جوته عالمي مارڪيٽ ۾ ڊالر گهڻو هلي ٿو.هاڻي اچون ٿا قرض جي ڪهاڻي ڏانهن. جڏهن ڪو ملڪ بجيٽ پيش ڪري ٿو ته جيڪڏهن بجيٽ ڏيوالي ۾ هجي ته اهو ڏيوالو پورو ڪرڻ جي لاءِ حڪومت قرض وٺي ٿي ليڪن هتي گڏ ئي سوال اهو به ٿيندي ٿو ته بجيٽ ڏيوالي ۾ ڇو اچي ٿي.هڪ ملڪ جي بجيٽ ٻن شين تي مشتمل Government earningهوندي آهي يعني اهي پئسا جيڪي وقت جي حڪومت وٽ اچن ٿا.جيئن ٽيڪس جي صورت ۾ يا ٻين وسيلن يا هڪ وڏي وسيلي جنهن کي اسان Foriegn remittanceسڏين ٿا.جنهن ۾ ٻاهرين ملڪ ۾ موجود پنهنجي ملڪ کي پئسا ڊالر جي شڪل ۾ منتقل ڪن ٿا .ان کي Foriegn remittanceسڏين ٿا.اهي پئسا حڪومت جي خزاني ۾ نٿا وڃن بلڪ اهي ماڻهو پنهنجي فيملي وغيره جي لاءِ موڪلين ٿا.ليڪن وڏو فائدو حڪومت کي پهچي ٿو.جوته حڪومت وٽ ڊالر جو ذخيرو وڌي وڃي ٿو ۽ ٻيو اهم حصو Government expenditureحڪومت جا خرچ .جيڪڏهن حڪومت جا خرچ وڌيڪ هجن ڪمائي کان ته بجيٽ ڏيوالي ۾ رهي ٿي.جيئن پاڪستان جيڪو سرمائيدارن، ملٽري اسٽيبلشمينٽ ۽ ڪرپشن جي سبب کان سدائين ڏيوالي ۾ رهي ٿي.

ان سان گڏ Trade deficitجنهن کي اسان واپاري ڏيوالو به سڏيون ٿا.جڏهن Export۽ Importکان انهن سمورن ڏيوالن کي پورو ڪرڻ جي لاءِ حڪومت قرض وٺي ٿي ۽ اهو قرض پاڪستان ۾ موجود ڪرپٽ نظام ۾ سرمائيدار جاگيردار پنهنجا کيسا ڀرڻ جي لاءِ جاتي والي ڪري انهيءَ عوام تي قرضن جي شڪل ۾ غلامي جي زنجيرن ۾ جڪڙي ڇڏي ٿو.حڪومت اهي قرض سينٽرل بينڪ (پاڪستان ۾ اسٽيٽ) مقامي ۽ آئي ايم .ايف کان مختلف ۽ سخت شرطن تي وٺي وڃي ٿي. اهي سخت شرط ڇو هنيا وڃن ٿا؟ڇا ان جو مقصد پاڪستان جي ترقي سان سلهاڙيل آهي؟يا ڪو ٻيو ڪجهه.ته پاڪستان جي ترقي ناهي بلڪ 22 خاندانن جي جي ذاتي ترقي جي لاءِ قرض ورتا وڃن ٿا.جنهن جي ادائيگي وري عوام جي رت ۽ پگهر کان ادا ڪئي وڃي ٿي. انهن قرضن کي وياج سميت واپس ڪرڻو پوي ٿو.بينڪ يا آئي ايم ايف قرض ڪن ڏيئي ٿي؟بينڪ صرف ڪجهه Digits enter ڪري نوان پئسا Generate ڪري ٿي.ڇاهي اهي مقامي بينڪون هجن .سينٽرل بينڪ هجي يا IMFاهو صرف حڪومت جي کاتي ۾ Creaditلکي ڇڏي ٿو ته هاڻي اسان حڪومت کي ايترا پئسا ڏنا.جڏهن ته حقيقت ۾ ڪجهه Digitsمنتقل ٿي وڃن ٿا.پوءِ حڪومت انهن Digitsجي بدلي ۾ صرف وڌيڪ پئسا پرنٽ ڪري ٿي،بلڪ ساڳئي Digitsهڪ ملڪ پنهنجي ملڪي يا انٽرنيشنل سطح تي منتقل يا واپار ڪري سگهي ٿو.ان ريت وڌيڪ پئسن جي پرنٽ جي سبب کان ملڪ جي اندر شين جي وهڪري ۾ واڌارو ٿي وڃي ٿو.جنهن جي سبب کان شيون هيٺ مٿي هلڻيون وڃن ٿيون. ڪيپيٽلزم (اسان جي پاڪستان ۾ به) جي اندر هڪ عجيب غريب نظام آهي.جتي به حڪومتون معيشت کي ڪنٽرول ڪن ٿيون.هڪ پاسي حڪومت جيڪا Fiscal policyپنهنجي کي ڪنٽرول ۾ رکي ٿي ته ٻي پاسي سرمائيدار بينڪن جي صورت ۾ ويٺا آهن.هڪ ٻيو نظام ڪنٽرول ڪري ٿو.جنهن کي Monetary policy سڏيو وڃي ٿو.ٻنهي جڳهن تي سرمائيدار پنهنجا کيسا ڀرڻ ۽ عوام کي ذليل ڪرڻ ۾ ڪا به ڪسر نٿا ڇڏين.آسان لفظن ۾ اسان جي ملڪ ۾ موجود سرمائيداري نظام سواءِ عوام .کي ڪوڙيون اميدون ڏيڻ ۽ مهانگائي وغيره جي صورت ۾ ڦرلٽ ڪرڻ ڪانسواءِ ٻيو ڪجهه به ناهي. جيڪڏهن اسان جو پيارو پاڪستان پاڻ کي پنهنجن پيرن تي بيهارڻ چاهي ٿو ته سڀ کان پهرين Agricuture sectorتي ڌيان ڏيئي ۽ پنهنجي Exportکي وڌائي. موجوده وقت ۾ چين ،روس ۽ ايران.امريڪا ۽ سندس ڊالر جي لاءِ نڪ جي توڙي ٻڌيل آهن ڇاڪاڻ ته اهي ملڪ پنهنجي ڪرنسي تي شين جي متاستا تي يقين رکن ٿا ۽ ان ڪري پاڪستان کي بجاءِ امريڪا جي ڇڏڻ ۾ وڃڻ نه گهرجي بلڪ چين روس ۽ ايران سان دوستي وارا تعلقات مضبوط ڪري ته جيئن موجوده نهايت بدترين صورتحال کان ٻاهر نڪري سگهي، پر غلام ڪڏهن به پنهنجي غلامي واري عادت کي ميٽائي نٿو سگهي.

تـڙي طـبـيـبـنِ، گـهـايـلُ گـهـران گـَڏيـو؛
ڇکيا چاڪَ ڇيهُون ڪري، ڳَرُيُون مور نه ڳَنِ؛
دوستَ جي درسنَ سين، پَئي ٿارُ ٿَپنِ.

پبلڪ ٽرانسپورٽ ۾ بمن جهڙا سي اين جي سلنڊر

امر ساهڙ

ڪجهه ڏينهن اڳ مٺيءَ مان ڳوٺ اچڻ لاءِ نڪتس۔ بدين روڊ تي هلندڙ وين ۾ سفر ڪرڻ جو اتفاق ٿيو وين 1960 ع واري دور جي ڪنارا ڇڪيل ڪان نه ويل هئي. در، دريون پڪل، لاڪ ٽٽل، سيٽن جا نٽ بولٽ غائب. ڪو سنڌ سڄو ڪونه هُئس. وين هلڻ ڪانپوءِ، ايئن لڳو جڻ ڪنهن جڙي اُٺ تي سوار هُجون! سيٽ هيٺان پيرن ۾ پيل بم (سي اين جي سلنڊر) جنهن جي پبلڪ گاڏين ۾ روڊ ٽرانسپورٽ ڊپارٽمينٽ ۽ سنڌ حڪومت طرفان سخت منع ٿيل آهي، اهڙو نوٽيفڪيشن به اداري پاران ئي جاري ٿيل آهي، پر انهيءَ تي عمل ڪير ڪرائي؟ جوته قانون هتي رڳو ڪاغذن ۾ ئي نافذ هوندو آهي، عملي ميدان ۾ قانون جو کهڙو ڪم؟ اهڙين ناڪاره، ڪنارا گاڏين ۾ ماڻهو هيٺ، مٿي ڇت تي ريڍ ٻڪرين وانگر ٺسيل هوندا آهن. يا پويان لٽڪيل هوندا آهن. ۽ سي اين جي سلينڊرن ڦاٽڻ سان ماڻهن جي سڙي مرڻ يا زخمي ٿيڻ جا واقعا ٿيندا رهن ٿا. ضلعي آر ٽي آفيسر ۽ ڊي سي طرفان ڀاڙن جي ڪا حد مقرر نه هئڻ ڪري ٽرانسپورٽرن جي مرضي آهي، جنهن کان جيترو ڪرايو وٺن ۽ جي ڪنهن غريب وٽ پورو ڀاڙو ناهي ته ڪيس رستي ۾، جتي وڻي اتي لاهي ٿا ڇڏين. ڪو به هنن کان پڇڻ وارو ڪونهي. نه ڪو آر. ٽي وارن کي انهن ڳالهين جي ڪا اوڻ آهي، نه ئي ٽريفڪ پوليس کي ڪا پرواهه! ڪرايا مقرر ڪرڻ، گاڏين جي رجسٽريشن ڏسڻ، روٽ پرمٽ چيڪ ڪرڻ، گاڏين جي فٽنيس ۽ ٽيڪس سميت سمورين قانوني گهرجن جاچڻ ٽريفڪ پوليس ۽ آر ٽي وارن جي ڊيوٽي آهي، پر هتي جڻ ته انهن ادارن لاءِ اهڙا قانون به "ڪاڻا" ڪوليو ڇڏين.

ڀاڙو وٺندڙ ڪنڊيڪٽر کي چيم: "گاڏي هلايو سي اين جي تي ٿا ته پوءِ پيٽرول وڌڻ سان ڀاڙو ڇو ٿا وڌيڪ وٺو؟" وٽس اهوئي روايتي جواب هڪيو ٽڪيو هو ته "مهانگائي وڌي وئي آهي". چيومانس: "پبلڪ گاڏين ۾ سي اين جي سلينڊر رکڻ جي منع ٿيل آهي. ڪيئن پيا کڻي هلو؟" اهڙو کجي جهڙي پيتا چيومانس: "وين جا در، دريون اکڙيا پيا آهن، نٽ بولٽ ڪونهي، گاڏي جو ڪم ڪرائي پوءِ ڇو نه روڊ تي نڪرو؟ هيترين انساني جانين جي اوهان وٽ ڪا اهميت ڪانهي؟" وري به اهڙو کجي جهڙي پيتا چيومانس: "ههڙين گاڏين کي ته آثار قديما جي کاتي حوالي ڪرڻ گهرجي". پر همراه چُپ! اوچتو ڪري چيائين: "استاد! اڳيان گاڏين جي چيڪنگ پئي ٿئي، گاڏي واپس ڪر" ڊرائيور چيس: "خير آهي، پوليس هوندي، ڪجهه ڪونه ڪندي".

ڦانگهاريو پوليس چيڪ پوسٽ تي وين پهتي ته اڳيان بيٺل آر ٽي آفيسر ڊرائيور کي چيو: "گاڏي سائيڊ تي ڪري ماڻهو لاهي گاڏي بند ڪري بيهار". آءٌ ان آفيسر اسان کان موبائيل وڊيو تي وڌيڪ ڀاڙي بابت راءِ ورتي، مون چيس ته، تيل 10 ربيا وڌي ٿو ته هي 20 ربيا ڀاڙو وڌائين ٿا. پر سڀ کان وڏي مصيبت هيءُ بم آهي، جنهن تي اسان کي ويهارين ٿا. اوهان جي اداري پبلڪ گاڏين ۾ سي اين جي سلينڊرن جي سخت منع ڪئي آهي، پر انهيءَ قانون جي خلاف ورزيءَ تي نه ڪو ٿا اوهان ڪا ڪارروائي ڪريو، نه ئي وري پوليس ان تي عمل ڪرائي، پوءِ اهڙا نوٽيفڪيشن ڪيڏو ڇو ٿا؟" چيائين: "سائين! اوهان بي فڪري وڃو هاڻ ايئن ڪونه ٿيندو ۽ انهيءَ قانون تي باقاعدگيءَ سان عمل ٿيندو". خير قانون تي عمل ڪيترو ٿيو ٿو ٿيندو، ان جي پاڻ سڀني کي خبر آهي. ايتري ۾ هلڪي ڏاڙهي رکيل، پينٽ شرٽ پاتل هڪڙو خوبرو نوجوان اتي اچي بيٺو، جنهن کي مسلسل فون ڪالز اچي رهيون هُيون. جن کي جواب ڏيڻ ۾ مصروف هو، منهنجي ڀر ۾ بيٺل هو. تنهنڪري سندس ڳالهين مان اندازو لڳايم ته: ڪونئن نوجوان آفيسر آهي، جنهن هر فون ڪندڙ کي چيو پئي: "بابا! گاڏيءَ جي رجسٽريشن جا ڪاغذ ٽيڪس وغيره چيڪ ڪرائي ڪليئرنس وٺي هليا وڃو، اوهان ليٽر تي يا ٽيڪس نه ڀيارينڊر ۽ وڌيڪ ڀاڙو وٺندڙ گاڏيون چالان ٿينديون".

پوليس چيڪ پوسٽ جي چوڌاري بسن، ٽرڪن، ٽرالرن، هاءِ ايڪس گاڏين جون قطارون لڳل هُيون. ڊرائيورن ۽ گاڏين جي مالڪن جي ڊڪ ڊوڙ ۽ ڦٽڪ ڦٽڪ ڏسڻ وٽان هُئي. ڪي تازو ڪُرسين تان لٿل سياسي پوٽارن کي پيا فونن تي منٿون ڪن ته ڪي وري پوليس کي پيا ليلائين. پر پوليس وارا به ڪين اهو چئي هٽ ڪڍي ويا ته. "ابا! هيءَ اي سي سخت آهي. سواءِ اسان ڪجهه به نٿا ڪري سگهون. اوهان پاڻ پنهنجي جان ڇڏايو".

اي سي جو هڏي مون ٻه سوچيو ته: ڪميشن پاس پڙهيو لکيو نوجوان آهي. ڪيس پبلڪ گاڏين ۾ عوامي اهنجن بابت آگاهي ڏجي. وس ۾ هوندس ته عوامي اهنجن کي گهٽائڻ جي ڪوشش ضرور ڪندو. سوڻس ويس. پاڻ پوليس چيڪ پوسٽ پرسان وڻ جي ڇانوَ ۾ ويٺل هو. ساڻس گڏ اڌوٽ عمر جو هڪڙو هلڪي اڇي ڏاڙهي وارو آفيسر ويٺل هو. جيڪو آر ٽي آفيسر هو وڃڻ سان ئي پنهنجو تعارف ڪرايم. نالي سان اي سي صاحب مون کي سڃاتو ٿي. سونهايت ئي خُنده پيشانيءَ سان مُرڪي مليو (اهو نوجوان اسسٽنٽ ڪمشنر سنجڻ ڪمار ٽرڪيو هو). مون کيس لوڪل گاڏين ۾ عوام سان ٿيندڙ ويڌن جي ڀيرائتي روئيداد ٻڌائي، چيائين: "سائين! جيڪي ڪجهه به وس ۾ هوندو، ضرور ڪبو اوهان اطمينان رکو. اسان کي اوهان جي رهنمائي جي ضرورت آهي". "تيسين سندس ڀر ۾ ويٺل آفيسر چيو: "سائين اوهان ليڪ آهيو ڀلي اسان تي تنقيد ڪريو پر ڪڏهن تعريف به ڪندا ڪريو ته اسان جي به دل خوش ٿئي". چيم: "سائين چڱو ڪم ڪندئو ته ضرور ساراهه ڪبي". چيائين: "هيترين گاڏين جو بيهاريون اٿئون؟" چيم: "اهي اڄ ته بيهاريون اٿئو پر صبح جو پوليس هنن جو نالوئي ڪونه وٺندي ۽ ساڳي ماني ساڳ سان هُوندي".

اتي بيٺل گاڏين مان ڪيترين چالان ٿيون، ڪيترين فون ڪرائي دباءُ وجهرائي آزاد ٿيون. سا ڪل ڪانهي پر ايترو ضرور ٿيو جو جيسين به ٽي ڪلاڪ اسين اتي موجود هُئاسين، سي اين جي سلينڊرن واريون وينون، ٽيڪس چور ۽ غير رجسٽر گاڏيون ته ڪو بدين کان ئي آيون. نه ڪو مٺيءَ کان ئي آيون. منهنجي وينتي آهي اي سي صاحب ۽ آر ٽي آفيسر صاحب کي ته هر هفتي ٿر جي هر ننڍي وڏي شهر جي هر ناڪي ۽ چوڪي تي هڪ هڪ ڏينهن گاڏين جي چيڪنگ ضرور ڪن. ان سان نه رڳو عام مسافرن سان زيادتين کي ڪنهن حد تائين ٺنجوايندو پر سوين غير رجسٽر گاڏين کان ٽيڪس اوڳاڙي به ٿي سگهندي. بهرحال هنن ڪميشن پاس نوجوان آفيسرن ۾ نه رڳو ڪم ڪرڻ جو اسپرٽ موجود آهي ۽ آڱرين تي ڳڻڻ جيترا ئي سهي، پر خدمت جي جذبي سان به سرشار آهن.

بقايا *** 01

جاري ڪرڻ جي شروعات ڪري ڇڏي. ذريعن جو چوڻ آهي ته نگران آءِ ٽي واري وزير ڊاڪٽر عمر سيف فائيو جي جي جاري ٿيڻ بابت پاڪستان ٽيلي ڪميونيڪيشن اٿارٽي (پي ٽي اي) ۽ لاڳاپيل آفيسرن کي هدايتون جاري ڪري ڇڏيون آهن. آءِ ٽي وزارت جي ذريعن موجب فائيو جي، جي نيلامي سان حڪومت کي ڪروڙين ڊالرز ملي سگهن ٿا. اسپيڪٽرم جي نيلامي 10 مهينه بعد ٿيڻ جو امڪان آهي. ذريعن موجب پاڪستان جون موبائل ڪمپنيون هن وقت 367 ميگا هرٽز جي ويجهو اسپيڪٽرم استعمال ڪري رهيون آهن جڏهن ته ريفارمنگ سان دستياب اسپيڪٽرم جي نيلامي سان اهو ڪاٿو 600 ميگا هرٽز کان وڌيڪ ٿي ويندو. ذريعن جو چوڻ آهي ته اسپيڪٽرم نيلامي سان صارفين جي نيٽورڪ بابت شڪايتن جو به فوري ازالو ٿي ويندو

بقايا *** 02

صفايو ٿي چڪو آهي. هن ڀيري پ پ سنڌ ۾ ڪلين سوئيپ ڪندي. پ پ اڳواڻ وڌيڪ چيو ته ٻين صوبن مان به پاڪستان پيپلز پارٽي وڌيڪ سيٽون کٽندي. احتساب صرف مخصوص ماڻهن جو نه پر سڀني جو ٿيڻ گهرجي. منظور وسان وڌيڪ چيو ته منهنجي خيال ۾ نوازشريف ملڪ واپس ايندو. عوام کي وڌ کان وڌ ريليف ڏيڻ گهرجي. نگران حڪومت جو ڪم چونڊون ڪرائڻ آهي. مهانگائي سبب غريب عوام متاثر ٿئي ٿو ڪرپشن ڪندڙن جو احتساب ٿيڻ گهرجي. احتساب جي نالي تي سياسي انتقام نه ورتو وڃي.

بقايا *** 03

کي پنهنجو منشور اڳتي وڌائڻ ۾ سولائي ٿئي. هن چيو ته غير قانوني ڪرنسي ٽريڊ خلاف ڪريڪ ڊائون کي آءِ ايم ايف ساراهيو آهي، اها ڪارروائي جاري رکنداسين. نگران وزيراعظم چيو ته کنڊ ۽ کڪ مافيا خلاف ڪارروائي ڪري قيمتن ۾ هٿرادو واڌ تي ضابطو آڻي ورتو آهي. ڊالر جو اگهه به گهٽجڻ لڳو آهي. هن چيو ته چونڊن جي تاريخ جو جلد اعلان ڪيو ويندو. ڪنهن به سياسي جماعت کي سياست کان ناهي روڪيو پر 9 مئي جي واقعن ۾ ملوث عنصرن خلاف قانون ٻڌاندڙ ڪارروائي ٿيندي. هن چيو ته جنرل اسيمبلي ۾ پاڪستان جو موقف ڀرپور نموني پيش ڪيو آهي، ڪشمير، موسمي تبديلين ۽ فلسطين جي حوالي سان پنهنجو موقف پيش ڪيو. سندس دورو تمام گهڻو ڪامياب رهيو آهي، عالمي اڳواڻن سان ملاقاتون فائديمند رهيون. هرديپ سنگهه قتل بابت سندس چوڻ هو ته پاڪستان ٻن ڏهاڪن کان ڀارتي دهشتگردي جو نشانو بڻجي رهيو آهي. ڪئناڊا ۾ سک اڳواڻ جي قتل بعد ڀارت تي سنجيده نوعيت جا سوال اٿاريا پيا وڃن. ڪئناڊا ۾ ڀارتي قدمن سان اولهه وارن مُلڪ کي جهٽڪو لڳو آهي ۽ ڪئناڊا جي واقعي اولهه جون اکيون کولي ڇڏيون آهن. نگران وزيراعظم انوار الحق ڪاڪڙ چيو ته پاڪستان هميشه افغانستان جي خودمختاري جو احترام ڪيو آهي، هو پنهنجي سرزمين جو دفاع ڪرڻ ڄاڻن ٿا. افغانستان سان تعميري ڳالهه ٻولهه ٿي رهي آهي. هن چيو ته ايراني صدر سان مختلف معاملن تي ڳالهيون ٿيون آهن. نگران حڪومت مهانگائي جي خاتمي لاءِ کنڊ ۽ کڪ مافيه خلاف ڪارروائي ڪئي آهي. هن وقت ملڪ ۾ اٽي، کنڊ ۽ کڪ جي ڪا به کوٽ نه آهي. جيڪو به قانون جي ڀڃڪڙي ڪندو ان خلاف سخت ايڪشن ورتو ويندو

بقايا *** 04

جون پتون پچي نه پر عدالت ۽ حڪومت جي اجازت سان ٻاهر ويو هو. واپس ايندو ته ان سان آئين ۽ قانون موجب سلوڪ ڪيو ويندو. مرتضيٰ سولنگي ڪراچي پريس ڪلب جي عهديدارن سان ملاقات ڪئي. ان موقعي تي صحافين نگران اطلاعات واري وزير کي مسئلن کان آگاهه ڪيو. صحافين سان ڳالهيون ڪندي مرتضيٰ سولنگي چيو ته آزاد صحافت تي يقين رکون ٿا. صحافين سان زيادتي تي خاموش نه رهنداسين. ملڪ ۾ چونڊون هجن يا نه هجن، پر ڪراچي پريس ڪلب ۾ چونڊون هميشه ٿينديون آهن. هن ڪلب مان سڀني کان وڌيڪ جمهوريت جي لاءِ آواز اٿاري وئي آهي. هن چيو ته صحافين جا ڀلبود اولين ترجيحات ۾ شامل آهن. اظهار جي آزادي لاءِ ڪراچي پريس ڪلب جو اهم ڪردار آهي. هن چيو ته نگران حڪومت گهٽ مدي جي لاءِ آئي آهي اسان کان صحافين جي مسئلن جي حل لاءِ جيڪو ڪجهه به ممڪن ٿي سگهيو اهو ڪنداسين. نوازشريف جي ملڪ واپسي واري سوال تي مرتضيٰ سولنگي چيو ته نوازشريف 3 ڀيرا وزيراعظم رهيو آهي مون کي خبر نه آهي ته نوازشريف ڪهڙي عدالت سان رابطو ڪندو. انهن سوالن جو جواب نوازشريف کي پاڻ ڏيڻو آهي. ان حوالي سان وڌيڪ نٿو ڳالهائڻ چاهيان. نگران اطلاعات واري وزير چيو ته چونڊن بابت ڪجهه ماڻهن جي ذهن ۾ مختلف ڳالهيون آهن. عام چونڊن جي حوالي سان نگران حڪومت ڪنهن به ڀڏتر جو شڪار نه آهي. مرتضيٰ سولنگي چيو ته نگران حڪومت پنهنجي آئيني ذميواري پوري ڪندي. اليڪشن ڪميشن اعلان ڪيو ته جنوري ۾ عام چونڊون ٿينديون. حد بندين کان پوءِ جلد ئي چونڊن جي حتمي تاريخ ڏني ويندي. آزادانه ۽ شفاف چونڊن جي لاءِ اليڪشن ڪميشن کي سمورا وسائل ڏينداسين. هن چيو ته پاڪستان ۾ سمورين رجسٽر سياسي پارٽين کي چونڊن دوران برابر جا موقعا ڏنا ويندا. اسان کي ملڪي معيشت ۾ استحڪام آڻڻو آهي. اسان جو ڪم آهي ته ملڪ ڊيفالٽ طرف نه وڃي ۽ گرمي پد گهٽ کان گهٽ ٿئي. اسان کي قانونسازي جو اختيار نه آهي پر مسئلا حل ڪرڻ جي لاءِ جيڪو ڪجهه ڪري سگهياسين اهو ڪنداسين

بقايا *** 05

هو جڏهن زمين تي قبضي جو اسڪينڊل سامهون آيو هو پر هاڻي ڪمشنر جي سربراهي ۾ هڪ ڪميٽي جوڙي آهي جيڪا گڏيل ڊجيٽل سروي ذريعي زمين حاصل ڪرڻ جي عمل کي مڪمل ڪندي. اهڙن خيالن جو اظهار هن ڇنڇر ڏينهن سيوهڻ ۾ ڊي سي ڄامشورو جي ڪئمپ ۾ حيدرآباد ڊويزنل انتظاميا جي اجلاس جي صدارت ڪندي ڪيو. اجلاس ۾ آبپاشي واري وزير ايشور لعل، چيف سيڪريٽري ڊاڪٽر فخر عالم، ڪمشنر ڪراچي خالد حيدر شاهه، سيڪريٽري آبپاشي نياز عباسي، سيڪريٽري ورڪس نواز سوهو ڊي آءِ جي حيدرآباد طارق ڌاريجو سي اي او پيپلز هائوسنگ فار فلڊ افيڪٽڊ ۽ ٻين لاڳاپيل عملدارن شرڪت ڪئي. ڪمشنر حيدرآباد خالد حيدر شاهه وڏي وزير کي حيدرآباد سکر موٽر وي (ايم_6) جي تعمير هيٺ ڪم جي اڳڀرائي بابت بريفنگ ڏيندي ٻڌايو ته ان جي ڊيگهه 396 ڪلوميٽر آهي جنهن ۾ حيدرآباد ڊويزن ۾ 105 ڪلوميٽر آهي. هن وڌيڪ چيو ته حيدرآباد ڊويزن ۾ ڪل 2428 ايڪڙ زمين جي ضرورت آهي. وڏي وزير کي ٻڌايو ويو ته ايم_9 جي زمين حاصل ڪرڻ وارو عمل فنڊن جي غبن سبب عارضي طور تي روڪيو ويو آهي. اهم سڌارن کان پوءِ عمل نئين سر شروع ڪيو ويندو. ڪمشنر حيدرآباد جي ماتحت هڪ ڪميٽي ڊجيٽل ڪوآرڊينيٽس سان گڏيل سروي /تازو حد بندي مڪمل ڪئي آهي.

ڪمشنر چيو ته متياري جو صرف هڪ حصو مڪمل ٿيڻو آهي. ان تي وڏي وزير چيف سيڪريٽري کي هدايت ڪئي ته هو وفاقي حڪومت سان ڳالهائي ۽ ايم_6 تي معطل ٿيل ڪم کي ٻيهر شروع ڪري. وڏي وزير ڊويزنل انتظاميا کي هدايت ڪئي ته هو عام چونڊن ۾ سهولتن جي فراهمي تي زور ڏين ۽ بجلي چوري خلاف مهم کي وڌيڪ مضبوط بڻايو وڃي ۽ ذخيرو ڪرڻ ۽ منافع خورن خلاف پرائس ڪنٽرول آپريشن ڪيو وڃي. وڏي وزير ڊويزنل انتظاميه کي هدايت ڪئي ته زمين جي حصول سميت سمورن منصوبن جي تڪڙي تڪميل کي يقيني بڻايو وڃي. جنهن ۾ ٽريفڪ، شهري مرڪزن ۾ پارڪنگ جا مسئلا ۽ انفراسٽرڪچر جي بهتري خاص ڪري پارڪن ۽ راندين جي ميدانن جي بهتري کي يقيني بڻايو وڃي. هن انتظاميه تي زور ڀريو ته هو نيشنل ايمرجنسي ايڪشن پلان جي مطابق روٽين اميونائيزيشن پروگرامن ۽ پوليو جي خاتمي لاءِ سهڪار ۽ يقيني بڻائي.

امن وامان : ڊي آءِ جي حيدرآباد طارق ڌاريجو وڏي وزير کي امن امان بابت بريفنگ ڏيندي ٻڌايو ته سندس رينج ۾ 9 ضلعا آهن جن ۾ 42 پوليس سب ڊويزنون ۽ 156 پوليس اسٽيشنون آهن. 10 ايس ايس پيز سميت پوليس فورس جو ڪل تعداد 18529 آهي. درج ٿيل ڏوهن بابت ڳالهائيندي ڊي آءِ جي وڏي وزير کي ٻڌايو ته ماڻهن خلاف ڏوهن جا 2761 ڪيس داخل ڪيا ويا جن ۾ 1883 جوابدارن جا چالان ڪيا ويا جن مان 33 جوابدارن کي سزا، 331 کي بري ۽ 1482 ڪيس التوا ۾ آهن. وڏي وزير کي ٻڌايو ويو ته 2023 ع دوران ملڪيتن خلاف ڏوهن جا 1908 ڪيس داخل ڪيا ويا جن مان 1124 جا چالان ڪيا ويا. عدالت 21 ڄڻن کي سزا ٻڌائي، 186 کي بري ڪيو ۽ 916 ڪيس اڃا التوا ۾ آهن. اهڙي طرح 5675 لوڪل ۽ اسپيشل لا ڪيس داخل ڪيا ويا جن مان 5454 کي چئلينج ڪيو ويو جن مان 259 کي سزا، 1356 تي بري ۽ 3636 ڪيس التوا ۾ آهن. وڏي وزير پوليس کي هدايت ڪئي ته سڄي حيدرآباد ڊويزن ۾ گٽڪا ۽ مين پوري جهڙي لعنت جي خاتمي لاءِ جامع حڪمت عملي تيار ڪئي وڃي. ڊي آءِ جي چيو ته هنن منشيات فروشن خلاف زيرو ٽالرنس جو مظاهرو ڪيو آهي. هن وڌيڪ چيو ته سال 2023 ۾ گٽڪا مين پري ايڪٽ 2019 تحت 2701 ڪيس داخل ڪيا ويا ۽ 3924 جوابدارن کي گرفتار ڪيو ويو اٽڪل رپيا، 2793 ملين رپيا وصول ڪيا ويا آهن. آبپاشي: چيف انجنيئر ايريگيشن سردار شاهه وڏي وزير کي بريفنگ ڏيندي ٻڌايو ته سکر بئراج ڪمانڊ ايريا ۾ 361 ۽ ڪوٽڙي بئراج ڪمانڊ ۾ 110، سکر ۽ ڪوٽڙي بئراج ڪمانڊ (ايل بي او ڊي) ۾ 110 ۽ گڊو بئراج ڪمانڊ ۾ 5 سميت 361 واهه آهن. جن جي ڊيگهه آهي 4970 ميل ۽ 2773 ڪلوميٽر RBOD_II تعمير هيٺ آهي. ڪيس ٻڌايو ويو ته موسمياتي تبديلي، ڪيرٿر رينج کان جبل سليمان جي بگٽي رينج تائين ٻي مثال جبل طوفان، تيز برساتون جيڪي گذريل 62 سالن ۾ رڪارڊ ڪيل سڀ کان وڌيڪ آهن. درياهن ۾ تيز وهڪرا به شامل آهي. سنڌو درياهه جي صورتحال ۽ RBOD_III ۽ منڇر ڍنڍ جي نظام جي محدود گنجائش ۽ ان جي مٿان RBOD_II جو غير فعال ٿيڻ. وڏي وزير کي ٻڌايو ويو ته سکر بئراج جي رائيٽ بئنڪ ريجن لاڙڪاڻي ۾ شهباز ڊويزن ۾ 10 ڪم ڊسمبر 2023 ع تائين مڪمل ڪيا ويندا. ٻوڏ کان متاثر گهر: سي اي او سنڌ پيپلز هائوسنگ فار فلڊ افيڪٽس (ايس پي ايڇ ايف اي) خالد شيخ چيو آهي ته 2022 ع جي سخت برساتن سبب صوبي جو 70 سيڪڙو حصو ٻڏي ويو ان ڪري حڪومت 30 مان 24 ضلعن کي ڊزاسٽر زون قرار ڏئي متاثر علائقن جو اعلان ڪيو آهي. مجموعي طور تي 12.36 ملين ماڻهو متاثر ٿيا ۽ 2.1 ملين گهر تباهه يا تباهه ٿيا. خالد شيخ چيو ته تباهه ٿيل گهرن مان 50 سيڪڙو سرڪاري زمين تي، 31 سيڪڙو خانگي زمين تي ۽ 19 سيڪڙو زمين تي آهن. ان ڪري سنڌ حڪومت سرڪاري زمين تي رهندڙ ماڻهن کي گهر ليز تي ڏيڻ جو فيصلو ڪيو آهي. ڄامشوري ضلعي جي حوالي سان ڳالهائيندي خالد شيخ چيو ته 60 هزار 609 گهرن کي نقصان پهتو آهي. جن مان 30 هزار 319 سيوهڻ ۾، 15 هزار 577 ڪوٽڙي ۾ ۽ 4 هزار 715 ٿاڻو بولا خان ۾ آهن. سي اي او ايس پي ايڇ ايف وڏي وزير سان کي هڪ دلچسپ ڊيٽا شيئر ڪئي ته سنڌ ۾ 596,793 عورتن جي گهرن جي تعمير جي تصديق ڪئي وئي. انهن مان 121,817 بيواهون، 34,382 بيوس بزرگ عورتون، 4250 معذور مڙسن جون عورتون، ۽ 3020 طلاق ٿيل/ لاوارث/ غير شادي شده پوڙهيون عورتون جيڪي ٻين تي انحصار ڪندڙ هيون شامل آهن. وڏي وزير کي ٻڌايو ويو ته جون 2024 ع تائين 6 لک گهر مڪمل ڪيا ويندا. وڏي وزير ولي گينچو جو دورو ڪيو جتي 60 گهر تعمير هيٺ آهن. هن گهرن جي رهندڙ ماڻهن سان ملاقات ڪئي ۽ پوءِ سيوهڻ جي قلعي ۾ ٿيل هڪ تقريب ۾ انهن جي گهر جا دستاويز سندن حوالي ڪيا. دورو: وڏي وزير رورل هيلٿ سينٽر (آر ايڇ سي) اراضي جو اوچتو دورو ڪيو جتي مريضن سان پڻ ڳالهايو هن زندگي بچائيندڙ دوائن جي کوٽ ۽ اينٽي اسنيڪ سيرم ۽ اينٽي ريبيز ويڪسين جي عدم دستيابي تي ناراضگي جو اظهار ڪيو. آر ايڇ سي ۾ 30 هزار ماڻهن جي آبادي آهي پر انهن جي ايڪسري مشين خراب هئي ۽ اسپتال جي حالت پڻ خراب هئي. ڪيس ٻڌايو ويو ته آر ايڇ سي جو انتظام پي پي ايڇ آءِ ڪري رهيو آهي ۽ چيف سيڪريٽري جيڪو ساڻس گڏ هو ان کي هدايت ڪئي ته هو پي پي ايڇ آءِ انتظاميا سان ڳالهائي ۽ مسئلا حل ڪري. وڏي وزير ڳوٺ غلام نبي چنو کان هادي بخش چنو ڳوٺ تائين 3.2 ڪلوميٽر جي تعمير هيٺ روڊ جو معائنو ڪيو جتي سيڪريٽري ورڪس نواز سوهو ڪيس ڪم جي رفتار ۽ معيار بابت بريفنگ ڏني. هن ولي گنجو ڳوٺ کي مين هاءِ وي سان ڳنڍيندڙ 2.4 ڪلوميٽر روڊ جو پڻ معائنو ڪيو. وڏو وزير ارل واهه هيڊ پهتو جتي بحاليءَ جو ڪم هلندڙ هو هن آبپاشي سيڪريٽري کي هدايت ڪئي ته ڪم جي معيار ۽ بروقت مڪمل ٿيڻ کي يقيني بڻايو وڃي. سيد عبدالله شاهه انسٽيٽيوٽ آف ميڊيڪل سائنسز جي دوري دوران وڏي وزير ان جي ايمرجنسي، آءِ سي يو وينٽيليٽرز ۽ چئن آپريشن ٿيٽرن جو معائنو ڪيو ۽ اطمينان جو اظهار ڪيو. اداري جي ڊائريڪٽر ڊاڪٽر معين الدين صديقي سڳان کي جاري رکڻ جي هدايت ڪئي. وڏي وزير سيد عبدالله شاهه انسٽيٽيوٽ آف ميڊيڪل سائنسز جي دوري جي شروعات ۾ ان جي ايمرجنسي، آءِ سي يو وينٽيليٽرز، سيهون جي دوري جي شروعات ڪئي. وقتي وڏي وزير مقبول باقر لعل شهباز قلندر جي مزار تي حاضري ڀري گلن جي چادر چاڙهي ۽ فاتحه خواني ڪئي. خواني ۽ ان ڪانپوءِ ترقياتي ڪمن جو دورو ڪيو ۽ ڊي سي آفيس ۾ اجلاس جي صدارت ڪئي ۽ چئن آپريشن ٿيٽرن جو معائنو ڪيو ۽ اطمينان جو اظهار ڪيو.

بقايا *** 06

موجب پ پ چيئرمين پشتون ڪلچر ڊي جي موقعي تي پنهنجي پيغام ۾ وڌيڪ چيو ته پشتون ثقافت پاڪستان جي ثقافتي گلدستي ۾ هڪ خوبصورت گل آهي ۽ اهو اسان جو قومي ورثو آهي. هن چيو ته پشتون ثقافت جو بنياد پيار، مهمان نوازي ۽ فطرت سان محبت آهي پشتون قوم تاريخي طور بهادر ۽ حب الوطن رهي آهي. چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري چيو ته ملڪ جو ثقافتي تنوع اسان جي سماجي خوبصورتي ۽ سڃاڻپ آهي. اسان کي ان تي فخر آهي. هن چيو ته پاڪستان پيپلز پارٽي ملڪ جي سمورن ثقافتن کي برابري جي اهميت ۽ حيثيت ڏيڻ تي يقين رکي ٿي.

بقايا *** 07

ڪائونسل اڳوڻي چيف جسٽس عمر عطا بنديال ۽ جسٽس اعجاز الاحسن خلاف شڪايت جو فيصلو ڪري ڇڏيو. جسٽس سردار طارق مسعود ٻن ججن خلاف مس ڪنڊڪٽ جي شڪايتن کي بي بنياد قرار ڏئي ڇڏيو ذريعن موجب ٻنهي ججن خلاف شڪايتون عام شهرين داخل ڪيون هيون. جسٽس سردار مسعود ٻنهي شڪايتن تي قانوني راءِ ڏئي ڇڏي.

بقايا *** 08

کي سازش واري ڪيس جي ٻڌڻي ڪئي جنهن سلسلي ۾ پوليس ٻن جوابدارن کي عدالت ۾ پيش ڪيو ٻڌڻي دوران جاچ آفيسر محمودالرشيد ۽ اعجاز چوڌري جي وڌيڪ جسماني ريمانڊ جي استدعا ڪئي جنهن کي عدالت رد ڪري ڇڏيو عدالت پي ٽي آءِ جي ٻنهي اڳواڻن کي 14 ڏينهن جي جوڊيشل ريمانڊ تي جيل اماڻي ڇڏيو ۽ جوابدارن کي 8 آڪٽوبر تي ٻيهر پيش ڪرڻ جو حڪم ڏنو ويو آهي.

بقايا *** 09

موجب اسلام آباد پوليس طرفان عاصم حفيظ کي ڪيترائي ڀيرا طلب ڪيو ويو پر معاملو خط ڪتابت ۽ حدن ۾ الجهي ويو ڪيس جو چالان عدالت ۾ جمع ڪرايو ويو آهي پر جوابدار سول جج عاصم حفيظ کي جاچ ۾ شامل ڪرڻ لاءِ رڪاوٽن کي منهن ڏيڻو پئجي رهيو آهي پوليس ذريعن موجب سول جج عاصم حفيظ اڃان تائين جاچ ۾ شامل نه ٿيو آهي. لاهور هاءِ ڪورٽ جي آءِ ٽي سربراهه کي اتي اچي جاچ ڪرڻ جو چيو پر هو اتي نه ويا. راولپنڊي جي سيشن جج سول جج عاصم حفيظ کان جاچ جي لاءِ جاچ آفيسر کي طلب ڪيو پر اسلام آباد اهو چئي انڪار ڪري ڇڏيو ته اسلام آباد کان ٻاهر عدالت اسان کي طلب نٿي ڪري سگهي. ياد رهي ته اسلام آباد جي هڪ ٿاڻي ۾ 24 جولاءِ تي ننڍي عمر جي گهريلو ملازم رضوانه تي سول جج عاصم حفيظ جي رهائشگاهه تي تشدد جو ڪيس داخل ڪيو ويو هو پوليس اختيارين ڪيس بابت جاچ شروع ڪئي ته شروعات ۾ راولپنڊي، اسلام آباد، گوجرانوالا ۽ لاهور ۾ به ڇاپا هنيا ويا پر سول جج يا ان جي گهر واري تائين نه پهچي سگهيا. سول جج جي گهر واري جاچ ۾ شامل ٿي ته عدالت جي حڪم تي ڪيس گرفتار ڪيو ويو

بقايا *** 10

جي قيمت ۾ اضافي سبب پيٽروليم شين جي قيمتن ۾ لاٿ جو امڪان آهي اختيارين ٻڌايو آهي ته پهرين آڪٽوبر کان ايندڙ 15 ڏينهن جي لاءِ پيٽرول جي في ليٽر قيمت ۾ 11 روپيه 98 پئسا گهٽ ٿي سگهي ٿي. جڏهن ته ڊيزل 9 روپيه 17 پئسا سستو ٿي سگهي ٿو ان کان علاوه گاسليٽ به 5.58 پئسا سستو ٿي سگهي ٿي ياد رهي ته نگران حڪومت طرفان 15 سيپٽمبر تي پيٽروليم شين جي قيمتن ۾ رڪارڊ اضافو ڪيو ويو هو

بقايا *** 11

جي مقررين ۽ بدلين جو نوٽيفڪيشن جاري ڪري ڇڏيو اڳوڻي حڪومت پاران نظر انداز ڪيل ۽ پوسٽنگ جي انتظار ۾ ويٺل 75 مختيارڪارن کي به مختلف تعلقن ۾ مقرر ڪيو ويو

بقايا *** 12

فرد جرم لاڳو ڪئي وئي آهي پرڏيهي خبرون ڏيندڙ ايجنسي موجب آمريڪي سينيٽر باب مينن ڊيز ۽ سندس گهر واري مٿان اختيارن جو غلط استعمال ۽ مصري حڪومت کي فائدو پهچائڻ جا الزام آهن ڊيمو ڪريٽڪ سينيٽر مينن ڊيز آمريڪي سينيٽ جي پرڏيهي لاڳاپن واري ڪميٽي جو چيئرمين آهي، سينيٽر باب تي مصري اختيارين کي حساس ڄاڻ ڏيڻ جو به الزام لڳايو ويو آهي. آمريڪي سينيٽر جي گهر جي تلاشي دوران هڪ لک ڊالر ماليت جو سون ۽ 4 لک 80 هزار ڊالر پڻ هٿ ڪيا ويا آهن

بقايا *** 13

ڪميشن پنهنجي پڌرائي ۾ چيو آهي ته سياسي جماعتون ترميم ڪيل شقن تي 15 ڏينهن اندر اعتراض جمع ڪرائي سگهن ٿيون چونڊن جي خرچن لاءِ بينڪ اڪائونٽ بابت رولز به تبديل ڪيا ويا آهن. اميدوار نامزدگي ڪاغذ جمع ڪرائڻ کان اڳ بينڪ اڪائونٽ کولرائڻ جا پابند هوندا اليڪشن ڪميشن موجب اميدوار جو گڏيل اڪائونٽ قبول نه ڪيو ويندو، اميدوار چونڊ خرچن جا مڪمل تفصيل فراهم ڪرڻ جو پابند هوندو

بقايا *** 14

ماهي فيول ايڊجسٽمينٽ جي مد ۾ ڪيو ويو آهي. اضافي سان بجلي جي صارفين تي 159 ارب رپيا اضافي بار پوندو. نيپرا طرفان فيصلو نگران وفاقي سرڪار ڏانهن موڪليو ويو آهي، جنهن جي منظوري بعد اضافي اگهه لاڳو ٿيندا.

بقايا *** 15

عدالتن ۾ جمع نه ٿي سگهيو نيب ذريعن ٻڌايو آهي ته رهيل ريفرنسز جو رڪارڊ سومر تي جانچ پڙتال کان پوءِ جمع ڪرايو ويندو. ڪوشش هوندي ته سومر جي ڏينهن سمورن 80 ريفرنسز جي جاچ مڪمل ڪئي وڃي. ذريعن ٻڌايو آهي ته نيب ڪيسز جو رڪارڊ جلد کان جلد پورو ڪرڻ کان پوءِ عدالتي ڪارروائي جي شروعات لاءِ ڪوشان آهي. ياد رهي ته عدالت سڳوري جي حڪم تي سڄي ملڪ جي احتساب عدالتن کي نيب طرفان ريفرنسز اماڻيا پيا وڃن.

بقايا *** 16

نواز ۽ نائب صدر حمزا شهباز خطاب ڪندو. شيڊيول موجب پهريون جلسو اين اي 123 ۽ اين اي 124 ۾ گڏيل طور ڪيو ويندو. ٻيو جلسو نواز شريف جي اباڻي تڪ اين اي 125 ۽ اين اي 126 ۾ ٿيندو ن ليگ جو ٽيون جلسو اين اي 127 ۽ اين اي 128 ۾ ٿيندو. جڏهن ته اين اي 135 ۽ اين اي 136 جو الڳ جلسو ڪيو ويندو. شهباز شريف، رانا مبشر اقبال ۽ ميان عمران جاويد جي تڪ ۾ به جلسا ٿيندا. خواجا سعد رفيق ۽ سردار اياز صادق جي تڪن ۾ به جلسا ڪيا ويندا. سمورا جلسا پهرين کان 8 آڪٽوبر جي وچ ۾ ڪيا ويندا. جلسن جي تاريخن جو حتمي اعلان پوءِ ڪيو ويندو.

بقايا *** 17

اطلاعن جي بنياد تي پابندي مڙهيل تنظيم جي لاءِ ڀتو وٺندڙ سرگرم گروپ جي ڪارڪنن کي گرفتار ڪيو ويو جنهن جاچ دوران ڀتو وٺڻ جي طريقي بابت وڏا انڪشاف ڪيا آهن. گرفتار ڪيل تنظيم جا ڪارڪن ڪافي وقت کان مختلف طريقن سان ٽي ٽي پي کي ڀتو ڏئي مدد ڪندا هئا. جوابدارن ٽي ٽي پي جي ڪمانڊر جي افغانستان ۾ موجودگي جي به تصديق ڪري ڇڏي آهي. گرفتار جوابدارن جاچ دوران انڪشاف ڪيو ته ٽي ٽي پي جو ڪمانڊر عبدالرزاق جيڪو هن وقت افغانستان ۾ آهي اسان کي واٽس ايپ جي ذريعي هدايتون ڏيندو هو. جوابدارن انڪشاف ڪندي وڌيڪ ٻڌايو ته ٽي ٽي پي جي ڪمانڊر عبدالرزاق ماڻهن کي گهرن ۽ دڪانن جون وڊيوز گهرائي ڪين ڀتو ڏيڻ جي لاءِ افغانستان مان فون ڪندو هو ۽ ڀتو ملڻ ۾ دير جي صورت ۾ جان کان مارڻ يا اغوا جون ڌمڪيون ڏيندو هو. ياد رهي ته قانون لاڳو ڪندڙ ادارا عوام جي تحفظ لاءِ اهم قدم کڻي رهيا آهن جن ۾ روزاني سيڪيورٽي فورسز کي اهم ڪاميابيون ملي رهيون آهن.

بقايا *** 18

ترجمان موجب اينٽي نارڪوٽڪس فورس پنجاب رينجرز سان گڏجي بدين چيڪ پوسٽ لاهور وٽ گڏيل ڪارروائي ڪئي. جنهن دوران لاهور ۽ خانيوال جي رهواسين 3 جوابدارن کي گرفتار ڪري 2 گاڏين مان 6 ڪلو هيروئن ۽ هڪ ڊرون هٿ ڪيو ويو ترجمان چيو ته اي اين ايف ۽ رينجرز 5 مختلف ڪارروائين دوران 183 ڪلوگرام کان وڌيڪ منشيات هٿ ڪري 8 جوابدارن کي گرفتار ڪري ورتو آهي. ترجمان موجب 5 موٽر وي ٽول پلازه اسلام آباد ويجهو هڪ گاڏي مان 26 ڪلو 400 گرام آفيم ۽ 12 ڪلو برف هٿ ڪئي وئي. جنهن دوران مردان ۽ ڪشمير جي رهواسين جي 2 جوابدارن کي گرفتار ڪيو ويو ترجمان موجب اٽڪ جي مديني چوڪ وٽ رڪشا مان 27 ڪلو 600 گرام چرس هٿ ڪئي وئي، جوابدار رڪشا جي ڳجهن ڪنڊن ۾ لڪائي منشيات اسمگل ڪري رهيو هو ڪراچي جي علائقي ملير ۾ هڪ گاڏي مان 100 ڪلو 800 گرام چرس ۽ 30 بور پستول هٿ ڪري هڪ جوابدار کي گرفتار ڪيو ويو ڪوئيٽا جي سونا خان چوڪ وٽ اي اين ايف ڪارروائي ڪندي جيپ مان 11 ڪلو چرس هٿ ڪئي، جوابدار مستونگ جو رهواسي هو جنهن کي منشيات ڪوئيٽا اسمگل ڪرڻ جي ڪوشش دوران گرفتار ڪيو ويو

بقايا *** 19

نثار احمد شر جي عدالت پنهنجي حڪم ۾ چيو ته ٻارڙي حسينه ڪوسو جي قبرڪشائي لاءِ ميڊيڪل بورڊ جوڙي ڊي اين اي جزا ورتا وڃن، ڊي جي هيلٿ کي ليٽر جاري به جاري ڪيو ويو آهي،جاچ آفيسر غضنفر علي پٽو درخواست ۾ قبر ڪشائي جي استدعا ڪندي چيو ته ٻارڙيءَ جو پوسٽ مارٽم ڪندڙ ڊاڪٽر ثمينا شاهه پاران ڊي اين اي جي چڪاس لاءِ جزا نه ورتا ويا هئا. جزا نه وٺڻ سبب جاچ ۾ ڏکيائيون پيش پيون اچن ڏاڏائي جو نشانو بڻائي قتل ڪيل ٻارڙي حسينه جو لاش 6 سيپٽمبر تي سندس گهر آڏو کڏ مان مليو هو.

بقايا *** 20

آهي. تلوارون نه ڪيڏنداسين ۽ وڙهنداسين. هن چيو ته نواز شريف کي وطن واپس اچڻ گهرجي. هر ليڊر کي هتي اچڻ گهرجي. پارٽي اڳواڻ کي پنهنجي پارٽي جي اڳواڻي ڪرڻ گهرجي هو اهو به چوي ٿو ته توهان کي خبر ناهي ته ڇا ٿي رهيو آهي جيستائين توهان زمين تي آهيو ٻئي طرف آمدني کان وڌيڪ اثاثا ناهڻ واري ريفرنس ۾ سنڌ اسيمبلي جو اسپيڪر آغا سراج دراني ۽ ٻيا جوابدار احتساب عدالت ۾ پيش ٿيا. احتساب عدالت چيو آهي ته نيب ترميمن بابت سپريم ڪورٽ جو فيصلو اچي چڪو آهي، معاملو سپريم ڪورٽ جي فيصلي موجب ڏسڻو پوندو. عدالت ريفرنس جي وڌيڪ ٻڌڻي 2 هفتن لاءِ ملتوي ڪندي ايندڙ ٻڌڻي تي جوابدارن جي وڪيلن جا دليل طلب ڪري ورتا.

بقايا *** 21

انسٽيٽيوٽ ۾ علاج معالجي جي سهولتن جو جائزو به ورتو

بقايا *** 22

ڪندي چيو آهي ته بجلي جي اگهن ۾ اضافو ناقابل برداشت ٿي ويو آهي.فيول ايڊجسٽمينٽ جي نالي تي بجلي جي اگهن ۾ واڌ سان عوام جي زندگي تباهه ڪري ڇڏي آهي. هن چيو ته سنڌ وفاق کي متبادل توانائي ۽ ٻين ذريعن کان سستي بجلي فراهم ڪري ٿي.ان جي بدلي ۾ وفاقي حڪومت عوام کي مهانگي بجلي ڏئي ٿي، سنڌ مان نيشنل گرڊ کي 8 هزار کان 10 هزار ميگا واٽ بجلي فراهم ڪئي پئي وڃي پر وفاقي حڪومت عوام کي ڪنهن به قسم جو رليف ڏيڻ لاءِ تيار ناهي.امتياز شيخ چيو ته هو بجلي چورن خلاف آپريشن جي حمايت ڪرن ٿا پر جيستائين کاتي ۾ ويٺل ڪرپٽ آفسرن خلاف ڪارروائي نه ڪئي ويندي اهڙي آپريشن جو ڪو به فائدو ناهي.

بقايا *** 23

کان لاڳيتو برسات جي نتيجي ۾ جوهر ٽائون، گلبرگ، گارڊن ٽائون ۾ پاڻي جمع ٿي ويو ان کان علاوه لڪشمي چوڪ، گوالمنڊي، اڪبري منڊي ۾ به ڪيترن هنڌن تي پاڻي بيهي رهيو آهي جڏهن ته گلشن راوي، رستم پارڪ ۾ برسات جو پاڻي گهرن ۾ داخل ٿي ويو برسات کان پوءِ ضلعي انتظاميه ۽ واسا جي ٽيمون کي فيلڊ ۾ متحرڪ ڪيو ويو آهي. ٻئي پاسي موسميات کاتي اڄ به سڄو ڏينهن وقفي وقفي سان برسات جي اڳڪٿي ڪري ڇڏي آهي. جاري ڪيل انگن اکرن موجب لاهور ۾ سڀني کان وڌيڪ برسات لڪشمي چوڪ ۾ 97 ملي ميٽر رڪارڊ ڪئي وئي رات دير کان شروع ٿيندڙ برسات ڏينهن جو به وقفي وقفي سان جاري آهي، ڪٿي هلڪي ته ڪٿي تيز برسات سبب شاهراهن، گهٽين ۽ پاڙن ۾ پاڻي بيهي رهيو آهي.

بقايا *** 24

بعد ڌماڪي ۾ فوت ٿيلن جو انگ وڌي 3 ٿي ويو. ان کان اڳ ڌماڪي دوران سڙي زخمي ٿيل جميل ۽ نعيم به گمبٽ جي گمس اسپتال ۾ دم ڏنو، سلنڊر ڌماڪي ۾ زخمي ٿيل عورت ۽ نينگر شهريار سميت 6 ڄڻن کي ڳڻتيءَ جوڳي حالت ۾ گمس اسپتال منتقل ڪيو ويو هو ٽنهي فوتين جا لاش گمس اسپتال مان وارثن حوالي ڪيا ويا، ايل پي جي دوڪان اندر ڌماڪو ڪيئن ٿيو؟ پوليس، انتظاميا يا واڳيل ڪنهن به اداري پاران جاچ شروع نه ڪئي وئي

بقايا *** 25

سماج کي اهڙن ماڻهن کي سمجهڻ ۽ انهن جي مدد ڪرڻ جي ضرورت آهي. اهڙن خيالن جو اظهار هن ڪراچي جي هڪ مقامي هوٽل ۾ پاڪستان انسٽيٽيوٽ آف ليونگ اينڊ لرننگ پاران سنڌ جي صحت کاتي جي سهڪار سان منعقد ڪيل سنڌ ۾ خودڪشي جي روڪٿام بابت ابتدائي هدايتن جي افتتاحي تقريب کي خطاب ڪندي ڪيو. ان موقعي تي چيئرمين سنڌ مينٽل هيلٿ اٿارٽي سينيٽر ڊاڪٽر ڪريم خواجا، سيڪريٽري صحت سنڌ ڊاڪٽر منصور عباس رضوي، PILLجي سي اي او پروفيسر عمران بشير چوڌري، پروفيسر نسيم چوڌري، ڊاڪٽر طيبه ڪرن، ڊاڪٽر ڪنزا، ڊاڪٽر انيلا ۽ نامور نفسيات جي ماهرن وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي. صحت جي نگران وزير ڊاڪٽر سعد خالد چيو ته هن وٽ به بيشمار مريض ايندا آهن جيڪي نفسياتي طور تي پريشان هوندا آهن جڏهن انهن کي نفسياتي ڊاڪٽر سان رابطو ڪرڻ چيو ويندو آهي ته هو چوندا آهن ته ڇا اسان چريا آهيون. هن چيو ته نفسيات جي معاملي ۾ جيڪڏهن وقت سر نفسيات جي ماهرن سان رابطو ڪيو وڃي ته خودڪشي جهڙو انتهائي قدم کڻڻ کان اڳ هن جي زندگي بچائي سگهجي ٿي. هن چيو ته منشيات جي عادت به خودڪشي جي رجحان جو هڪ وڏو سبب آهي. جيڪو خطرناڪ حد تائين وڌي رهيو آهي ۽ آساني سان اُن سالن جي ٻار کي تمام سستي اگهه تي هر هنڌ ملي ٿو. هن چيو ته صحت کاتي پاران خودڪشي بابت رجسٽري بابت سمورو ڪم مڪمل ڪري ڇڏيو آهي جنهن کي تمام جلد فعال ڪيو ويندو. هن چيو ته سنڌ مينٽل هيلٿ اٿارٽي کي جتي به صحت کاتي جي سهڪار جي ضرورت آهي ان سان هر سطح تي ڀرپور سهڪار ڪيو ويندو. ان کان اڳ تقريب کي خطاب ڪندي پروفيسر عمران بشير چوڌري اداري بابت تفصيل ڏيندي صحت کاتي جي مڪمل سهڪار تي صحت واري نگران صوبائي وزير ڊاڪٽر سعد خالد نياز جا ٿورا مڃيا. پروفيسر نسيم چوڌري چيو ته دنيا ۾ هر سال 77 هزار ماڻهو خودڪشي ڪري رهيا آهن، يعني هر چاليهه سيڪنڊن ۾ هڪ شخص ڪنهن نه ڪنهن سبب جي ڪري خودڪشي ڪري رهيو آهي. هن چيو ته اسان جهڙن ترقي پذير ملڪن ۾ اهو انگ 70 سيڪڙو کان وڌيڪ آهي. جڏهن ته نوجوانن ۾ خودڪشي جو رجحان تمام گهڻو آهي سينيٽر ڊاڪٽر ڪريم خواجا چيو ته سنڌ ۾ خودڪشي جي شرح سڀ کان وڌيڪ ٿر ۾ ملي آهي. سنڌ مينٽل هيلٿ اٿارٽي خودڪشي جي سببن ۽ انهن کي حل ڪرڻ تي ڀرپور ڪم ڪري رهي آهي. بعد ۾ صحت واري نگران وزير ميڊيا سان ڳالهائيندي انهن جي پڇيل سوالن جا جواب پڻ ڏنا.

بقايا *** 26

علي ڪنهن ڪم سانگي لاڙڪاڻي آيو هو گذريل ڏينهن کان گم ٿي ويل لطف علي جي ڪار ذوالفقار باغ مان لاوارث حالت ۾ هٿ آئي ڪار ۾ لطف علي جي موبائيل فون به پيل هئي، پوليس کي واقعي جي جاچ شروع ڪرڻ جي اپيل ڪئي وئي آهي

بقايا *** 27

بيماري جي حالت ۾ پاڪستان پهچي ويو. برٽش نيشنل پي ۽ عدالت ۾ بيان قلمبند ڪرايو ته "مان جيئرو آهيان". پي ۽ غلام حسين چيو ته پٽ لڳڻ جي گينگ جي سان گڏجي ملڪيت ڦٻائڻ چاهي ٿو

بقايا *** 28

دعويٰ ڪئي آهي ته بجلي چورن کان 7 ارب 88 ڪروڙ 90 لک روپيه وصول ڪيا ويا آهن ۽ هينئر تائين 2301 بجلي جا چور گرفتار ڪيا ويا آهن توانائي بابت سيڪريٽري ٻڌايو ته بجلي چورن جي خلاف 15 هزار 47 ايف آءِ آرز داخل ٿي چڪيون آهن. راشد لنگڙيال چيو ته بجلي چوري جي خلاف مهم ڏنڊن ۽ وصولين جي لاءِ نه مفت خوري جي رويي ۾ تبديلي جي لاءِ آهي.

بقايا *** 29

جنهن ۾ پي ٽي آءِ چيئرمين جي ضمانت جو ڪيس به ٻڌڻي لاءِ مقرر ڪيو ويو آهي. پي ٽي آءِ چيئرمين جي سائفر ڪيس ۾ ضمانت واري درخواست تي ٻڌڻي سومر تي ٿيندي جنهن جي چيف جسٽس اسلام آباد هاءِ ڪورٽ عامر فاروق ٻڌڻي ڪندو. عدالت ڪيس ۾ دليلن جي لاءِ ايف آءِ اي کي نوٽيس جاري ڪري ڇڏيو آهي.

بقايا *** 30

ڏنڊ لاڳو ڪيو ويو. ڪيترن ئي ميڊيڪل اسٽورن کي وارننگ ڏني وئي، 2 ميڊيڪل اسٽور سيل ڪيا ويا. اسسٽنٽ ڪمشنر سول لائن رانا ابوبڪر پاران ڪلفٽن، گزري سميت ڪيترن ئي علائقن ۾ ڪارروايون ڪندي 3 ميڊيڪل اسٽورن تي 1 لک 20 هزار ڏنڊ لاڳو ڪيو ويو اسسٽنٽ ڪمشنر لياري ماجد الطاف لياري جنرل اسپتال سان گڏيل علائقن سميت چاڪيواڙه روڊ، لي مارڪيٽ سميت ڪيترن ئي علائقن ۾ 15 ميڊيڪل اسٽورن تي ڪارروائي ڪندي 1 لک 60 هزار ڏنڊ لاڳو ڪيو ويو اسسٽنٽ ڪمشنر گارڊن اسما بتول گارڊن ايريا ۾ ڪارروائي ڪندي 2 ميڊيڪل اسٽورن تي هڪ لک ڏنڊ ۽ 2 دڪان سيل ڪري ڇڏيا. ڊپٽي ڪمشنر ڏکڻ جي هدايتن تي ڪارروايون ڪيون ويون، ڪارروائي دوران شڪ ۾ ايندڙ دڪانن تي ڇاپي دوران جعلي دوائون، مهانگي اگهه تي وڪرو ڪندڙ دوائون، ايڪسپائرڊ دوائون، غير رجسٽرڊ دوائون ۽ نارڪوٽڪس ڪنٽرولڊ ڊرگز ۽ ٻيون حياتيون بچائيندڙ دوائون جيڪي وڏي مقدار ۾ ذخيرو ڪيون ويون هيون اهي تمام گهڻي مقدار ۾ هٿ ڪيون ويون ۽ دڪانن کي سيل ڪيو ويو ضلعي ڏکڻ جا سمورا اسسٽنٽ ڪمشنر وقت بوقت سمورين بازارن جو اوچتو دورو ڪندا ۽ غير معياري ۽ غيرقانوني دوائون وڪرو ڪندڙن خلاف سخت قانوني ڪارروائي ڪئي ويندي ۽ ميڊيڪل اسٽورن تان سمورين زندگي بچائيندڙ دوائن جي فراهمي کي يقيني بڻايو ويندو.

بقايا *** 31

جسماني ريمانڊ تي پوليس جي حوالي ڪيو ويو آهي. جوابدار فياض شاهه ۽ جوابدار منصور ٻٽ کي دهشتگردي جي انسداد واري عدالت ۾ پيش ڪيو ويو. پوليس طرفان 14 ڏينهن جي جسماني ريمانڊ جي استدعا ڪئي وئي هئي ٻنهي جوابدارن کي سخت سيڪيورٽي ۾ ٿاڻي منتقل ڪيو ويو ايس ايس پي عابد بلوچ ٻڌايو آهي ته مقتول فاطمه جي وارثن جي خدشن تي خانواهڻ جي ايس ايڇ او کي معطل ڪيو آهي، ٻارڙي جي وارثن جي الزامن تي ايس ايڇ او عبدالغني دايو خلاف جاچ جا حڪم ڏنا ويا آهن پوليس موجب فياض شاهه کي فاطمه قتل ڪيس ۾ نه پر ڪٺ ڪونائي ڌمڪيون ڏيڻ واري ڪيس ۾ گرفتار ڪيو ويو آهي. گذريل ڏينهن فياض شاهه گرفتاري کان اڳ دستگير هائوس تي پريس ڪانفرنس دوران قرآن تي هٿ رکي چيو هو ته فاطمه جي قتل سان منهنجو، منهنجي ڌيءَ حنا شاهه ۽ نائي اسد شاهه جو ڪو به تعلق نه آهي. ياد رهي ته ٻارڙي جي والده نگران گهرو وزير کي ايس ايڇ او خانواهڻ طرفان موتمار ڌمڪيون ڏيڻ جي باري ۾ ٻڌايو هو 15 ڏينهن اڳ پوليس رانيپور ۾ پير جي حويلي تي مريدن کي گڏ ڪرڻ، فاطمه جي ڪيسن تي اثر انداز ٿيڻ ۽ سرڪاري ڪم ۾ مداخلت تي 3 نامزد جوابدارن سميت 40 ڄڻن تي ڪيس داخل ڪيو ويو هو.

بقايا سنڌيار 01

جاري نه ڪرڻ جا الزام. تفصيل موجب دڙو ۾ بينظير انڪم سپورٽ پروگرام جي قسط جاري ٿيڻ باوجود ڊوائيس هولڊرن پاران وظيفي جي رقم جاري نه ٿيڻ ۽ ناجائز ڪٽوتي خلاف احتجاج ڪيو ويو دڙو ۾ مختلف ڳوٺن کان آيل سوين مستحق عورتن پاران مين بس اسٽاپ روڊ ڊڙتو هٽي روڊ بلاڪ ڪيو ويو. جنهن سبب ڪراچي، ننو سجاول دڙو روڊ تي ايندڙ ويندڙ ٽريفڪ معطل ٿي وئي. ان ڏس ۾ ڪافي مستحق عورتن ميڊيا سان ڳالهائيندي چيو ته مسلسل 2 ڏينهن کان پئسن لاءِ دربدر آهيون. ايجنٽ مافيا 2 هزارن کان وڌيڪ ڪٽوتي ڪرڻ باوجود پئسن لاءِ رلائي رهيا آهن. پئسا جاري ڪري اسان سان انصاف ڪيو وڃي. هوڏانهن ڪجهه ڊوائيس هولڊرن ڳالهائيندي چيو ته نيٽ ورڪ صحيح نه هجڻ ڪري مشڪلاتون ٿي رهيون آهن. جيئن نيٽ ورڪ بهتر ٿيندو ته پئسا هلائڻ شروع ڪنداسين.

بقايا سنڌيار 02

جي رامي ڏي ڏاهيو ڪولهي پنهنجي گهر اندر گلي ۾ رسو ٻڌي ڦاهو کائي زندگي جو انت آڻي ڇڏيو اطلاع ملڻ تي گولاڙچي پوليس ڳوٺ دليل خان چانديو پهچي ضروري ڪاروائي بعد لاش وارثن حوالي ڪري ڇڏيو جڏهن ته ناري جي گهر ڀاتين ٻڌايو ته ناري جو مڙس ٽنڊو الهيار راما پير جي ميلي تي ويل آهي ناري خبر ناهي ڇو اهڙو انتهائي عمل ڪيو آهي

بقايا سنڌيار 03

علي مردان برڙو طرفان تعلقه پريس ڪلب وارهه اڳيان احتجاج ڪندي داهيندي چيو آهي ته منهنجي موروثي زرعي زمين سروي نمبرن 402/486/483/303/305/318/31 7294/295/296/297298/411/41 2/305/301 تي سڌير احمد ولد حسن جتڪ طارق حسين ولد حسن جتڪ رياض حسين ولد نبن جتڪ وزير ولد شاهن برڙو ۽ شفيق چانديو، وارن گذريل چئن کان قبضو ڪيو آهي جنهن لاءِ مان مختلف جڳهن تي داهي به ڪيو آهيان سيشن ڪورٽ قمبر ۾ ڪيس به ڪيو آهي جتان منهنجو ڪيس سول ڪورٽ موڪليو ويو هو جيڪو ڪيس مان غريب هجڻ سبب نه هلائي سگهيو هيس هن چيو ته مان غريب مسڪين آهيان اڳي ڊر باڻر آهي هن اپيل ڪندي ايس ايس پي قمبر ڊي آءِ جي لاڙڪاڻو آءِ جي سنڌ ۽ ٻين وس وارن کان گهر ڪئي ته نوٽيس وٺي منهنجي زرعي زمين تان قبضو ختم ڪرائي تحفظ ۽ انصاف فراهم ڪيو وڃي

بقايا سنڌيار 04

تي اچي ويو آهي. تيل جي اگهن ۾ واڌ ۽ ڳاتي ٽوڙ بدترين مهانگائي خلاف پورهيتن ڪمن ماڇي، رزاق ملاح ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ شهرين مرلي وڄائي زهريلا نانگ هٿن ۾ کڻي احتجاج ڪيو. مهانگائي ختم ڪريو جا زوردار نعرا هڻيا ويا. ان موقعي تي شهرين وڌندڙ مهانگائي خلاف ڳالهائيندي چيو ته بدترين مهانگائي سبب هاڻي جيئڻ جنجال ٿي ويو آهي. ٻڪون ڪاٽڻ تي مجبور آهيون. هنن حڪومت کي پٽون پاراتا ڏيندي وڌيڪ چيو ته ظالم حڪمرانن جي غلط پاليسن سبب عوام پنڻ تي مجبور آهي. فورن مهانگائي ختم ڪري بک وگهي مرڻ کان بچايو وڃي.

بقايا سنڌيار 05

ٽيا فورم جي سرواڻ مشهور ميمڻ چيو ته ML2 روهڙي لاڙڪاڻو دادو ڪوٽڙي ٽريڪ تي سنڌو درياءَ جي ساڄي پاسي آباد ڪروڙين سنڌ واسين خاطر ڪراچي لاءِ هڪ به ٽرين نه هجڻ سبب هزارين مسافر روزاني ڪوچ ڊوم ۽ وين جو وڏو ڪرايو ڀري ڪراچي اچ وڃ ڪن ٿا انڪري بنا دير ML2 روهڙي لاڙڪاڻو دادو ڪوٽڙي ڪراچي ٽريڪ تي ڪراچي لاءِ بولان ميل بحال ڪئي وڃي ٻي صورت ۾ جدوجهد جاري رهندي.

بقايا سنڌيار 06

ڪهاڻي ۾ گهرو مشاهدو ۽ جاندار ڪردار نگاري نثر کي نه پر سنڌس ڪهاڻي پڙهندڙ يا ٻڌندڙ کي اهو مزو نثراجي جيڪو ڪيس اچڻ کپي. اهڙو اظهار ناميارن اديب ۽ نقاد سچل ڀٽي سنڌي ادبي سنگت شاخ سکر جي هفتيوار دستوري ڪڏجاڻي ۾ مشهور شاعر ۽ ڪهاڻيڪار شيخ ارشاد طرفان پيش ڪيل ڪهاڻي ميڊم نورجهان تي تنقيدي رايو ڏيندي ڪيو. ڪڏجاڻي ۾ صدر محفل ضياءُ ڀٽي، دودو ڀٽي، مجيد نواز مغل، غلام محمد بلوچ، دلبر ڀٽي ۽ عبدالرحمان ڳاڏائي انهي ڪهاڻي تي رايا ڏيندي چيو ته ڪهاڻيڪار جي ڪمزور پلاٽ ۽ ڪمزور سينٽرل آئيڊيا جي ڪهاڻي ڪامياب نٿي ٿيي. ان لاءِ هر ڪهاڻيڪار لاءِ ڪهاڻي جي صنف جي سمورين گهرجن کي پورو ڪرڻ لازمي آهي. جڏهن ته معاشرتي موضوع تي لکيل ڪهاڻيون پڙهندڙن ۾ مقبوليت حاصل ڪن ٿيون. جديد ڪهاڻيڪارن جي ڪهاڻيون سنڌي ادب جون شاهڪار ڪهاڻيون قرار ڏنيون ويون آهن. ڪڏجاڻي ۾ ٺهراءُ پاس ڪري سنڌ جي ناليواري فنڪار برڪت پٽ جي نوجوان پٽ جي موت تي ڏک ظاهر ڪيو ويو ۽ سکر جي اسلاميا ڪاليج سميت سمورن تعليمي ادارن جي قيمتي پلاٽن تي ٿيل قبضن کي فلفور ختم ڪرڻ جي گهر ڪيي ريي.

بقايا سنڌيار 07

نواب شاه جي پرو وائيس چانسلر پروفيسر ڊاڪٽر فريده فاروق وڳڻ ۽ پروفيسر ڊاڪٽر فرخنده ڏاهري خطاب ڪندي چيو ته جيئن انسان هن دنيا ۾ اڪيلو آيو آهي. تيئن ئي هن کي پنهنجو پاڻ کي سنڀالڻو آهي. ڇاتيءَ جي ڪينسر کان بچڻ جي ڪا به ضرورت ناهي هن بيماريءَ جو نالو ئي انسان کي ڊيڄاريندو آهي. پر جيڪڏهن عورتون پنهنجو پاڻ کي باقاعدگي سان چيڪ ڪرائين ۽ بروقت ميموگرامي ڪرائين ته هن مرض کي شڪست ڏئي سگهجي ٿي. هن ملڪ ۾ اٽڪل 50 سيڪڙو عورتون پنهنجن مردن تي منحصر آهن ان لاءِ ڪين اهو شعور نه ڏنو ويو آهي ته انهن جي زندگي انهن جي ذهني، نفسياتي ۽ جسماني صحت سان ڳنڍيل آهي. هنن وڌيڪ چيو ته جيئن ته اسان جي غريب ملڪ ۾ غربت جو انگ تمام گهڻو آهي. ان ڪري حڪومت کي گهرجي ته صحت جا فنڊ وڌ کان وڌ جاري ڪيا وڃن جيئن غريب عورتن لاءِ مهانگو ٽيسٽ مفت ٿي سگهي. ترقي پذير ملڪن ۾ عورتن ۾ ڇاتيءَ جي ڪينسر جي تيزيءَ سان پکڙجڻ جو سبب اصل ۾ مغربي طرز زندگي جو اپنائڻ آهي. شاگرديائين جي سوالن جي جواب ۾ هنن چيو ته عورتن کي ميڪ اپ جي زياده استعمال کان پاسو ڪرڻ گهرجي. ڪڏهن به اهڙا شيمپو استعمال نه ڪن جنهن ۾ سلفر هجي. هڪ سادي طرز زندگي اختيار ڪريو فاسٽ فوڊ جي مقابلي ۾ تازو ۽ سادو کاڌو کائڻ جي عادت وجهو هلڪي ورزش کي پنهنجي زندگيءَ جو حصو بڻائڻو پوندو ۽ غير ضروري نفسياتي دٻاءُ ۽ ڪاوڙ کان پاسو ڪرڻو پوندو. ان موقعي تي پروگرام آرگنائيزر ليڪچرر راشده لطف پنهان ۽ ليڪچررسيده سپنا شاه چيو ته بريسٽ ڪينسر جي روڪٿام ۽ علاج ۾ اهڙن جاڳرتا سيمينارن جي ضرورت آهي معاشري ۾ عورتون ڪيترن ئي مسئلن کي منهن ڏين ٿيون. جن کي عورتون ئي بهتر طور تي سمجهي سگهن ٿيون. معاشري ۾ عورتن کي مٿي آڻڻ رياست جي ذميواري آهي هنن چيو ته ان حوالي سان عورتون پنهنجو جائزو پاڻ وٺن ۽ رهنمائي حاصل ڪن. هنن چيو ته مرض جي سڃاڻپ ۽ علاج نه ٿي سگهي ته هي جسم جي ٻين حصن تائين پکڙجي سگهي ٿي. ان موقعي تي انر ويل ڪلب جي ميمبرن ماجده صفي، بلقيس گهمرو، ڊاڪٽر نسيم سومرو، مسز شمع نوراني، ڊاڪٽر نوشين اياز، تسنيم ڀٽي، ڪوثر ميمڻ ۽ يونيورسٽي جي استادياڻين وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي.

بقايا سنڌيار 08

ذميواريون ملڻ باوجود مارو ٽوڙا اڄ به بي يار مدد گار ٻڌيل آهن. سابق حڪمرانن لاءِ ايندڙ اليڪشن ۾ عوام جي دروازن تي وڃڻ ڏکيو امتحان هوندو. تفصيل موجب. گذريل سال سکر سميت پوري سنڌ ۾ پيل قهر جي برساتن سبب سنڌ جي ٻين شهرن سان گڏ سکر ضلعي ۾ به لکين غريب ماڻهن جا اجها ڪري پيا هئا جڏهن ته حڪومتي اعلانن باوجود غريبن جا گهر ٺهي ناهن سگهيا. جنهن ڪري سکر ضلعي جي ڳوٺ وڏي پٽني، ابيجاڻو پانڌو، روشن آباد، فقير آباد، نورل جي مياڻي، بچل شاه مياڻي سميت سوين ڳوٺن ۾ اڄ به لکين خاندان بي گهر ٻڌيل آهن جڏهن ته ٻاهرين ملڪن پاران ڏنل خيراتي رقم وارا پئسا به گم ٿي ويا آهن سنڌ حڪومت پاران اين جي او (هئنڊز) کي برسات متاثرين لاءِ گهر ٺاهي ڏيڻ جون ذميواريون ته ڏنيون ويون آهن پر سکر شهر سميت تعلقي روهڙي، تعلقي صالح پٽ، تعلقي پنو عاقل ۾ هئنڊز جي ڪارڪردگي زيرو آهي. گهڻي ڳوڙها ڪرڻ بعد روهڙي جي ڳوٺ نورل جي مياڻي ۾ اعجاز شيخ، ثناءُ الله لکمير ۽ ٻين جا هئنڊز پاران ٺاهيل چئن گهرن جو تعميراتي ڪم اڌ ۾ پيل نظر آيو جڏهن ته ساڳئي ئي ڳوٺ ۾ ڳوٺاڻن ٻڌايو ته ڪيترائي غريب ماڻهو گذريل سال کان حڪومتي اعلانن جي آسري تي بي يارو مددگار ٻڌيل آهن جيڪي مزدوري ڪري هن ڳاتي ٽوڙ مهانگائي ۾ ٻن ويلن جي ماني به نٿا کائي سگهن اهي پورهيت جڳهون ڪيئن ٺهرائي سگهندا. هنن چيو ته هن ڳوٺ ۾ صرف چئن خاندانن لاءِ گهر تعمير ڪرڻ جو ڪم شروع ڪيو ويو آهي جيڪي به اڌ ۾ پيل آهن. ٻئي طرف ڳوٺ وڏي پٽني، ڪندرا، واهه ٻرڙا، پٽ نور شاه ۾ برسات متاثر هزارين خاندانن سميت ضلعي جي شهري توڙي ٻهراڙين وارن علائقن ۾ لکين خاندان بي وسي واري زندگي گذارڻ تي مجبور آهن. جنهن ڪري اسان سمجهون ٿا ته ايندڙ اليڪشن ۾ سابق حڪمرانن جو ووٽ وٺڻ لاءِ عوام جي دروازن تي وڃڻ ڏاڍو ڏکيو ٿيندو.

بقايا سنڌيار 09

دورا ڪيا پيا وڃن. ڊپٽي ڪمشنر ٿرپارڪر تعلقه اسپتال ننگرپارڪر جو تفصيلي دورو ڪري اسپتال جي او پي ڊي سميت مختلف وارڊن جو معائنو ڪيو ان موقعي تي اسپتال ۾ داخل مريضن ۽ انهن سان گڏ آيل وارثن کان علاج جي سهولتن بابت جاچ ورتي. هن اسپتال انتظاميه کي سخت هدايتون ڏنيون ته مريضن کي علاج جون بهتر سهولتون فراهم ڪيون وڃن ۽ اسپتال جي صفائي جو خاص خيال رکيو وڃي. ان سلسلي ۾ ڪنهن به قسم جي ڪوتاهي برداشت نه ڪئي ويندي جڏهن ته اسسٽنٽ ڪمشنر ننگرپارڪر کي هدايت ڪئي ته هو هر هفتي اسپتال جو دورو ڪري ان حوالي سان هفتيوار رپورٽ پيش ڪئي وڃي. ان موقعي تي اسسٽنٽ ڪمشنر ننگرپارڪر محمد خان پنگوار، مختيارڪار محمد اڪرم سومرو سميت ٻيا لاڳاپيل آفيسر موجود هئا. ان موقعي تي ننگرپارڪر ۾ پولنگ اسٽيشنن جو پڻ دورو ڪري سهولتن بابت معلومات ورتي وئي.

بقايا سنڌيار 10

ٽو پلي نئو ۽ ڊيٽرڪ سينٽر نئو جي سهڪار سان ٻارن جي حفاظت ۽ تحفظ جي موضوع تي معلوماتي سيمينار ڊيٽرڪ سينٽر نئو ۾ منعقد ڪيو ويو. هن سيمينار جو مقصد ٻارن ۽ شاگردن ۾ وڌندڙ جنسي ۽ نفسياتي واقعن کان بچاءُ ۽ تحفظ جي قدمن بابت آگاهه ڏيڻ ۽ حڪومت پاران ٻارن کي ڏنل حقن بابت آگاهي ڏيڻ آهي. سيمينار کي خطاب ڪندڙن ۾ مهرين اقبال سومرو چائلڊ پروٽيڪشن آفيسر نئو، بشارت الياس جوکيو سينيئر هيڊ ماسٽر، عروج خالد پروجيڪٽ مئنيجر رائٽ ٽو پلي نئو ۽ ٻين پڻ خطاب ڪيو. خطاب ڪندي هن چيو ته ان ۾ ڪو شڪ ناهي ته جنسيءَ نفسياتي واقعات هڪ عالمي مسئلو آهي پر اسان کي پنهنجي ملڪ ۽ سماج کي اهڙن مجرمن کي انصاف جي ڪٽهڙي ۾ آڻڻو پوندو ۽ پنهنجي معاشري مان ان لعنت کي ختم ڪرڻ ۾ پنهنجو ڪردار ادا ڪرڻو پوندو. ڪرڻ اسان جا ٻار هن وقت غير محفوظ آهن. انهن کي هن جرم کان بچڻ ۽ وڙهڻ جي صلاحيت پيدا ڪرڻي آهي. جنسي ۽ نفسياتي هراسان ڪرڻ هڪ ڏوهه ۽ سنگين جرم آهي جنهن جي روڪٿام لاءِ هر صورت ۾ قدم کڻڻ گهرجن. متاثرين جي خاموشي ان مسئلي جو حل ناهي پر اهڙن چهرن کي بي نقاب ڪري ڪين ڪٽهڙي ۾ آڻڻ جي ضرورت آهي. سماج، هن وڌيڪ چيو ته پاڪستان ۾ 2010ع ۾ پروٽيڪشن فار هراسمينٽ ايڪٽ پاس ڪيو ويو. ٻارن ۽ شاگردن کي به هن قانون جي اهميت کان آگاهه ڪرڻ گهرجي. جنهن سبب متاثر ٻار پنهنجو آواز بلند ڪري سگهن ٿا. اهو يقيني بڻائي ٿو ته ڏوهارين کي سزا ملندي.

بقايا سنڌيار 11

ڪيي آهي پر هاڻي جيڪي سياسي انتقامي ڪاروايون شروع ڪيون پيون وڃن اهي هرگز برداشت نه ڪيون وينديون. اسان پنهنجي ۽ مورو جي عوام جي حقن لاءِ اڪيلي سر بيهي ڪردار ادا ڪيو آهي سياسي مخالف ڪجه به ڪن مگر اسان ڪين سياسي پليٽ فارم تي جواب ڏينداسين. اسان جي سياسي طور تي جتوئي خاندان سان ويڇڙائي رهي آهي ۽ ٽي ڏينهن اڳ جتويي خاندان سان ملاقات ڪانپوءِ منهنجي 3 سال اڳ ڪاهي قاسم جي محسن شاهواڻي ميمڻ کان پريا ۾ اٽڪل 62 ايڪڙ زرعي زمين ورتي هئي جنهن جي لکت مون وٽ موجود آهي ۽ قبضو پڻ مليل آهي جنهن تي فصل پوکيل آهي ۽ ڪاهيندا پيا اچون جنهن تي رات پريا پوليس موڪلي منهنجا هاري کنيا ويا آهن ۽ هراسان ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي وئي آهي. جنهن زمين تي سياسي انتقام وٺندي پوليس چڙهائي ڪرائي وئي آهي ان جو ڪيس عدالت سکوريءَ ۾ هلندڙ آهي پر ان جي باوجود بنا ڪنهن جواز جي پوليس چڙهائي ڪرائي مورو ۾ سياسي انتقام وٺندي پوئتي ڪرڻ جي ناڪام ڪوشش ڪئي وئي آهي جنهن جي جيتري مذمت ڪجي ت اوتري ٿوري آهي . هن چيو ته اسان پنهنجي حقن لاءِ خاموش ٿي نه ويهنداسين اسان جو جمالي خاندان گذريل وڏي عرصي کان مورو سميت ضلعي نوشهروفيروز ۾ سياست ڪري رهيو آهي جنهن جو وڏو سياسي ڪيريئر موجود آهي ۽ وڏن جي سياست کي اڳتي وڌائڻ لاءِ پاڻ جاکوڙ ڪريون پيا ۽ اهو مشن پورو ڪرڻ ۽ هتان جي عوام جي خدمت ڪرڻ لاءِ سياسي طور تي جتوئي خاندان سان گڏجي هلڻ جو وچن ورجايو آهي پر مورو ۾ سياست ڪندڙ رستا روڪ ڪري رهيو آهي جيڪو غلط عمل آهي. مان وس وارن ادارن وزير داخلا سميت سمورن کي اپيل ٿو ڪريان ته هن پوليس چڙهائي جو نوٽيس ورتو وڃي ۽ جيڪو به ملوث هجي ان خلاف قانوني ڪارروائي ڪئي وڃي.

بقايا سنڌيار 12

ڪم ڪرڻ گهرجي ۽ احتساب جي پاليسي اختيار ڪرڻ گهرجي. ته جيئن ملڪ کي وڌيڪ تباهي کان بچي سگهجي. جيستائين ڪرپشن ۾ ملوث سياستدان، بيوروڪريٽس، سرڪاري آفيسر چاهي انهن جو تعلق ڪنهن به اداري يا کاتي سان هجي. انهن جي خلاف بي رحميءَ سان احتساب ڪيو وڃي. انهن جون اضافي سهولتون واپس ورتيون وڃن ته جيئن ملڪ خوشحالي طرف گامزن ٿي سگهي. شهيد دودو سومرو ويلفيئر آرگنائيزيشن ضلعي جي صدر توفيق بنڌاڻي اجلاس ۾ صدر عبدالقادر سومرو، پاڪستان غريب عوام پارٽي جي ضلعي صدر وقار علي سومرو، سماجي اڳواڻ عبدالڪريم، مزمل ابڙو ۽ ٻين شرڪت ڪئي. اجلاس ۾ مهانگائي، پيٽروليم شين جي اگهن ۾ واڌ، عوامي مسئلن ۽ انهن جي حل بابت خيالن جي ڏي وٺ ڪئي وئي. عوام دوست فيصلا ۽ ڪرپشن جي خاتمي لاءِ ڪوششون خوش آئين قدم آهن. اهڙي طرح نگران حڪومت کي گهرجي ته دوا ٺاهيندڙ ڪمپنين ۽ ذخيره اندوزي ڪندڙن خلاف سخت ڪارروائي ڪري ته جيئن عوام کي سستي ۽ معياري شين جي فراهمي ٿي سگهي. حڪمرانن کي عوام جي مسئلن ۾ ڪا به دلچسپي ناهي. ڪرپشن جي بازار گرم آهي. ڪرپٽ سياسي نمائندا ۽ بيوروڪريٽس ملڪ کي ٻنهي هٿن کان ڦري رهيا آهن. عوام مهانگائي، بيروزگاري، منظم ڏوهن ۽ ڪرپشن جي جبر جو شڪار آهي. جنهن کي ختم ڪرڻ موجوده حڪمرانن جي ذميواري آهي. عوام کي مهانگائي جي دلدل ۾ ڦاسائي ڇڏيو اهو سلسلو جاري رهڻ سان ملڪ مان غربت ختم نه ٿيندي پر غريب عوام ختم ٿي ويندو. نگران حڪومت کي گهرجي ته پهرين ملڪ جي سياستدانن ۽ آفيسرن جون پگهارون ۽ مراعتون عام مزدورن جي برابر ڪري.

بقايا سنڌيار 13

سکر سڄي شهر ۾ صفائي سٿرائي جي نظام کي بهتر بڻائڻ جون دعوائون ڪيون. سکر شهر ۾ هن وقت تائين جلوس جي رستن جي حالت ۽ صفائي سٿرائي جي نظام ۾ ڪا به بهتري نه اچي سگهي آهي. سکر جي مختلف علائقن مان نڪتل جلوس جي رستن سميت مختلف علائقن جا منظر خراب نظر اچي رهيا آهن شهر جي گهٽين ۽ پاڙن ۾ گندگي جا ڍير ۽ لڳل آهن. گٽرلائينون به روز جو معمول بڻجي ويون آهن ۽ شهر جي مختلف چوراهن تي به گندگي جا ڍير نظر اچي رهيا آهن. هن اعلانيل لوڊشيڊنگ تي گهري ڳڻتي جو اظهار ڪندي چيو ته عيد ميلاد النبي صلي الله عليه وآله وسلم جي موقعي تي شهر جي سمورن مسجدن، گهٽين ۽ شاهراهن رستن تي چراغ روشن ڪيا پيا وڃن پر اهي چراغ به لوڊشيڊنگ جو شڪار نظر اچي رهيا آهن. هن سيپڪو انتظاميه کي چتاءُ ڏنو ته جيڪڏهن هو فوري طور نوٽيس وٺي لوڊشيڊنگ تي ضابطو آندو وڃي ٻي صورت ۾ اهلسنت ۽ عاشقان رسول جي سخت احتجاج کي منهن ڏيڻو پوندو.

بقايا سنڌيار 14

نه فريادي ۽ جوابدار جي ڌرجي وڪيلن پيش تي پنهنجا دليل مڪمل ڪيا، گهوٽڪي، عدالت وڪيلن جا دليل ٻڌڻ بعد ٽپيدار نظير احمد شيخ مٽان فوتي عبدالرشيد آرائين فوتي کاتو تبديل ڪرڻ جو ڏوهه ثابت ٿيڻ تي چار سال قيد جي سزا ٻڌائي ڇڏي

بقايا سنڌيار 15

۾ صفائي سٿرائي مهم جي شروعات ڪئي وڃي _ هن چيو آهي ته صفائي سٿرائي مهم روزاني صبح جو 6 بجي کان شروع ڪئي وڃي ۽ ان ڏس ۾ تصويرن سان گڏ ڪارڪردگي رپورٽ شيئر ڪئي وڃي ته جيئن اعليٰ اختيارين کي موڪلي سگهجي _ ڊپٽي ڪمشنر اسد علي خان تمام ٽائون آفيسرن کي سختي سان هدايت ڪئي آهي ته هو صفائي سٿرائي عملي کي پابند ڪن ته گند ڪچرو شهرن ۽ آبادين کان پري اڇلائين ته جيئن مڇرن جي افزائش کي پڻ روڪڻ سان گڏوگڏ مليريا ۽ ڊينگي جهڙي بيمارين سان ماڻهن کي بچائي صحتمند ماحول فراهم ڪري سگهجي _ ان ڏس ۾ ڪوتاهي ڪرڻ وارن عملدارن ۽ عملي خلاف ڪارروائي ڪئي ويندي _

بقايا سنڌيار 16

ويندڙ ٽريفڪ معطل ٿي وئي. ان موقعي تي صحافين سان ڳالهائيندي يوسي 7 سهراب ڳوٺ جي چيرمين چوڌري فاروق زمان، جنرل ڪائونسلر وارڊ 2 بادل خان جتوئي، خاني آڪاخيل، روزي خان سيال، ذوالفقار سيال، حفيظ الله قمبراڻي ۽ ٻين ڳالهائيندي چيو ته اسان جو ڳوٺ ڪيبل سسٽم ٿيل آهي اسان وٽ ڪو ڪندو سسٽم ناهي هر گهر جو ميٽر لڳل آهي گريون بلون موڪلي غريبن سان ظلم ڪري رهيا آهن. ڪي اي آفيسر تعصب جي بنياد تي ڳوٺن جي بجلي سڄي رات بند ڪري ظلم ڪيون ويٺا آهن. انهن چيو ته گرمي ۽ مڇرن جي ڪري معصوم ٻارڙا توڙي وڏا مليريا ۾ بيمار ٿي پيا آهن. هن مهانگائي جي دور ۾ ماڻهو بل ڏين يا پنهنجو علاج ڪرائن. ان چيو ته جيڪڏهن ڪي اليڪٽرڪ وارن لوڊشيڊنگ ۽ بلن جو مسئلو حل نه ڪيو ته اسان مجبور ٿي سومر ڏينهن سپر هائيوي بند ڪنداسين. جيڪڏهن ان وڌيڪ نقصان ٿيو ته ان جو ذميوار ڪي اليڪٽرڪ وارا آفيسر هوندا. آخر ۾ ڪي اليڪٽرڪ آفيسرن سان ڳالهيون ٿيڻ کان پوءِ روڊ کوليو ويو.

بقايا سنڌيار 17

دادو ضلعي جي ڊي آءِ سي، ٽيئر فنڊ ۽ UKAID جي مالي سهڪار سان هڪ هزار مرغيون ڏنيون ويون. مرغين جي سار سنڀال، انهن جي رهائش، کاڌ خوراڪ ۽ ويڪسينيشن جو انتظام ۽ مرغي جي انڊن ۽ گوشت جا فائدا ۽ انهن کي معاشي وسيلو بڻائڻ. ڪڪڙين جي ورڇ ۾ ڊاڪٽر بينجمن برڪت، لائيولي هوڊ آفيسر فيصل رضا شاهه، ڊاڪٽر نثار احمد لغاري، زندگي ڊولپمينٽ آرگنائيزيشن جي عمران کوراڻي شرڪت ڪئي.

بقايا سنڌيار 18

خلاف شديد نعريبازي ڪئي وئي. ان موقعي تي ميڊيا سان ڳالهائيندي استادن ۽ ٻارڙن چيو ته اسڪول جي بلڊنگ جو ڪم ڪندڙ ٺيڪيدار امان دايو ڪم اڌ ۾ ڇڏي فرار ٿي ويو آهي. ٺيڪيدار فون کڻڻ لاءِ تيار نه آهي. اسڪول جو ڪم مڪمل نه ٿيڻ ڪري شاگرد پريشان آهن. بلڊنگ جو اڌ ڪم رهيل آهي. ان ۾ توڙي دروين ناهن لڳيون. رنگ جو ڪم ناهي ٿيو. اسڪول جو ڪم مڪمل نه ٿيڻ ڪري فرنيچر ناهي ٻارڙا پٽ تي ويهي تعليم حاصل ڪن ٿا. احتجاج ڪندڙ اسڪولي ٻارڙن ۽ استادن مطالبو ڪيو ته ٺيڪيدار خلاف ڪاروائي ڪري اسڪول جو ڪم مڪمل ڪرايو وڃي.

بقايا سنڌيار 19

ڌيءَ قربان علي پنهنجي مڙس محمد عارف ولد پير بخش سولنگي سان گڏ سکر جي عدالت ۾ تحفظ لاءِ درخواست داخل ڪرائڻ بعد عدالتي احاطي ٻاهران ميڊيا سان ڳالهائيندي چيو آهي ته مون پنهنجي مرضي سان ڪزن عارف سولنگي سان پسند جو پرڻو ڪيو آهي جنهن ڪانپوءِ اسان ٻئي خوشحال زندگي گذاري رهيا آهيون مون کي ڪنهن به اغوا ڪيو آهي ۽ نه ئي زور زبردستي ڪئي آهي جڏهن ته منهنجا مائٽ ۽ ڪجه شرپسند ماڻهون جنهن ۾ علي نواز خادم حسين حاجي وانو ميان داد بشير حاجي قربان علي احسان ۽ ٻيا مون کي ۽ منهنجي مڙس کي قتل ڪرڻ چاهن ٿا مسمات بيبل جو چوڻ هو ته اسان نڪاح ڪيو آهي ٻئي بالغ آهيون ۽ اهو اسان جو شرعي ۽ قانوني حق آهي پر ان جي باوجود اسان کي ڌمڪيون ڏنيون پيون وڃن. جنهن سبب اسان وڪيل غلام مرتضيٰ شيخ معرفت عدالت ۾ درخواست داخل ڪرائي آهي عدالت مان انصاف جي اميد آهي جڏهن ته اعليٰ اختيارين کي اپيل ڪئي آهي ته تحفظ ۽ انصاف فراهم ڪيو وڃي.

بقايا سنڌيار 20

مونکان 50 هزار روپيا هٿا ۽ جڏهن مان پنهنجا پئسا گهريا ته مذڪور بااثرن گهر ۾ گهڙي مونتي سخت تشدد ڪري منهنجا ڪپڙا ڦاڙي ڇڏيا ۽ مونکي موتمار ڌمڪيون ڏنيون ته جيڪڏهن تو پئسا گهريا ته توکي ماري ڇڏينداسين. هن چيو ته مان اهڙي شڪايت بالو جا قبا ٿاڻي تي ڪئي ويس ته اتي موجود پوليس اهلڪار دليپ اوڏ منهنجي شڪايت ٻڌڻ بجاءِ مونکي ڇڙٻون ڏئي ٿاڻي مان ڪڍي ڇڏيو. هن چيو ته مان هن وقت دربدري واري زندگي گذاري رهيو آهيان، مذڪور بااثر مونکي موتمار ڌمڪيون ڏئي رهيا آهن جن مان مونکي جان جو خطرو آهي. هن مطالبو ڪيو ته مذڪور بااثرن ۽ پوليس اهلڪار دليپ اوڏ خلاف ڪارروائي ڪري مونسان انصاف ڪيو وڃي ۽ مونکي تحفظ فراهم ڪيو وڃي.

بقايا سنڌيار 21

ميمڻ ۽ صحافي محمد موسي ميمڻ کي ڪجهه ڏينهن پهرين بدلي ٿي ويل ايس ايس پي بدين جي حڪم تي نيشنل پريس ڪلب مان ڪنيي ڪئي وڃڻ ۽ انهن تي تشدد ڪرڻ خلاف ڊسٽرڪٽ يونين آف جرنلسٽ (برناگروپ) ۽ نيشنل پريس ڪلب طرفان سخت احتجاج ۽ سيشن ڪورٽ ۾ ٻاويه اي بي جي درخواست داخل ڪرڻ ڪانپوءِ بدين جي وڃارين ۽ پوليس جي اعلي آفيسرن جي ٽيا ڪڙي ڪانپوءِ ايس ايس پي شاهنواز چاچڙ طرفان معذرت ڪرڻ ۽ پوليس اهلڪارن محمد حنيف پنهور محمد علي چانديو ادريس ملاح غلام رسول پنهور طرفان نيشنل پريس ڪلب بدين پهچي صحافين سان معذرت ڪرڻ کان پوءِ صحافين ڪين معاف ڪري ڇڏيو هن موقعي تي سينئر صحافي يونين آف جرنلسٽ (برنا گروپ) جي اڳواڻ مرتضىٰ ميمڻ انيس ميمڻ نفيس ميمڻ موسيٰ ميمڻ گل هنگورجو رياض لاشاري شيراز ميمڻ اسلم ڀپو ميمڻ نعيم ميمڻ اسلم ميمڻ ڪانسواءِ شهر جا معززين خانصاحب الهجايو ميمڻ محمد نذير مغل ڊاڪٽر اصغر ميمڻ غني شاهين ميمڻ محمد حسن اپي ميمڻ ۽ ٻين پڻ شرڪت ڪئي هن سلسلي ۾ موجودا ايس ايس پي بدين قمر رضا جسڪاڻي ۽ بدين جي اڳوڻي انسپيڪٽر محمد انور لغاري مسلسل ڪوششون ورتيون هنيون

بقايا سنڌيار 22

محمد ابراهيم القادري شرڪت ڪئي. مهمانن ۾ جي يو پي اڳواڻ مشرف محمود قادري، امير مرڪزي جماعت اهل سنت صوفي عبدالشڪور قادري، نائب امير سعيد احمد قادري، ناظم علام محمد حامد رضا ميراڻي، ڊاڪٽر سعيد اعوان، محمد شاهد انصاري، محمد ناصر رضا قادري، محمد نصير رضا قادري ۽ ٻين شرڪت ڪئي. تقريب ۾ خرم رضا قادري سميت علائقي جي ماڻهن ۽ عاشقان رسول صلي الله عليه وآله وسلم جي وڏي انگ شرڪت ڪئي. مفتي محمد ابراهيم قادري چيو ته حضور اڪرم صلي الله عليه وآله وسلم جي تعليمات تي عمل ڪري ئي پاڪستان کي ترقي ڏياري سگهجي ٿي. عشق رسول صلي الله عليه وآله وسلم مشڪلاتن کان اجو ٿيڻ جو سرچشمو آهي. ميلاد النبي صلي الله عليه وآله وسلم اصل ۾ انسانيت جي عروج جو سبب بڻيو. ميلاد النبي صلي الله عليه وسلم جون مبارڪون الله تعاليٰ امير،غريب جو تصور ختم ڪيو. پنهنجي جهانن جي پالڻهار نبي ڪريم صلي الله عليه وآله وسلم جي آمد جو جشن ملهايو ويو. جهنڊو لڙڪائڻ بعد ملڪ جي سلامتي ۽ خوشحالي لاءِ خصوصي دعائون گهريون ويون. ملڪ ۽ لنگر ورهايا ويا.

بقايا سنڌيار 23

ڊڙتو ايريگيشن سب ڊويزن ڏگهڙي انتظاميا خلاف نعريبازي، تدارڪ جي گهر. خبر موجب جهڏو ويجهو ناصر آباد ۾ ڳوٺاڻن محمد اڪرم آرائين، انور راجپوت، حڪيم لغاري، ميوو ريباري، محمد پتافي، محمد خاصخيلي ۽ ٻين وڏي انگ ۾ گڏجي معصوم ٻارڙن سميت ناصر آباد جهڏو مين روڊ تي ڊڙتو هٽي روڊ بلاڪ ڪري احتجاجي مظاهرو ڪري نعريبازي ڪئي ان موقعي تي هنن چيو ته ايريگيشن سب ڊويزن ڏگهڙي انتظاميا جي نااهلي سبب ايسٽ جمڙائو ڪئنال مان نڪرندڙ پوچڙ واري شاخ ڪٽيال مائنر ۾ اضافي پاڻي ڇوڙ ڪرڻ سبب شاخ مختلف هنڌن تان اٿلي پئي آهي جنهن سبب اسان جي علائقي جي ديهه 203 ۽ 205 جا درجنين ڳوٺ جنهن ۾ ڳوٺ محمد اڪرم آرائين، ڳوٺ انور راجپوت، ڳوٺ محمد خاصخيلي، ڳوٺ محمد يوسف لغاري، ڳوٺ ڪيتو ريباري، ڳوٺ علي خان لغاري، ڳوٺ بهاول لغاري، ڳوٺ حاجي رمضان آرائين، ڳوٺ حاجي حنيف لغاري، سميت 20 کان مٿي ڳوٺ پاڻي هيٺ اچي ٻڏي ويا آهن شاخ جو پاڻي اسان جي گهرن ۾ داخل ٿي ويو آهي جڏهن ته اسان جا هزارين ايڪڙن تي بيٺل مرچ، ڦٽي، ڪمند، ٽماٽو، پاچين جا فصل پاڻي هيٺ اچي ٻڏي تباهه ٿي ويا آهن جنهن سبب اسان کي ڪروڙين رپين جو نقصان پهتو آهي هنن چيو ته ڪٽيال مائنر جي چنڊڻ جنهن تي علائقي جي بااثر ماڻهن قبضا ڪري پنهنجا گهر ۽ زمينون آباد ڪري ڇڏيون آهن شاخ ۾ ڇڏيل اضافي پاڻي چنڊڻ وسيلي پراڻ ڊورو ۾ ڇوڙ نه ٿيڻ ڪري اسان جا علائقا ٻڏا آهن هنن چيو ته ايريگيشن سب ڊويزن ڏگهڙي جا عملدار هونئن ته هن شاخ ۾ ضرورت جي وقت پاڻي ڇڏن نٿا هينئر جڏهن برساتون پيون آهن ته پيا سب واٽر بند ڪري سمورو پاڻي ڪٽيال ۾ ڇڏي اسان کي هٿرادو طور ٻوڙي تباهه ڪري ڇڏيو آهي هنن چيو ته ڪٽيال مائنر جي چنڊڻ نه هجڻ سبب اسان اڳ ۾ ڪيترائي ڀيرا ٻڏندارهيا آهيون اسان بار بار اعلي اختيارين کي لکت ۾ درخواستون ڏنيون آهن انهن آڏو دانهون ڪوڪون ڪري ٿڪجي پيا آهيون پر ڪير به اسان جي مدد ڪرڻ لاءِ تيار نه آهي هنن نگران وڏي وزير، آبپاشي کاتي جي صوبائي وزير ۽ سيڪريٽري سميت وس وارن مطالبو ڪيو ته نوٽيس وٺي اسان کي هٿرادو طور ٻوڙيندڙ آبپاشي عملي خلاف ڪارروائي ڪري ڪٽيال مائنر جي چنڊڻ تان قبضا ختم ڪرائي ٿيل نقصان جو ازالو ڪيو وڃي.

بقايا سنڌيار 24

بروهي ۽ ساجد بروهي حيدرآباد کان پنهنجي ڳوٺ ڪٽڙ اچي رهيا هئا ته سيري ٿاڻي جي حد چيڪ پوسٽ ڪيٽل ڪالوني / ڪٽڙ جي حد مان ٻه نا معلوم موٽر سائيڪل سوار هٿيارن جي زور تي هڪ عدد موٽر سائيڪل ٻه عدد موبائيل فون ۽ روڪ رقم ڦر ڪري ٽنڊو محمد خان طرف آساني سان فرار ٿيڻ ۾ ڪامياب ٿي ويا.

بقايا سنڌيار 25

عيوض آزاد ڪيو ويو ان سلسلي ۾ نرسري سنڀاليندڙ ذاڪر علي ڪانڌڙو چيو ته مان پورهيت مان نرسري لڳائي پيٽ گذر ڪندو آهيان مگر بااثر ڪريم بخش ابڙو اسان کي هر پرو تنگ ڪري رهيو آهي جنهن جي چرچ تي سچل ٿاڻي جي پوليس رات دير سان نرسري تي چڙهائي ڪري ڪم ڪندڙ پنجن پورهيتن کي بيگناهه کنيي ڪئي وئي جن کي بعد ۾ پوليس رشوت وٺڻ عيوض آزاد ڪيو هن آءِ جي سنڌ ۽ ڊي آءِ جي ايسٽ کان گهر ڪئي ته بااثر ڪريم بخش ابڙو ۽ سچل ٿاڻي جي پوليس زيادتي جو نوٽيس وٺي انصاف ڪيو وڃي

بقايا سنڌيار 26

جون سمورين سهولتن فراهم ڪري ٿي چاڪان ته پاڻي جو سياست سان ڪو به تعلق نه آهي ان ڪري اسين شهر ۾ پاڻي سياسي بنيادن تي نه پر عوامي بنيادن تي فراهم ڪندي پاڻي جي منصفاڻي ورڇ ڪنداسين. اهڙن خيالن جو اظهار سي اي او واٽر ڪارپوريشن انجنيئر سيد صلاح الدين احمد پاران مختلف يوسيز چيئرمينن سان ملاقات دوران ڪيو. ان موقعي تي پراجيڪٽ ڊائريڪٽر ڪراچي واٽر سيوريج سروسز امپروومينٽ عبدالعلا ڀٽي، محمد حنيف بلوچ، ظفر پليجو، سڪندر زرداري سپرنٽينڊنٽ ۽ ايگزيڪيوٽو انجنيئرز موجود هئا. ملاقات دوران وفد پاران واٽر ڪارپوريشن جي اختيارين کي پنهنجي لاڳاپيل يوسيز ۾ پاڻي جي فراهمي ۽ نيڪالي جي مختلف مسئلن کان آگاهي ڏيندي چيو ته سمورن مسئلن کي ترجيحي بنيادن تي حل ڪيو وڃي. سي اي او واٽر ڪارپوريشن پاران وفد کي سمورين شڪايتن جي فوري حل جو يقين ڏياريندي موقعي تي ئي لاڳاپيل آفيسرن کي حڪم جاري ڪندي پابند ڪيو ته سمورا مسئلا ترجيحي بنيادن تي حل ڪيا وڃن. هن ڪيترن کي هدايتون ڏيندي چيو ته سمورن ڪمن جو مڪمل تفصيل پيش ڪيو وڃي جنهن جي منظوري وٺي فوري طور تي ڪم شروع ڪيو ويندو. هن چيو ته مڪاني ادارن جي چونڊيل نمائندن سان گڏجي سمورن مسئلن کي ترجيحي بنيادن تي حل ڪري شهرين کي بهتر سهولتون فراهم ڪيون وينديون چاڪان ته شهرين کي بهتر سهولتون فراهم ڪرڻ اسان جي پهرين ترجيح ۾ شامل آهي. هن جو چوڻ هو ته واٽر ڪارپوريشن هڪ نئين عزم ۽ نئين سڃاڻپ سان گڏ شهرين جي ڀرپور خدمت ڪرڻ لاءِ ڏينهن رات ڪم ڪري رهي آهي. ان موقعي تي هن وڌيڪ چيو ته واٽر ڪارپوريشن جو ڪو به آفيسر يا ملازم ڪرپشن ۾ ملوث هوندو ته هن کي بي نقاب ڪيو ويندو. ملاقات دوران وفد سي اي او واٽر ڪارپوريشن کي مخاطب ٿيندي چيو ته اسان کي خوشي ٿي آهي ته اوهان انجنيئر سيد صلاح الدين جي سمورن مسئلن کي اطمينان سان ٻڌڻ بعد انهن کي فوري طور تي حل ڪرڻ لاءِ موقعي تي حڪم جاري ڪيا.

بقايا سنڌيار 27

مدرسه نندي ٿري ۾ ختم ڪئي وئي... ريلي ۾ سوين ماڻهو شريڪ هئا...

بقايا سنڌيار 28

فهميده خاتون جي والدين منظور مري امڙ عالم خاتون ذائيو مري ۽ ٻين پوليس جي زيادتين خلاف احتجاج ڪندي چيو ته 3 مهينا اڳ قاتلن خير محمد مرتضي سيفل مولا بخش وحيد مري بيگناهه اسان جي نياڻي فهميده کي گوليون هڻي قتل ڪري ڇڏيو هو جنهن جو ڪيس نوشهروفيروز جي عدالت ۾ هلندڙ هيو پر نوشهروفيروز بااثر قاتلن کان لکين رپيا رشوت وٺي ونگارو ڪري ڇڏيو ۽ عدالت ڪوڙيون رپورٽون پيش ڪري گرفتار ٿيل سپني جوابدارن کي آزاد ڪرائي الٽو اسان جي ٻن نوجوانن محمد حسين ۽ مير محمد کي گرفتار ڪيو آهي هنن چيو ته نياڻي به اسان جي قتل ٿي آهي ۽ نوجوان به اسان جا گرفتار ڪيا ويا آهن جيڪا سراسر ناانصافي آهي هنن آئي جي سنڌ ۽ ايس ايس پي نوشهروفيروز عابد بلوچ کان مطالبو ڪيو ته صاف شفاف انڪوائري ڪرائي قاتلن کي گرفتار ڪري اسان کي انصاف ڏياريو وڃي ٻي صورت ۾ ايس ايس پي آفيس آڏو ڌرڻو هنيو ويندو

بقايا سنڌيار 29

قتل ڪيس جي فريادي شبنم فرڙو کي ڌمڪيون ڏيندڙ ايس ايچ او خانواهڻ عبدالغني دايو کي معطل ڪري لائن حاضر ٿيڻ جو حڪم ڏئي ڇڏيو آهي. نوشهروفيروز پوليس جي ترجمان شوڪت علي ڪلو موجب سب ڊويزنل پوليس آفيسر نوشهروفيروز امداد علي سولنگي کي ڌمڪيون ملڻ جي انڪوائري لاءِ مقرر ڪيو ويو هو واضح رهي ته رائي ڳوٺ ۾ بيدردي سان قتل ٿيل فاطمه جي ماءُ ۽ فاطمه قتل ڪيس جي فريادي شبنم فرڙو 3 ڏينهن اڳ سنڌ جي نگران گهرو وزير آڏو ۽ پنهنجي خدشن جو اظهار ڪندي چيو هو ته ايس ايڇ او خانواهڻ عبدالغني دايو مون کي اغوا ڪرڻ ۽ جان کان مارڻ جون ڌمڪيون ڏئي رهيو آهي ۽ رائيپور جي ٻيون جو پاڻي جي ان کي ايس ايڇ او کي فوري طور تي بدلي ڪري تحفظ فراهم ڪيو وڃي جنهن تي اڄ ايس ايس پي نوشهروفيروز نوٽيس وٺندي ايس ايچ او خانواهڻ کي معطل ڪري ڇڏيو آهي.

بقايا سنڌيار 30

عبدالرشد سنڌي، احسان ڪلاڏي، نور بخش بروهي، عرفان علي سومرو، علي اصغر ملهڻ، يوسف منگي، غلام فريد ملڪ سميت ٻيا اڳواڻ شريڪ هئا. پريس ڪلب گهوٽڪي اڳيان سول سوسائٽي جي متحرڪ ڪردارن قلم ڌڻين صحافين احتجاجي مظاهرو ڪندي ڳالهائيندي چيو ته سليم ڪلهوڙو کي ڏينهن ڏٺي جو ست پٽ بدل قورو ڏاڙيلن هٿيارن جي زور تي اغوا ڪري يرغمال بڻائي تشدد ڪرڻ بعد ڪاٺيس سي ڊي 70 موٽرسائيڪل، ڊيڊ تولي جي سوني منڊي 35 هزار روڪ رقم ڦر ڪري ويا، واقعي جي رپورٽ عادلپور ٿاڻي تي داخل ڪرائي وئي آهي ۾ پوليس جوابدار گرفتار ڪرڻ ۾ ناڪام بڻيل آهي مظاهرين چيو ته اسين لاقانونيت جي سخت لفظن ۾ مذمت ڪيون ٿا. صحافي جان محمد مهر ڪانپوءِ آخر ٻيا ڪيترا لاش اسان کي ڪنڌا پوندا، ان موقعي تي اڳواڻن آءِ جي سنڌ، ايس ايس پي گهوٽڪي، رينجرس ۽ ٻين وس وارن کان مطالبو ڪيو آهي ته بنا دير اغوا ڪارن قورو ڏاڙيلن کي گرفتار ڪيو وڃي ٻي صورت ۾ ايس ايس پي آفيس گهوٽڪي اڳيان بک هڙتال ڪئي ويندي.

بقايا سنڌيار 31

سائين جيل پوڳي عدالتن ۾ ٻري ٿي آيا آهن باوجود ان جي سمورن پيپرن ۾ پاس هئڻ ۽ يونيورسٽي تعليم مڪمل ٿيڻ بعد تقريبن 9 مهينا گذرڻ باوجود يونيورسٽي انتظاميا طرفان گذريل سال ثقافتي ڏيهاڙو ملهائڻ جو جواز ڄاڻائي سياف اڳواڻ زيب جتوئي، مزمل عباسي، آڪاش لاکو ۽ ارسلان آريسر سميت ٻين مختلف شاگرد تنظيمن جي تقريبن 10 شاگردن جون ڊگريون روڪيون ويون آهن. جيڪا انهن شاگردن سان سراسر ناانصافي آهي. اڳواڻ جو وڌيڪ چوڻ هو ته شاگردن کي ڊگريون نه ملڻ سبب شاگرد پنهنجي تعليم کي اڳتي نه پيا وڌائي سگهن ۽ سخت پريشانين کي منهن ڏئي رهيا آهن. اڳواڻن سنڌ يونيورسٽي انتظاميا کي چتاءُ ڏيندي چيو ته يونيورسٽي جو وائيس چانسلر ۽ لاڳاپيل اختيارين معاملي جو نوٽيس وٺي سمورن شاگردن کي فوري ڊگريون جاري ڪن ٻي صورت ۾ وي سي آفيس آڏو سخت احتجاج رڪارڊ ڪرايو ويندو.

بقايا سنڌيار 32

جڏهن ته پوليس هڪ جوابدار رياض لنجار کي هڪ ڪلاشن ڪوف 15 رائونڊن سميت گرفتار ڪري ورتو آهي پريا ستي پوليس دعوا ڪندي ٻڌايو ته پوليس ڪارروائي دوران 9 سرفراز جمالي احسن ميمڻ فياض ميمڻ مبين احمد ڪرائي . حنيف لنجاز شعبان ، شاهو راهو ، سجاتلن سميت 14 جوابدارن خلاف فريادڻ فخرانساءِ ۽ پوليس جي مدعيت ۾ 2 ڌار ڌار ڪيس پڻ داخل ڪيا ويا آهن .ان سلسلي ۾ فريادڻ فخرالنساءِ جي پٽ عمير شهواڻي ميڊيا کي ٻڌايو ته قاسم ڪاهي ۾ اسان جي زمين آهي جنهن تي بااثرن سرفراز جمالي احسن ميمڻ فياض ميمڻ وارن زبردستي قبضو ڪري مورچا ٺاهي هٿيار بند ويهاريا هيا جڏهن ته زمين جا سمورا ڪاغذ اسان وٽ موجود آهن ۽ اسان جا ڪيس ڪورٽن ۾ هلندڙ آهن جتان اسان کي پنهنجو حق مليو آهي هن وڌيڪ ٻڌايو ته جوابدار بااثر آهن سندن خلاف ڪارروائي ڪري ڪين جلد گرفتار ڪري اسان کي تحفظ فراهم ڪيو وڃي

بقايا سنڌيار 33

غريب مسڪين آهيان مزدوري ڪري گذر ڪندو آهيان ان چيو ته مان مسڪين آهيان هو مون ڌمڪائي رهيا آهن ۽ ڪوڙن ڪيسن ۾ ڦاسائڻ لاءِ چئي رهيا آهن ان ايس ايس پي نواب شاه کان مطالبو ڪيو ته مون سان انصاف ڪيو وڃي

بقايا سنڌيار 34

ولو جاکرو ۾ حاجي ولو جاکرو ۽ ڪوهستاني محمد انور جاکرو صدارت ۾ ٿي گذريو. جنهن ۾ واحد جاکرو، عمر برفت، جان محمد جاکرو، حاجي عثمان جاکرو، گل محمد جاکرو، گل حسن جاکرو سميت وڏي تعداد ۾ ڪوهستان واسين شرڪت ڪئي، منعقد ڪيل ڪوهستاني ڪٺ کي خطاب ڪندي حاجي ولو جاکرو، ڪوهستاني محمد انور جاکرو ۽ ٻين چيو ته تازو ٿيل حدبندين سبب سندن ڳوٺن کي يوسي جهمپير بجاءِ يوسي جنگهڙي ۾ شامل ڪيو ويو آهي، جيڪا ڪين تمام گهڻو پري پوي ٿي، ڪم ڪار سانگي ان جي آفيس تائين پهچڻ ۾ مشڪل بڻجي ويو آهي، جنهن جي اڳتي مڪان کان شروعات ڪئي وئي آهي، جيڪا جهمپير کي ويجهو آهي. ان ڪانسواءِ ڳوٺ وکيو جاکرو توڙي ڳوٺ محمود برفت ۾ پولنگ اسٽيشن ۽ قائم نه ٿيڻ ڪري ڪين ووٽ ڏيڻ لاءِ به وڏو پنڌ ڪري يوسي جنگهڙي وڃڻو پوندو، ان ڪانسواءِ ڪوهستاني پٽي ۾ ڪافي اسڪول بند هجڻ توڙي بلڊنگس زبون حال بڻجڻ ڪري سندن ٻارڙن جي تعليم متاثر ٿيڻ سان گڏ نه ڪوهستاني ڳوٺ پڪا ڪي سگهيا آهن ۽ نه ئي ڪين پيئڻ جي پاڻي، صحت، تعليم، بجلي، روڊ، رستي جي ڪا بنيادي سهوليت ميسر ٿي سگهي آهي. هن گهر ڪئي ته يوسي جهمپير جي ڪوهستان پٽي ۽ نئين ڪيل حدبندين کي رد ڪري پراڻين حدبندين بحال رکڻ سميت ڳوٺ وکيو جاکرو ۽ ڳوٺ محمود برفت ۾ پولنگ اسٽيشنون قائم ڪري يوسي جنگهڙي جي آفيس جنگهڙي بجاءِ 32 ميل تي قائم ڪئي وڃي، جيئن هتان جا رهواسي وقت سر يوسي جنگهڙي جي آفيس تائين ڪم ڪار سانگي پهچي سگهن.

بقايا سنڌيار 35

ڊڙتو ايريگيشن سب ڊويزن ڏگهڙي انتظاميا خلاف نعريبازي، تدارڪ جي گهر. خبر موجب جهڏو ويجهو ناصر آباد ۾ ڳوٺاڻن محمد اڪرم آرائين، انور راجپوت، حڪيم لغاري، ميوو ريباري، محمد پتافي، محمد خاصخيلي ۽ ٻين وڏي انگ ۾ گڏجي معصوم ٻارڙن سميت ناصر آباد جهڏو مين روڊ تي ڊڙتو هٽي روڊ بلاڪ ڪري احتجاجي مظاهرو ڪري نعريبازي ڪئي ان موقعي تي هنن چيو ته ايريگيشن سب ڊويزن ڏگهڙي انتظاميا جي نااهلي سبب ايسٽ جمڙائو ڪئنال مان نڪرندڙ پوچڙ واري شاخ ڪٽيال مائنر ۾ اضافي پاڻي ڇوڙ ڪرڻ سبب شاخ مختلف هنڌن تان اٿلي پئي آهي جنهن سبب اسان جي علائقي جي ديهه 203 ۽ 205 جا درجنين ڳوٺ جنهن ۾ ڳوٺ محمد اڪرم آرائين، ڳوٺ انور راجپوت، ڳوٺ محمد خاصخيلي، ڳوٺ محمد يوسف لغاري، ڳوٺ ڪيتو ريباري، ڳوٺ علي خان لغاري، ڳوٺ بهاول لغاري، ڳوٺ حاجي رمضان آرائين، ڳوٺ حاجي حنيف لغاري، سميت 20 کان مٿي ڳوٺ پاڻي هيٺ اچي ٻڏي ويا آهن شاخ جو پاڻي اسان جي گهرن ۾ داخل ٿي ويو آهي جڏهن ته اسان جا هزارين ايڪڙن تي بيٺل مرچ، ڦٽي، ڪمند، ٽماٽو، پاچين جا فصل پاڻي هيٺ اچي ٻڏي تباهه ٿي ويا آهن جنهن سبب اسان کي ڪروڙين رپين جو نقصان پهتو آهي هنن چيو ته ڪٽيال مائنر جي چنڊڻ جنهن تي علائقي جي بااثر ماڻهن قبضا ڪري پنهنجا گهر ۽ زمينون آباد ڪري ڇڏيون آهن شاخ ۾ ڇڏيل اضافي پاڻي چنڊڻ وسيلي پراڻ ڊورو ۾ ڇوڙ نه ٿيڻ ڪري اسان جا علائقا ٻڏا آهن هنن چيو ته ايريگيشن سب ڊويزن ڏگهڙي جا عملدار هونئن ته هن شاخ ۾ ضرورت جي وقت پاڻي ڇڏن نٿا هينئر جڏهن برساتون پيون آهن ته پيا سب واٽر بند ڪري سمورو پاڻي ڪٽيال ۾ ڇڏي اسان کي هٿرادو طور ٻوڙي تباهه ڪري ڇڏيو آهي هنن چيو ته ڪٽيال مائنر جي چنڊڻ نه هجڻ سبب اسان اڳ ۾ ڪيترائي ڀيرا ٻڏندارهيا آهيون اسان بار بار اعلي اختيارين کي لکت ۾ درخواستون ڏنيون آهن انهن آڏو دانهون ڪوڪون ڪري ٿڪجي پيا آهيون پر ڪير به اسان جي مدد ڪرڻ لاءِ تيار نه آهي هنن نگران وڏي وزير، آبپاشي کاتي جي صوبائي وزير ۽ سيڪريٽري سميت وس وارن مطالبو ڪيو ته نوٽيس وٺي اسان کي هٿرادو طور ٻوڙيندڙ آبپاشي عملي خلاف ڪارروائي ڪري ڪٽيال مائنر جي چنڊڻ تان قبضا ختم ڪرائي ٿيل نقصان جو ازالو ڪيو وڃي.

بقايا سنڌيار 36

ميمڻ ۽ صحافي محمد موسي ميمڻ کي ڪجهه ڏينهن پهرين بدلي ٿي ويل ايس ايس پي بدين جي حڪم تي نيشنل پريس ڪلب مان ڪنيي ڪئي وڃڻ ۽ انهن تي تشدد ڪرڻ خلاف ڊسٽرڪٽ يونين آف جرنلسٽ (برناگروپ) ۽ نيشنل پريس ڪلب طرفان سخت احتجاج ۽ سيشن ڪورٽ ۾ ٻاويه اي بي جي درخواست داخل ڪرڻ ڪانپوءِ بدين جي وڃارين ۽ پوليس جي اعلي آفيسرن جي ٽيا ڪڙي ڪانپوءِ ايس ايس پي شاهنواز چاچڙ طرفان معذرت ڪرڻ ۽ پوليس اهلڪارن محمد حنيف پنهور محمد علي چانديو ادريس ملاح غلام رسول پنهور طرفان نيشنل پريس ڪلب بدين پهچي صحافين سان معذرت ڪرڻ کان پوءِ صحافين ڪين معاف ڪري ڇڏيو هن موقعي تي سينئر صحافي يونين آف جرنلسٽ (برنا گروپ) جي اڳواڻ مرتضىٰ ميمڻ انيس ميمڻ نفيس ميمڻ موسيٰ ميمڻ گل هنگورجو رياض لاشاري شيراز ميمڻ اسلم ڀپو ميمڻ نعيم ميمڻ اسلم ميمڻ ڪانسواءِ شهر جا معززين خانصاحب الهجايو ميمڻ محمد نذير مغل ڊاڪٽر اصغر ميمڻ غني شاهين ميمڻ محمد حسن اپي ميمڻ ۽ ٻين پڻ شرڪت ڪئي هن سلسلي ۾ موجودا ايس ايس پي بدين قمر رضا جسڪاڻي ۽ بدين جي اڳوڻي انسپيڪٽر محمد انور لغاري مسلسل ڪوششون ورتيون هنيون

بقايا سنڌيار 37

ڊڙتو ايريگيشن سب ڊويزن ڏگهڙي انتظاميا خلاف نعريبازي، تدارڪ جي گهر. خبر موجب جهڏو ويجهو ناصر آباد ۾ ڳوٺاڻن محمد اڪرم آرائين، انور راجپوت، حڪيم لغاري، ميوو ريباري، محمد پتافي، محمد خاصخيلي ۽ ٻين وڏي انگ ۾ گڏجي معصوم ٻارڙن سميت ناصر آباد جهڏو مين روڊ تي ڊڙتو هٽي روڊ بلاڪ ڪري احتجاجي مظاهرو ڪري نعريبازي ڪئي ان موقعي تي هنن چيو ته ايريگيشن سب ڊويزن ڏگهڙي انتظاميا جي نااهلي سبب ايسٽ جمڙائو ڪئنال مان نڪرندڙ پوچڙ واري شاخ ڪٽيال مائنر ۾ اضافي پاڻي ڇوڙ ڪرڻ سبب شاخ مختلف هنڌن تان اٿلي پئي آهي جنهن سبب اسان جي علائقي جي ديهه 203 ۽ 205 جا درجنين ڳوٺ جنهن ۾ ڳوٺ محمد اڪرم آرائين، ڳوٺ انور راجپوت، ڳوٺ محمد خاصخيلي، ڳوٺ محمد يوسف لغاري، ڳوٺ ڪيتو ريباري، ڳوٺ علي خان لغاري، ڳوٺ بهاول لغاري، ڳوٺ حاجي رمضان آرائين، ڳوٺ حاجي حنيف لغاري، سميت 20 کان مٿي ڳوٺ پاڻي هيٺ اچي ٻڏي ويا آهن شاخ جو پاڻي اسان جي گهرن ۾ داخل ٿي ويو آهي جڏهن ته اسان جا هزارين ايڪڙن تي بيٺل مرچ، ڦٽي، ڪمند، ٽماٽو، پاچين جا فصل پاڻي هيٺ اچي ٻڏي تباهه ٿي ويا آهن جنهن سبب اسان کي ڪروڙين رپين جو نقصان پهتو آهي هنن چيو ته ڪٽيال مائنر جي چنڊڻ جنهن تي علائقي جي بااثر ماڻهن قبضا ڪري پنهنجا گهر ۽ زمينون آباد ڪري ڇڏيون آهن شاخ ۾ ڇڏيل اضافي پاڻي چنڊڻ وسيلي پراڻ ڊورو ۾ ڇوڙ نه ٿيڻ ڪري اسان جا علائقا ٻڏا آهن هنن چيو ته ايريگيشن سب ڊويزن ڏگهڙي جا عملدار هونئن ته هن شاخ ۾ ضرورت جي وقت پاڻي ڇڏن نٿا هينئر جڏهن برساتون پيون آهن ته پيا سب واٽر بند ڪري سمورو پاڻي ڪٽيال ۾ ڇڏي اسان کي هٿرادو طور ٻوڙي تباهه ڪري ڇڏيو آهي هنن چيو ته ڪٽيال مائنر جي چنڊڻ نه هجڻ سبب اسان اڳ ۾ ڪيترائي ڀيرا ٻڏندارهيا آهيون اسان بار بار اعلي اختيارين کي لکت ۾ درخواستون ڏنيون آهن انهن آڏو دانهون ڪوڪون ڪري ٿڪجي پيا آهيون پر ڪير به اسان جي مدد ڪرڻ لاءِ تيار نه آهي هنن نگران وڏي وزير، آبپاشي کاتي جي صوبائي وزير ۽ سيڪريٽري سميت وس وارن مطالبو ڪيو ته نوٽيس وٺي اسان کي هٿرادو طور ٻوڙيندڙ آبپاشي عملي خلاف ڪارروائي ڪري ڪٽيال مائنر جي چنڊڻ تان قبضا ختم ڪرائي ٿيل نقصان جو ازالو ڪيو وڃي.

بقايا سنڌيار 38

ٽو پلي نئو ۽ ڊيٽرڪ سينٽر نئو جي سهڪار سان ٻارن جي حفاظت ۽ تحفظ جي موضوع تي معلوماتي سيمينار ڊيٽرڪ سينٽر نئو ۾ منعقد ڪيو ويو. هن سيمينار جو مقصد ٻارن ۽ شاگردن ۾ وڌندڙ جنسي ۽ نفسياتي واقعن کان بچاءُ ۽ تحفظ جي قدمن بابت آگاهه ڏيڻ ۽ حڪومت پاران ٻارن کي ڏنل حقن بابت آگاهي ڏيڻ آهي. سيمينار کي خطاب ڪندڙن ۾ مهرين اقبال سومرو چائلڊ پروٽيڪشن آفيسر نئو، بشارت الياس جوکيو سينيئر هيڊ ماسٽر، عروج خالد پروجيڪٽ مئنيجر رائٽ ٽو پلي نئو ۽ ٻين پڻ خطاب ڪيو. خطاب ڪندي هن چيو ته ان ۾ ڪو شڪ ناهي ته جنسيءَ نفسياتي واقعات هڪ عالمي مسئلو آهي پر اسان کي پنهنجي ملڪ ۽ سماج کي اهڙن مجرمن کي انصاف جي ڪٽهڙي ۾ آڻڻو پوندو ۽ پنهنجي معاشري مان ان لعنت کي ختم ڪرڻ ۾ پنهنجو ڪردار ادا ڪرڻو پوندو. ڪرڻ اسان جا ٻار هن وقت غير محفوظ آهن. انهن کي هن جرم کان بچڻ ۽ وڙهڻ جي صلاحيت پيدا ڪرڻي آهي. جنسي ۽ نفسياتي هراسان ڪرڻ هڪ ڏوهه ۽ سنگين جرم آهي جنهن جي روڪٿام لاءِ هر صورت ۾ قدم کڻڻ گهرجن. متاثرين جي خاموشي ان مسئلي جو حل ناهي پر اهڙن چهرن کي بي نقاب ڪري ڪين ڪٽهڙي ۾ آڻڻ جي ضرورت آهي. سماج، هن وڌيڪ چيو ته پاڪستان ۾ 2010ع ۾ پروٽيڪشن فار هراسمينٽ ايڪٽ پاس ڪيو ويو. ٻارن ۽ شاگردن کي به هن قانون جي اهميت کان آگاهه ڪرڻ گهرجي. جنهن سبب متاثر ٻار پنهنجو آواز بلند ڪري سگهن ٿا. اهو يقيني بڻائي ٿو ته ڏوهارين کي سزا ملندي.

بقايا سنڌيار 39

ڊڙتو ايريگيشن سب ڊويزن ڏگهڙي انتظاميا خلاف نعريبازي، تدارڪ جي گهر. خبر موجب جهڏو ويجهو ناصر آباد ۾ ڳوٺاڻن محمد اڪرم آرائين، انور راجپوت، حڪيم لغاري، ميوو ريباري، محمد پتافي، محمد خاصخيلي ۽ ٻين وڏي انگ ۾ گڏجي معصوم ٻارڙن سميت ناصر آباد جهڏو مين روڊ تي ڊڙتو هٽي روڊ بلاڪ ڪري احتجاجي مظاهرو ڪري نعريبازي ڪئي ان موقعي تي هنن چيو ته ايريگيشن سب ڊويزن ڏگهڙي انتظاميا جي نااهلي سبب ايسٽ جمڙائو ڪئنال مان نڪرندڙ پوچڙ واري شاخ ڪٽيال مائنر ۾ اضافي پاڻي ڇوڙ ڪرڻ سبب شاخ مختلف هنڌن تان اٿلي پئي آهي جنهن سبب اسان جي علائقي جي ديهه 203 ۽ 205 جا درجنين ڳوٺ جنهن ۾ ڳوٺ محمد اڪرم آرائين، ڳوٺ انور راجپوت، ڳوٺ محمد خاصخيلي، ڳوٺ محمد يوسف لغاري، ڳوٺ ڪيتو ريباري، ڳوٺ علي خان لغاري، ڳوٺ بهاول لغاري، ڳوٺ حاجي رمضان آرائين، ڳوٺ حاجي حنيف لغاري، سميت 20 کان مٿي ڳوٺ پاڻي هيٺ اچي ٻڏي ويا آهن شاخ جو پاڻي اسان جي گهرن ۾ داخل ٿي ويو آهي جڏهن ته اسان جا هزارين ايڪڙن تي بيٺل مرچ، ڦٽي، ڪمند، ٽماٽو، پاچين جا فصل پاڻي هيٺ اچي ٻڏي تباهه ٿي ويا آهن جنهن سبب اسان کي ڪروڙين رپين جو نقصان پهتو آهي هنن چيو ته ڪٽيال مائنر جي چنڊڻ جنهن تي علائقي جي بااثر ماڻهن قبضا ڪري پنهنجا گهر ۽ زمينون آباد ڪري ڇڏيون آهن شاخ ۾ ڇڏيل اضافي پاڻي چنڊڻ وسيلي پراڻ ڊورو ۾ ڇوڙ نه ٿيڻ ڪري اسان جا علائقا ٻڏا آهن هنن چيو ته ايريگيشن سب ڊويزن ڏگهڙي جا عملدار هونئن ته هن شاخ ۾ ضرورت جي وقت پاڻي ڇڏن نٿا هينئر جڏهن برساتون پيون آهن ته پيا سب واٽر بند ڪري سمورو پاڻي ڪٽيال ۾ ڇڏي اسان کي هٿرادو طور ٻوڙي تباهه ڪري ڇڏيو آهي هنن چيو ته ڪٽيال مائنر جي چنڊڻ نه هجڻ سبب اسان اڳ ۾ ڪيترائي ڀيرا ٻڏندارهيا آهيون اسان بار بار اعلي اختيارين کي لکت ۾ درخواستون ڏنيون آهن انهن آڏو دانهون ڪوڪون ڪري ٿڪجي پيا آهيون پر ڪير به اسان جي مدد ڪرڻ لاءِ تيار نه آهي هنن نگران وڏي وزير، آبپاشي کاتي جي صوبائي وزير ۽ سيڪريٽري سميت وس وارن مطالبو ڪيو ته نوٽيس وٺي اسان کي هٿرادو طور ٻوڙيندڙ آبپاشي عملي خلاف ڪارروائي ڪري ڪٽيال مائنر جي چنڊڻ تان قبضا ختم ڪرائي ٿيل نقصان جو ازالو ڪيو وڃي.

بقايا سنڌيار 40

علي مردان برڙو طرفان تعلقه پريس ڪلب وارهه اڳيان احتجاج ڪندي داهيندي چيو آهي ته منهنجي موروثي زرعي زمين سروي نمبرن 402/486/483/303/305/318/31 7294/295/296/297298/411/41 2/305/301 تي سڌير احمد ولد حسن جتڪ طارق حسين ولد حسن جتڪ رياض حسين ولد نبن جتڪ وزير ولد شاهن برڙو ۽ شفيق چانديو، وارن گذريل چئن کان قبضو ڪيو آهي جنهن لاءِ مان مختلف جڳهن تي داهي به ڪيو آهيان سيشن ڪورٽ قمبر ۾ ڪيس به ڪيو آهي جتان منهنجو ڪيس سول ڪورٽ موڪليو ويو هو جيڪو ڪيس مان غريب هجڻ سبب نه هلائي سگهيو هيس هن چيو ته مان غريب مسڪين آهيان اڳي ڊر باڻر آهي هن اپيل ڪندي ايس ايس پي قمبر ڊي آءِ جي لاڙڪاڻو آءِ جي سنڌ ۽ ٻين وس وارن کان گهر ڪئي ته نوٽيس وٺي منهنجي زرعي زمين تان قبضو ختم ڪرائي تحفظ ۽ انصاف فراهم ڪيو وڃي

بقايا سنڌيار 41

ڊڙتو ايريگيشن سب ڊويزن ڏگهڙي انتظاميا خلاف نعريبازي، تدارڪ جي گهر. خبر موجب جهڏو ويجهو ناصر آباد ۾ ڳوٺاڻن محمد اڪرم آرائين، انور راجپوت، حڪيم لغاري، ميوو ريباري، محمد پتافي، محمد خاصخيلي ۽ ٻين وڏي انگ ۾ گڏجي معصوم ٻارڙن سميت ناصر آباد جهڏو مين روڊ تي ڊڙتو هٽي روڊ بلاڪ ڪري احتجاجي مظاهرو ڪري نعريبازي ڪئي ان موقعي تي هنن چيو ته ايريگيشن سب ڊويزن ڏگهڙي انتظاميا جي نااهلي سبب ايسٽ جمڙائو ڪئنال مان نڪرندڙ پوچڙ واري شاخ ڪٽيال مائنر ۾ اضافي پاڻي ڇوڙ ڪرڻ سبب شاخ مختلف هنڌن تان اٿلي پئي آهي جنهن سبب اسان جي علائقي جي ديهه 203 ۽ 205 جا درجنين ڳوٺ جنهن ۾ ڳوٺ محمد اڪرم آرائين، ڳوٺ انور راجپوت، ڳوٺ محمد خاصخيلي، ڳوٺ محمد يوسف لغاري، ڳوٺ ڪيتو ريباري، ڳوٺ علي خان لغاري، ڳوٺ بهاول لغاري، ڳوٺ حاجي رمضان آرائين، ڳوٺ حاجي حنيف لغاري، سميت 20 کان مٿي ڳوٺ پاڻي هيٺ اچي ٻڏي ويا آهن شاخ جو پاڻي اسان جي گهرن ۾ داخل ٿي ويو آهي جڏهن ته اسان جا هزارين ايڪڙن تي بيٺل مرچ، ڦٽي، ڪمند، ٽماٽو، پاچين جا فصل پاڻي هيٺ اچي ٻڏي تباهه ٿي ويا آهن جنهن سبب اسان کي ڪروڙين رپين جو نقصان پهتو آهي هنن چيو ته ڪٽيال مائنر جي چنڊڻ جنهن تي علائقي جي بااثر ماڻهن قبضا ڪري پنهنجا گهر ۽ زمينون آباد ڪري ڇڏيون آهن شاخ ۾ ڇڏيل اضافي پاڻي چنڊڻ وسيلي پراڻ ڊورو ۾ ڇوڙ نه ٿيڻ ڪري اسان جا علائقا ٻڏا آهن هنن چيو ته ايريگيشن سب ڊويزن ڏگهڙي جا عملدار هونئن ته هن شاخ ۾ ضرورت جي وقت پاڻي ڇڏن نٿا هينئر جڏهن برساتون پيون آهن ته پيا سب واٽر بند ڪري سمورو پاڻي ڪٽيال ۾ ڇڏي اسان کي هٿرادو طور ٻوڙي تباهه ڪري ڇڏيو آهي هنن چيو ته ڪٽيال مائنر جي چنڊڻ نه هجڻ سبب اسان اڳ ۾ ڪيترائي ڀيرا ٻڏندارهيا آهيون اسان بار بار اعلي اختيارين کي لکت ۾ درخواستون ڏنيون آهن انهن آڏو دانهون ڪوڪون ڪري ٿڪجي پيا آهيون پر ڪير به اسان جي مدد ڪرڻ لاءِ تيار نه آهي هنن نگران وڏي وزير، آبپاشي کاتي جي صوبائي وزير ۽ سيڪريٽري سميت وس وارن مطالبو ڪيو ته نوٽيس وٺي اسان کي هٿرادو طور ٻوڙيندڙ آبپاشي عملي خلاف ڪارروائي ڪري ڪٽيال مائنر جي چنڊڻ تان قبضا ختم ڪرائي ٿيل نقصان جو ازالو ڪيو وڃي.

بقايا سنڌيار 42

ڪم ڪرڻ گهرجي ۽ احتساب جي پاليسي اختيار ڪرڻ گهرجي. ته جيئن ملڪ کي وڌيڪ تباهي کان بچي سگهجي. جيستائين ڪرپشن ۾ ملوث سياستدان، بيوروڪريٽس، سرڪاري آفيسر چاهي انهن جو تعلق ڪنهن به اداري يا کاتي سان هجي. انهن جي خلاف بي رحميءَ سان احتساب ڪيو وڃي. انهن جون اضافي سهولتون واپس ورتيون وڃن ته جيئن ملڪ خوشحالي طرف گامزن ٿي سگهي. شهيد دودو سومرو ويلفيئر آرگنائيزيشن ضلعي جي صدر توفيق بنڌاڻي اجلاس ۾ صدر عبدالقادر سومرو، پاڪستان غريب عوام پارٽي جي ضلعي صدر وقار علي سومرو، سماجي اڳواڻ عبدالڪريم، مزمل ابڙو ۽ ٻين شرڪت ڪئي. اجلاس ۾ مهانگائي، پيٽروليم شين جي اگهن ۾ واڌ، عوامي مسئلن ۽ انهن جي حل بابت خيالن جي ڏي وٺ ڪئي وئي. عوام دوست فيصلا ۽ ڪرپشن جي خاتمي لاءِ ڪوششون خوش آئين قدم آهن. اهڙي طرح نگران حڪومت کي گهرجي ته دوا ٺاهيندڙ ڪمپنين ۽ ذخيره اندوزي ڪندڙن خلاف سخت ڪارروائي ڪري ته جيئن عوام کي سستي ۽ معياري شين جي فراهمي ٿي سگهي. حڪمرانن کي عوام جي مسئلن ۾ ڪا به دلچسپي ناهي. ڪرپشن جي بازار گرم آهي. ڪرپٽ سياسي نمائندا ۽ بيوروڪريٽس ملڪ کي ٻنهي هٿن کان ڦري رهيا آهن. عوام مهانگائي، بيروزگاري، منظم ڏوهن ۽ ڪرپشن جي جبر جو شڪار آهي. جنهن کي ختم ڪرڻ موجوده حڪمرانن جي ذميواري آهي. عوام کي مهانگائي جي دلدل ۾ ڦاسائي ڇڏيو اهو سلسلو جاري رهڻ سان ملڪ مان غربت ختم نه ٿيندي پر غريب عوام ختم ٿي ويندو. نگران حڪومت کي گهرجي ته پهرين ملڪ جي سياستدانن ۽ آفيسرن جون پگهارون ۽ مراعتون عام مزدورن جي برابر ڪري.

بقايا سنڌيار 43

ڊڙتو ايريگيشن سب ڊويزن ڏگهڙي انتظاميا خلاف نعريبازي، تدارڪ جي گهر. خبر موجب جهڏو ويجهو ناصر آباد ۾ ڳوٺاڻن محمد اڪرم آرائين، انور راجپوت، حڪيم لغاري، ميوو ريباري، محمد پتافي، محمد خاصخيلي ۽ ٻين وڏي انگ ۾ گڏجي معصوم ٻارڙن سميت ناصر آباد جهڏو مين روڊ تي ڊڙتو هٽي روڊ بلاڪ ڪري احتجاجي مظاهرو ڪري نعريبازي ڪئي ان موقعي تي هنن چيو ته ايريگيشن سب ڊويزن ڏگهڙي انتظاميا جي نااهلي سبب ايسٽ جمڙائو ڪئنال مان نڪرندڙ پوچڙ واري شاخ ڪٽيال مائنر ۾ اضافي پاڻي ڇوڙ ڪرڻ سبب شاخ مختلف هنڌن تان اٿلي پئي آهي جنهن سبب اسان جي علائقي جي ديهه 203 ۽ 205 جا درجنين ڳوٺ جنهن ۾ ڳوٺ محمد اڪرم آرائين، ڳوٺ انور راجپوت، ڳوٺ محمد خاصخيلي، ڳوٺ محمد يوسف لغاري، ڳوٺ ڪيتو ريباري، ڳوٺ علي خان لغاري، ڳوٺ بهاول لغاري، ڳوٺ حاجي رمضان آرائين، ڳوٺ حاجي حنيف لغاري، سميت 20 کان مٿي ڳوٺ پاڻي هيٺ اچي ٻڏي ويا آهن شاخ جو پاڻي اسان جي گهرن ۾ داخل ٿي ويو آهي جڏهن ته اسان جا هزارين ايڪڙن تي بيٺل مرچ، ڦٽي، ڪمند، ٽماٽو، پاچين جا فصل پاڻي هيٺ اچي ٻڏي تباهه ٿي ويا آهن جنهن سبب اسان کي ڪروڙين رپين جو نقصان پهتو آهي هنن چيو ته ڪٽيال مائنر جي چنڊڻ جنهن تي علائقي جي بااثر ماڻهن قبضا ڪري پنهنجا گهر ۽ زمينون آباد ڪري ڇڏيون آهن شاخ ۾ ڇڏيل اضافي پاڻي چنڊڻ وسيلي پراڻ ڊورو ۾ ڇوڙ نه ٿيڻ ڪري اسان جا علائقا ٻڏا آهن هنن چيو ته ايريگيشن سب ڊويزن ڏگهڙي جا عملدار هونئن ته هن شاخ ۾ ضرورت جي وقت پاڻي ڇڏن نٿا هينئر جڏهن برساتون پيون آهن ته پيا سب واٽر بند ڪري سمورو پاڻي ڪٽيال ۾ ڇڏي اسان کي هٿرادو طور ٻوڙي تباهه ڪري ڇڏيو آهي هنن چيو ته ڪٽيال مائنر جي چنڊڻ نه هجڻ سبب اسان اڳ ۾ ڪيترائي ڀيرا ٻڏندارهيا آهيون اسان بار بار اعلي اختيارين کي لکت ۾ درخواستون ڏنيون آهن انهن آڏو دانهون ڪوڪون ڪري ٿڪجي پيا آهيون پر ڪير به اسان جي مدد ڪرڻ لاءِ تيار نه آهي هنن نگران وڏي وزير، آبپاشي کاتي جي صوبائي وزير ۽ سيڪريٽري سميت وس وارن مطالبو ڪيو ته نوٽيس وٺي اسان کي هٿرادو طور ٻوڙيندڙ آبپاشي عملي خلاف ڪارروائي ڪري ڪٽيال مائنر جي چنڊڻ تان قبضا ختم ڪرائي ٿيل نقصان جو ازالو ڪيو وڃي.

بقايا سنڌيار 44

ٽو پلي نئو ۽ ڊيٽرڪ سينٽر نئو جي سهڪار سان ٻارن جي حفاظت ۽ تحفظ جي موضوع تي معلوماتي سيمينار ڊيٽرڪ سينٽر نئو ۾ منعقد ڪيو ويو. هن سيمينار جو مقصد ٻارن ۽ شاگردن ۾ وڌندڙ جنسي ۽ نفسياتي واقعن کان بچاءُ ۽ تحفظ جي قدمن بابت آگاهه ڏيڻ ۽ حڪومت پاران ٻارن کي ڏنل حقن بابت آگاهي ڏيڻ آهي. سيمينار کي خطاب ڪندڙن ۾ مهرين اقبال سومرو چائلڊ پروٽيڪشن آفيسر نئو، بشارت الياس جوکيو سينيئر هيڊ ماسٽر، عروج خالد پروجيڪٽ مئنيجر رائٽ ٽو پلي نئو ۽ ٻين پڻ خطاب ڪيو. خطاب ڪندي هن چيو ته ان ۾ ڪو شڪ ناهي ته جنسيءَ نفسياتي واقعات هڪ عالمي مسئلو آهي پر اسان کي پنهنجي ملڪ ۽ سماج کي اهڙن مجرمن کي انصاف جي ڪٽهڙي ۾ آڻڻو پوندو ۽ پنهنجي معاشري مان ان لعنت کي ختم ڪرڻ ۾ پنهنجو ڪردار ادا ڪرڻو پوندو. ڪرڻ اسان جا ٻار هن وقت غير محفوظ آهن. انهن کي هن جرم کان بچڻ ۽ وڙهڻ جي صلاحيت پيدا ڪرڻي آهي. جنسي ۽ نفسياتي هراسان ڪرڻ هڪ ڏوهه ۽ سنگين جرم آهي جنهن جي روڪٿام لاءِ هر صورت ۾ قدم کڻڻ گهرجن. متاثرين جي خاموشي ان مسئلي جو حل ناهي پر اهڙن چهرن کي بي نقاب ڪري ڪين ڪٽهڙي ۾ آڻڻ جي ضرورت آهي. سماج، هن وڌيڪ چيو ته پاڪستان ۾ 2010ع ۾ پروٽيڪشن فار هراسمينٽ ايڪٽ پاس ڪيو ويو. ٻارن ۽ شاگردن کي به هن قانون جي اهميت کان آگاهه ڪرڻ گهرجي. جنهن سبب متاثر ٻار پنهنجو آواز بلند ڪري سگهن ٿا. اهو يقيني بڻائي ٿو ته ڏوهارين کي سزا ملندي.

بقايا سنڌيار 45

ولو جاکرو ۾ حاجي ولو جاکرو ۽ ڪوهستاني محمد انور جاکرو صدارت ۾ ٿي گذريو. جنهن ۾ واحد جاکرو، عمر برفت، جان محمد جاکرو، حاجي عثمان جاکرو، گل محمد جاکرو، گل حسن جاکرو سميت وڏي تعداد ۾ ڪوهستان واسين شرڪت ڪئي، منعقد ڪيل ڪوهستاني ڪٺ کي خطاب ڪندي حاجي ولو جاکرو، ڪوهستاني محمد انور جاکرو ۽ ٻين چيو ته تازو ٿيل حدبندين سبب سندن ڳوٺن کي يوسي جهمپير بجاءِ يوسي جنگهڙي ۾ شامل ڪيو ويو آهي، جيڪا ڪين تمام گهڻو پري پوي ٿي، ڪم ڪار سانگي ان جي آفيس تائين پهچڻ ۾ مشڪل بڻجي ويو آهي، جنهن جي اڳتي مڪان کان شروعات ڪئي وئي آهي، جيڪا جهمپير کي ويجهو آهي. ان ڪانسواءِ ڳوٺ وکيو جاکرو توڙي ڳوٺ محمود برفت ۾ پولنگ اسٽيشن ۽ قائم نه ٿيڻ ڪري ڪين ووٽ ڏيڻ لاءِ به وڏو پنڌ ڪري يوسي جنگهڙي وڃڻو پوندو، ان ڪانسواءِ ڪوهستاني پٽي ۾ ڪافي اسڪول بند هجڻ توڙي بلڊنگس زبون حال بڻجڻ ڪري سندن ٻارڙن جي تعليم متاثر ٿيڻ سان گڏ نه ڪوهستاني ڳوٺ پڪا ڪي سگهيا آهن ۽ نه ئي ڪين پيئڻ جي پاڻي، صحت، تعليم، بجلي، روڊ، رستي جي ڪا بنيادي سهوليت ميسر ٿي سگهي آهي. هن گهر ڪئي ته يوسي جهمپير جي ڪوهستان پٽي ۽ نئين ڪيل حدبندين کي رد ڪري پراڻين حدبندين بحال رکڻ سميت ڳوٺ وکيو جاکرو ۽ ڳوٺ محمود برفت ۾ پولنگ اسٽيشنون قائم ڪري يوسي جنگهڙي جي آفيس جنگهڙي بجاءِ 32 ميل تي قائم ڪئي وڃي، جيئن هتان جا رهواسي وقت سر يوسي جنگهڙي جي آفيس تائين ڪم ڪار سانگي پهچي سگهن.

سنڌ جي ننڍن وڏن شهرن لاءِ روزاني سنڌيار کي پڙهيل لکيل ٽيڪنالوجي فرينڊلي نمائندن جي ضرورت آهي. روزاني سنڌيار ڪراچي سان گڏوگڏ روزاني سنڌيار سکر به شروع ٿي وئي آهي. روزاني سنڌيار واحد سنڌي اخبار آهي، جنهن جي ويب سائيٽ 24 ڪلاڪ اپڊيٽ ٿيندي آهي. پوري دنيا ۾ جتي به سنڌي رهن ٿا، اسانجي آن لائن اخبار پڙهن ٿا. رڳو شام جو خبرون موڪلڻ جا هيراڪ نمائندا نه گهرجن، پر جنهن وقت به ڪو حادثو يا واقعو ٿئي فوري طور خبر ۽ تصوير موڪلين. اسان وقت بوقت نمائندن کي جديد ٽيڪنالوجي بابت ٽريننگ به ڏياريندا سين. دلچسپي رکندڙ اميدوار اداري سان رابطو ڪن ۽ سي وي موڪلين.

واٽس ايپ 0332-2605671

sindhyarnews@gmail.com